

Espoo-Salo oikoradan Lohja-Salo linjausvaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010

Osa 1 Esihistorialliset kohteet, Vesa Laulumaa,
Osa 2 Historialliset kohteet, Veli-Pekka Suhonen
Yhteenvetokartat, Wesa Perttola

Museovirasto

**Espoo-Salo-oikoradan Lohja-Salo linjausvaihtoehtojen
arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010**

Esihistorialliset kohteet

Vesa Laulumaa

Museovirasto/Arkeologian osasto

Sisällys

Raportin rakenteesta	5
Sanasto.....	6
Johdanto.....	7
Linjausvaihtoehdot	8
Linjauksia koskevat aiemmat arkeologiset inventoinnit.....	9
Yhteenveto ennestään tunnetuista muinaisjäännöskohteista linjauksilla.....	10
Suunnittelualan maaperä, topografia ja vesistöhistoria.....	10
Lyhyesti suunnittelualan esihistoriasta	13
Potentiaaliset muinaisjäännösympäristöt	14
Kohteet.....	16
Rataosuus E+M itä.....	16
Kiinteät muinaisjäännökset.....	16
E1. Lohja Hossanmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000002184).....	16
E2. Lohja Hevoshaanpelto (muinaisjäännösrekisterinumero 1000002191)	16
Rataosuus E+M länsi	17
Kiinteät muinaisjäännökset.....	17
E3. Salo Siankuopanmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003184)	17
E4. Salo Metssiantöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010026).....	17
E5. Salo Uudensuontöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010025).....	17
E6. Salo Kotilampi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003183)	18
E7. Salo Fiulmaakarinahde (muinaisjäännösrekisterinumero 501010033)	18
E8. Salo Koskela (muinaisjäännösrekisterinumero 501010032).....	19
E9. Salo Puistokankare (muinaisjäännösrekisterinumero 501010031).....	19
E10. Salo Männytöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010035)	19
E11. Salo Saarenpää (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003025).....	20
E12. Salo Nikula (muinaisjäännösrekisterinumero 501010030).....	20
E13. Salo Myllymäki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010037)	20
E14. Salo Alho (muinaisjäännösrekisterinumero 501010034).....	21
E15. Salo Aarnionperämäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010023).....	21
E16. Salo Aarnionperämäki 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004867).....	21
E17. Salo Aarnionsuo (muinaisjäännösrekisterinumero 734010014).....	22
Mahdolliset muinaisjäännökset	22
E18. Salo Ojoinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000008937).....	22
Irtolöytökohteet.....	22
E19. Salo Saariluoma (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015466)	22
E20. Salo Länsi-Suomen osuusmeijeri (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015464)	23
E21. Salo Pangi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015467).....	23
E22. Salo Hakala Muurla (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015462).....	23
Rataosuus Ee.....	24
Kiinteät muinaisjäännökset.....	24
E23. Lohja Harvakkalanlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 444010050).....	24
E24. Lohja Routio (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000024)	24
E25. Lohja Hiittisten kartano (muinaisjäännösrekisterinumero 444010045)	24

E26. Lohja Ribacken (muinaisjäännösrekisterinumero 444010062).....	25
E27. Lohja Haukilahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006009).....	25
E28. Lohja Hiiden kansakoulu 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 444010043)	26
E29. Lohja Kullahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006008).....	26
E30. Lohja Paloniemi 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 444010061)	26
E31. Lohja Paloniemi 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004062)	27
E32. Lohja Linnanmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 444010028).....	27
E33. Lohja Hemmilä (muinaisjäännösrekisterinumero 444010033).....	27
E34. Lohja Joenpelto 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 737010006)	28
E35. Lohja Joenpelto 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 737010005)	28
E36. Lohja Rantaveräjä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004085)	28
Mahdolliset muinaisjäännökset	29
E37. Lohja Matinniittu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004090)	29
Irtolöytökohteet	29
E38. Lohja Hiiden kansakoulu 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004051)	29
E39. Lohja Hakalanlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004073).....	29
E40. Lohja Myllyahde (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004086).....	30
Rataosuus E.....	30
Kiinteät muinaisjäännökset	30
E41. Lohja Isotalo (muinaisjäännösrekisterinumero 444010040).....	30
E42. Salo Junnola (muinaisjäännösrekisterinumero 776010039)	30
Mahdolliset muinaisjäännökset	31
E43. Lohja Sepänniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000002187)	31
E44. Salo Kiikalan Mäkelä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015180).....	31
Irtolöytökohteet.....	31
E45. Salo Takaniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015181)	31
E46. Salo Sammalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015504)	31
E47. Salo Salmenranta 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015204)	32
E48. Salo Norsjoki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015487).....	32
Rataosuus M.....	32
Kiinteät muinaisjäännökset	32
E49. Nummi-Pusula Pitkämäki (muinaisjäännösrekisterinumero 540010020)	32
E50. Nummi-Pusula Näpönsuo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000022)	33
E51. Nummi-Pusula Tervakorvenmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001423)	33
E52. Salo Kukinhuoneenharju etelä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009475)	34
E53. Salo Uusitalo Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010009).....	34
E54. Salo Yli-Läppä (muinaisjäännösrekisterinumero 252010030).....	34
E55. Salo Hermolanvaha (muinaisjäännösrekisterinumero 776010006)	35
E56. Salo Viitamäki N (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003650)	35
E57. Salo Viitamäki W (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000264)	35
E58. Salo Ali-Jaakkolan Tyrynniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 776010024) ...	36
E59. Salo Isoperheen Tyrynniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 776010021)	36
E60. Salo Hoyalala (muinaisjäännösrekisterinumero 776010008).....	36
E61. Salo Korkeala (muinaisjäännösrekisterinumero 776010011)	37
E62. Salo Hosavan pelto (muinaisjäännösrekisterinumero 776010009).....	37
E63. Salo Myllykankare (muinaisjäännösrekisterinumero 252010006).....	37
E64. Salo Huitinjokilakson silta (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000265)	38
E65. Salo Myllymäki Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010029)	38
E66. Salo Ali-Vesä (muinaisjäännösrekisterinumero 252010004)	38

E67. Salo Aro Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010028)	39
E68. Salo Topuli (muinaisjäännösrekisterinumero 252010001)	39
Irtolöytökohteet	40
E69. Lohja Hevoshaka (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004315)	40
E70. Lohja Hämjoki W (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001424)	40
E71. Salo Ali-Anttila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015103)	40
E72. Salo Pormestari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015193)	41
E73. Salo Kiikalan Uusitalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015179)	41
Rataosuus Mp	41
Kiinteät muinaisjäännökset	41
E74. Salo Rinteen torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 776010010)	41
E75. Salo Santaoja (muinaisjäännösrekisterinumero 501010017)	42
E76. Salo Ylijoki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010013)	42
E77. Salo Sillanpäänpelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010016)	42
E78. Salo Viisas (muinaisjäännösrekisterinumero 501010014)	43
E79. Salo Laurila (muinaisjäännösrekisterinumero 501010015)	43
E80. Salo Myllypelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010006)	43
E81. Salo Vartjomäki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010004)	44
E82. Salo Koivisto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010003)	44
E83. Salo Hossanummi (muinaisjäännösrekisterinumero 501010002)	44
E84. Salo Kotopelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010001)	45
E85. Salo Ilola (muinaisjäännösrekisterinumero 501010005)	45
E86. Salo Töyrylä (muinaisjäännösrekisterinumero 501010007)	46
E87. Salo Linnamäki Muurla (muinaisjäännösrekisterinumero 501010066)	46
E88. Salo Aromäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010022)	46
E89. Salo Haukkamäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010024)	47
Mahdolliset muinaisjäännökset	47
E90. Salo Sammalniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 252000002)	47
E91. Salo Knaapi (muinaisjäännösrekisterinumero 501000006)	47
E92. Salo Hentu (muinaisjäännösrekisterinumero 501000005)	48
E93. Salo Uusipelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501000003)	48
E94. Salo Klipparinummi (muinaisjäännösrekisterinumero 501000002)	48
Irtolöytökohteet	49
E95. Salo Päivärinta (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015427)	49
E96. Salo Ruotsalanjoki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015434)	49
E97. Salo Lähdeniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015485)	49
E98. Salo Vironkoukku (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015424)	50
E99. Salo Metsola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015423)	50
E100. Salo Mummunketo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015422)	50
Rataosuus Mk	51
Kiinteät muinaisjäännökset	51
E101. Salo Siukko (muinaisjäännösrekisterinumero 776010030)	51
Lähteet ja kirjallisuus	52

Espoo-Salo-oikoradan, Lohja-Salon linjausvaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010. Historiallisen ajan kohteet.

Veli-Pekka Suhonen, rakennushistorian osasto. (Huom. raportissa oma sisällysluettelo ja sivunumerointi)

Liitteet

Kartat:

Nro	Kuvaus	Mk
1	Yleiskartta alueen muinaisjäännöksistä ja rakennetuista kulttuuriympäristöistä	1:175 000
2	Yleiskartta tutkimusalueen muinaisjäännöksistä ja rakennetuista kult.ympäristöistä	1:175 000
3	Tutkimusalueen muinaisjäännökset ja rakennetut kulttuuriympäristöt 1/4	1:50 000
4	Tutkimusalueen muinaisjäännökset ja rakennetut kulttuuriympäristöt 2/4	1:50 000
5	Tutkimusalueen muinaisjäännökset ja rakennetut kulttuuriympäristöt 3/4	1:50 000
6	Tutkimusalueen muinaisjäännökset ja rakennetut kulttuuriympäristöt 4/4	1:50 000

Luettelot:

Alueen kohteet taulukkomuodossa.

Kannen kuva: Lehdenmuotoisia keihäänkärkiä, jotka olivat tyypillisiä Suomensjärven kulttuurille.
(Museovirasto, Esa Suominen 1984)

Raportin rakenteesta

Raportti on kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa esitellään esihistorialliset muinaisjäännöskohteet ja toisessa historiallisen ajan kohteet, molemmilla raporteilla on oma sisällysluettelonsa raportin alussa. Kohteista on mainittu tyyppitiedot ja lyhyt kuvaus, historiallisten kohteiden osalta on usein esitetty myös karttaote historiallisesta kartasta.

Raporttiin liittyvät kartat ja kyselyt tehtiin MapInfo 9.0:lla ja ne perustuvat muinaisjäännösrekisterin osalta 26.4.2010 rekisterissä olleisiin tietoihin. Pääosassa kartoilla ovat tutkimusalueen eli ratalinjausvaihtoehtojen ympärille muodostetun 500 metrin bufferin kannalta merkittävät muinaisjäännösrekisterin kohteet. Kartoille 3-6 on niiden yhteyteen merkitty juokseva numero, jonka avulla kohteen tarkempi esittely on löydettävissä raportista. Numeron edellä oleva kirjain E viittaa esihistoriallisiin ja H historiallisen ajan kohteisiin. Muinaisjäännösrekisterin paikkatietojen sisältökuvaukseen voi tutustua osoitteessa <http://www.nba.fi/fi/mjrekisisalto>.

Lisäksi kartoilla on esitetty pelkinä alueina tai pisteinä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt eli RKY-alueet (metatiedot: <http://www.nba.fi/fi/rky2000kuvaus>) ja Varsinais-Suomen maakuntamuseolta saadut paikallisesti, seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävät kiinteistöt. Niiden kohteista on saatavissa lisätietoja raportin mukana toimitettavien sähköisten paikkatietoaineistojen taulukoista. Merkittävät rakennukset ovat MapInfon koordinaatistossa KKJ2(2003) ja kaikki muut KKJ3(2003):ssa.

Muinaisjäännösrekisteri ja RKY-aineisto kattavat koko tutkimusalueen. Tiedot merkittävistä rakennuksista olivat käytettävissä ainoastaan Varsinais-Suomen osalta, Uudenmaan rakennuksista on tekeillä oma selvityksensä.

Sanasto

BP (engl. before present) tarkoittaa ”ennen nykyhetkeä”. Ajoitukseen vakiintunut lyhenne, jolla tarkoitetaan aikaa ennen vuotta 1950, joka on määritelty radiohiiliajoituksen nollavuodeksi.

Eaa, ennen ajanlaskun alkua. Käytetään usein korvaamaan eKr, ennen Kristusta.

Irtolöytö on esine, esim. kivikirves, jonka tarkkaa löytöpaikkaa ei tunneta tai jonka löytöpaikalta ei ole havaittu kiinteää muinaisjäännöstä, esim. asuinpaikkaa tai kalmistoa.

Jaa, jälkeen ajanlaskun alun. Käytetään usein korvaamaan jKr, jälkeen Kristuksen.

Muinaisjäännösrekisteri lyh. Mj.rek. on Museoviraston ylläpitämä tietokanta, joka sisältää ydintiedot Suomen kiinteistä, muinaismuistolain suojaamista muinaisjäännöskohteista. Rekisteriä käytetään tiedon jakamiseen suojelutyössä, tutkimuksessa ja maankäytössä. Rekisteri sisältää kohteista sijainti-, tyyppi- ja ajoitustiedot, kuvauksen sekä tietoja kohteen tutkimuksista, kunnosta ja säilyneisyydestä. Rekisterissä on myös mukana paikannettuja irtolöytökohteita, joitakin luonnonmuodostumia ja mahdollisia muinaisjäännöksiä.

Röykkiö on pronssikaudelle tai rautakaudelle ajoittuva kivistä tehty hautarakennelma. Kyseessä voi olla myös historialliselle ajalle ajoittuva kaski- tai viljelyraunio.

Tentatiivikohde tarkoittaa mahdollista muinaisjäännöstä. Yleensä kysymyksessä on kohde, josta on saatu toisen käden tieto, esim. harrastajan kautta, mutta sitä ei ole vielä varmistettu muinaisjäännökseksi.

Johdanto

Espoon ja Salon välille suunnitellaan oikorataa, jonka ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan kuuluu myös oikoradan vaikutusalueella sijaitsevien muinaisjäännösten inventointi. Museoviraston ja Liikenneviraston välisessä neuvottelussa katsottiin, että suunnittelutyön tässä vaiheessa oikoratavaihtoehtolinjausten alueella sijaitsevista muinaisjäännöksistä tehdään selvitys arkisto- ja kartta-aineiston perusteella. Työn tarkoituksena on arvioida eri linjausvaihtoehtojen vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön ja sitä voidaan käyttää myös myöhemmin tehtävien maastoinventointien pohja-aineistona. Työssä selvitetään myös linjauksilla olevia potentiaalisia muinaisjäännösalueita. Maastotöiden ajankohdasta ei ole vielä päätetty.

Selvitys tehtiin 1.4 – 9.5.2010. Arkistoinventoinnissa otettiin huomioon esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännökset. Esihistorialliset kohteiden osalta työn teki tutkija Vesa Laulumaa Museoviraston arkeologian osastolta ja historiallisten kohteiden osalta tutkija Veli-Pekka Suhonen rakennushistorian osastolta. Lisäksi paikka- ja karttatietoaineistojen kokoamisessa ja työstämisessä oli kahden viikon ajan mukana tutkija Wesa Perttola Museoviraston rakennushistorian osastolta.

Esihistoriallisten muinaisjäännösten selvitys tehtiin arkistotietojen, muinaisjäännösrekisterin tietojen, kirjallisuuden ja kartta-aineiston pohjalta. Selvityksessä huomioitiin kiinteät muinaisjäännökset, mahdolliset muinaisjäännökset ja irtolöytökohteet, jotka sijaitsevat 500 metrin etäisyydellä linjauksesta. Lisäksi työssä selvitettiin potentiaalisia muinaisjäännösalueita, toisin sanoen alueita, joilla maastonmuodon, maaperän, korkeuden tai aiempien löytöjen perusteella voisi olettaa löytyvän muinaisjäännöskohteita.

Linjausvaihtoehdot

Lohjan ja Salon välinen suunnittelualue on pituudeltaan noin 60 kilometriä ja yhteenlaskettu linjausvaihtoehtojen pituus on noin 178 kilometriä (ks. karttaotteet).

Linjausvaihtoehto E+M, itä (Espoo – Lohja). Linjaus kulkee yhdessä maastokäytävässä Turunväylän tuntumassa. Tähän vaihtoehtoon liittyviä muinaisjäännöskohteita on tässä raportissa selvitetty vain sen läntisimmältä Lohjan alueella kulkevalta osalta.

Linjausvaihtoehto E+M, länsi (Valkjärvi – Linnunpelto/Salo) kulkee Muurlan taajaman eteläpuolitse.

Vaihtoehto M (Lohja – Sepänniemensalmi – Sammatti – Kruusila – Valkjärvi) on päävaihtoehdoista pohjoisempi ja noudattaa pääosin Helsinki – Turku (E18) – moottoritien maastokäytävää.

Alavaihtoehto Mk (Sammatti – Valkjärvi), vaihtoehto kulkee Lahnajärven ja Aneriojärven eteläpuolitse

Alavaihtoehto Mp (Kruusila – Ylisjärvi – Linnunpelto – Salo), linjaus kulkee Ylisjärven pohjoispuolitse

Vaihtoehto E (Sepänniemensalmi – Karstu – Enäjärvi – Valkjärvi), noudattaa ratageometrian puitteissa 1970-luvulla suunnitellun Espoo-Lohja-Salo – oikoradan (ELSA) linjausta. Erona aiempaan ELSA – suunnitelmaan on, että nykyinen linjaus ei kulje Lohjan keskustan ja Paloniemen kautta, vaan seuraa E18 moottoritiekäytävää Lohjan kohdalla.

Alavaihtoehto Ee (Lohja – Paloniemi – Karstu), linjaus kulkee Paloniemen kautta

Vaihtoehto o+, nykyisen Rantaradan kehittäminen ja parantaminen. Tätä vaihtoehtoa varten ei nyt tehty muinaisjäännösselvitystä.

Linjauksia koskevat aiemmat arkeologiset inventoinnit

Linjausta sivuavat aiemmat inventoinnit koostuvat lähinnä Museoviraston tekemistä kuntainventoinneista ja Turun maakuntamuseon (nyk. Varsinais-Suomen maakuntamuseo) inventoinneista, joista osa liittyy SARAKUM (Salon seudun rakennettu kulttuuriympäristö ja –maisema) –projektiin sekä VT-1 moottoritielinjauksen inventoinneista. Alla on luettelo inventoinneista, jotka koskevat Lohja – Salon välillä olevia linjausvaihtoehtoja. Alueella on tehty myös kaivaustutkimuksia ja kohteiden tarkastuksia, mutta niitä ei ole tarpeen listata tässä yhteydessä.

- Kiikalan inventointi, Museovirasto, Matti Huurre v. 1965
- Kiikalan inventointi Turun maakuntamuseo, Esa Laukkanen v. 2001
- Kiskon inventointi (SARAKUM –projekti), Turun maakuntamuseo, Virva Lompolo v. 2003
- Lohjan inventointi, Fibula ry, Petro Pesonen v. 1991
- Muurlan inventointi, Matti Huurre v. 1963
- Muurlan inventointi (SARAKUM –projekti), Turun maakuntamuseo, Esa Laukkanen v. 2002
- Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaava-alueen muinaisjäänösinventointi, Mikroliitti Oy, Timo Jussila v. 2003
- Salon kaupungin arkeologinen inventointi (SARAKUM –projekti), Turun maakuntamuseo, Eeva Raike v. 2001
- Salo, Aarnioperän asemakaava-alueen inventointi, Museovirasto, Taisto Karjalainen 2005
- Sammatin inventointi, MV, Eeva Raike 2004
- Suomusjärven Laperlan inventointi, Arne Äyräpää (Europaeus) v. 1923
- Suomusjärven inventointi, Ville Luho v. 1945
- Suomusjärven inventointi, Turun maakuntamuseo, Eeva Raike v. 1994
- VT 1 moottoritielinjauksen inventointi välillä Muurla-Suomusjärvi, Museovirasto, Hans-Peter Schultz v. 1992
- VT 1 moottoritielinjauksen inventointi. Muurla Järvi ja Ruotsala. Nina Strandberg v. 1994
- VT 1, moottoritielinjauksen inventointi Lahnajärvi-Oittila (Sammatti, Nummi-Pusula ja Lohja), -Museovirasto, Petro Pesonen v. 2002
- VT 1 moottoritielinjauksen inventointi. Oittila – Lempola (Lohja), Museovirasto, Petro Pesonen v. 2002
- VT-1 moottoritielinjauksen inventointi välillä Muurla – Lahnajärvi, Museovirasto, Nina Strandberg v. 2002

Yhteenveto ennestään tunnetuista muinaisjäänköhteistä linjauksilla

500 metrin etäisyydellä vaihtoehtolinjauksista sijaitsee yhteensä 111 esihistoriallista muinaisjäänkökohdetta, ne jakautuvat lajeittain seuraavasti:

- kiinteät muinaisjäänkökset 70 kpl
- tentatiivikohteet 8 kpl
- irtolöytökohteet 23 kpl

Kiinteistä muinaisjäänkökset jakautuvat tyypeittäin seuraavasti:

- kivikautiset asuinpaikat 49 kpl
- moniperiodiset asuinpaikat 4 kpl
- moniperiodiset muinaisjäänköryhmät 1 kpl
- moniperiodiset puolustusvarustukset (linnavuori) 1 kpl
- pronssikautiset hautapaikat 3 kpl
- pronssikautiset kivirakenteet 1 kpl
- rautakautiset asuinpaikat 2 kpl
- rautakautiset hautapaikat 3 kpl
- rautakautiset kivirakenteet 1 kpl
- varhaismetallikautiset hautapaikat 2 kpl
- ajoittamattomat kivirakenteet 1 kpl
- ajoittamattomat puolustusvarustukset (muinaislinna) 1 kpl
- ajoittamattomat työ- ja valmistuspaikat (pyyntikuopat) 1 kpl

Tentatiivikohteet ovat kaikki mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja, myös kaikki irtolöydöt ovat kivikautisia.

Suunnittelualueen maaperä, topografia ja vesistöhistoria

Alueen kallioperä on lähinnä kahden tyyppistä. Länsiosassa on syväkivilajeja (mm. kvartsi- ja granodioriittia) ja itäosassa pintakivilajeja (esim. pyrokseeni-kordieriittigneisiä). Länsiosissa esiintyy yleisesti myös jotunin hiekkakiveä irtolohkareina. Kvartsi on ollut tärkeä raaka-aine pienesineitten valmistuksessa esihistoriallisena aikana, erityisesti kivikaudella. Hiekkakivestä valmistettuja hiomalaakoja on puolestaan tarvittu esimerkiksi kivikirveiden ja –talttojen valmistamiseen hiomalla.

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan muinaista merenpohjaa ja rantavoimien muokkaamaa. Maaperä on enimmäkseen pohjamoreenia tai savea, jonka keskeltä nousee melko tiheässä kallioisia mäkiä. Harjuja tai muita jäätikköjokien muodostamia kerrostumia ei alueella juuri ole, itäosassa suunnittelualue tosin sivuaa hieman Lohjanharjua ja Espoo – Salo välinen suunnitelma leikkaa harjujakson poikki, mutta kyseinen E+M vaihtoehtolinjaus ei kuulunut nyt selvitettävien joukkoon. Maalajien jakautumisesta voidaan käyttää esimerkkinä Laperlan karttalehden aluetta, jonka maapinta-ala jakaantuu seuraavasti : 29,2% on kalliomaita, 28,8% savea, 17,6% pohjamoreenia, 12,4% silttiä, 3,4% soraa ja hiekkaa rantakerrostumina, 6,8% turvetta ja liejua, 1,3% harjuja ja muita jäätikköjokikerrostumia ja 0,5% moreenimuodostumia (Niemelä et al. Suomusjärven kartta-alueen maaperä. Geologian tutkimuskeskus. Espoo 1994).

Vesistöhistorian merkitys arkeologian kannalta on aina suuri. Kivikautiset asuinpaikat sijaitsivat yleensä vesistöjen äärellä ja rannikon läheisyydessä ne keskittyivät meren rannalle. Kuten muuallakin Suomessa, jääkauden jälkeinen maankohoaminen on vaikuttanut myös suunnittelualueen vesistöhistoriaan. Nykyisin maankohoamisen vauhti suunnittelualueella on noin 4,5 mm vuodessa. Rantavaiheiden tarkka mallintaminen on vaikeaa, koska epävarmuutta aiheuttavat mm. maankuoren ominaisuudet ja merenpinnan nousumallit. Erityisesti mallien tekemistä mutkistavat Ancylusjärven ja Litorinameren tulvavaiheet eli transgressiot. Esimerkiksi eräässä tuoreimmista tutkimuksista (Vuorela, Penttilä ja Lahdenperä 2009) todettiin, että käytetystä datasta ja laskentamallista riippuen ero Tammisaaren kohdalla Ancylusjärven tulvamaksimissa oli lähes 10 metriä. Ennen kuin Länsi-Uudenmaan rantavaiheita on saatu paremmin tutkittua, voidaan tässä yhteydessä esittää hieman vanhempi Sauramon (1958), Erosen (1974) ja Glückertin (1979) tutkimuksiin pohjautuva taulukko, jossa näkyvät Itämeren eri vaiheiden rantatasot Suomusjärven alueella.

Itämeren vaihe	Ikä BP	Korkeus mpy
Baltian jäjärvi III, alku	10300	145-147
Yoldiameri I, alku	10200	115-120
Ancylusjärvi I, alku	9500	75-80
Litorinameri I, alku	7000	44-48

Itämereen tärkeimmät vaiheet ja niiden rantatasot Suomusjärven alueella (lähde: Niemelä et al. Suomusjärven kartta-alueen maaperä. Geologian tutkimuskeskus. Espoo 1994)

Alueen kivikautisiin kohteisiin edellä esitetyt rantatasot sopivat hyvin, koska esinetyyppiensä perusteella useimmat kohteet kuuluvat mesoliittiseen kivikauteen. Kysymyksessä on ajanjakso jääkauden päättymisestä noin vuoteen 7000 BP. Aikakaudella ei Suomessa vielä esiintynyt saviastioita, ensimmäiset varhaisen kampakeraamiseen kulttuuriin kuuluvat saviastiat ilmestyvät löytöaineistoon juuri noin 7000 PB. Suunnittelualueella esiintyvistä asuinpaikoista suurin osa sijaitsee Ancylusjärveen ja Litorinameren alkuun ajoittuvilla korkeuksilla. Suomusjärven kulttuurin asuinpaikkoja sijaitsee runsaasti esimerkiksi nykyisen Aneriojärven ja Ylisjärven kohdalla sijainneilla, pitkälle sisämaahan ulottuneilla, merenlahtien rannoilla.

Alueen järvet kuroutuivat omiksi altaiksi jo varhaisessa vaiheessa kivikautta. Esimerkiksi Lohjajärvi kuroutui merestä erilleen mesoliittisen ja neoliittisen kivikauden taitteessa noin 7000 vuotta sitten. Suurin osa suunnittelualueen järvistä sijaitsee korkeammalla kuin Lohjanjärvi ja ne olivat kuroutuneet jo aiemmin, kuten Kirmusjärvi, joka kuroutui noin 9100 BP ja Haarjärvi ja Valkjärvi, jotka kuroutuivat 9300 BP.

Lyhyesti suunnittelualueen esihistoriasta

Alla karkea jako Suomen esihistoriallisista kausista.

Kivikausi

Mesoliittinen kivikausi (esikeraaminen aika) 8800 – 5000 eaa

Neoliittinen kivikausi (keraamiset kulttuurit) 5000 – 1500 eaa

Pronssikausi

Varhaispronssikausi 1500 – 1000 eaa

Myöhäispronssikausi 1000 – 500 eaa

Rautakausi

Varhaisrautakausi 500 eaa – 400 jaa

Keskirautakausi 400 – 800 jaa

Myöhäisrautakausi 800 – 1250 jaa

Ensimmäiset merkit asutuksesta ovat jo mesoliittiselta kivilaudelta ja erityisesti Suomusjärven alueen asuinpaikat tältä ajalta ovat merkittäviä koko Suomen kivilauden tutkimuksen kannalta. Mesoliittisen kivilauden loppuvaihetta nimitetään Suomusjärven kulttuuriksi alueen lukuisien löytöpaikkojen mukaan. Suurin osa alueen kivilaudisista kohteista ajoittuu mesoliittiseen aikaan ja Suomusjärven kulttuuriin. Mesoliittista kivilaudta seuraavan neoliittisen kivilauden löydöt puuttuvat alueelta lähes kokonaan. Tämä johtuu maankohoamisen aiheuttamasta rannan siirtymästä, jonka johdosta vesistön äärellä asustaneet kivilaudiset pyyntiyhteisöt siirtyivät muuttuvan rantaviivan mukana kohti etelää ja suunnittelu alue jäi melko lailla asuttamattomaksi parin tuhannen vuoden ajaksi. Neoliittisen kivilauden lopulla Suomeen ilmestyi vasarakirveskulttuuri, jonka väestö todennäköisesti harjoitti jo maataloutta. Monipuolisempien elinkeinojen johdosta vasarakirveskulttuurin asuinpaikat eivät enää olleet niin vesistöön sidottuja kuin aiempien pyyntikulttuurien. Suunnittelualueelta on löydetty vasarakirveskulttuurin esineistöä, joka viittaa siihen, että alue sai jälleen uutta pysyvämpää asutusta.

Pronssikauden kohteet keskittyvät suunnittelualueen länsipäähän. Salon Uskelanjoen laakso muodosti pronssikaudella muinaisen Halikonlahden, jonka ympäristöstä nouseville kallioille kasattiin komeita hautaröykkiöitä. Suunnittelualueella sijaitsee myös muutamia pronssikautisia röykkiöitä, mutta ne ovat osittain hajotettuja. Pronssikautisia asuinpaikkoja alueelta ei tunneta.

Pronssi- ja rautakautinen asutus oli jo muuttunut pysyvämmäksi aiempaan kivilaudiseen pyyntikulttuurien asutukseen verrattuna. Suunnittelualueen rautakautisten kohteiden painopiste on Lohjan Paloniemen alueella, sillä Salon seudun rikkaat rautakautiset alueet

jäävät linjausten ulkopuolelle. Rautakausi on aiemmin tunnettu lähinnä hautalöytöjensä perusteella, mutta rautakautisia asuinpaikkoja on tullut myös esiin viime vuosina. Rautakautiset asuinpaikat sijaitsevat yleensä hyvillä viljelymailla nykyisten järvien tuntumassa ja hautaröykkiöt on usein kasattu niemiin tai järven tuntumassa oleville harjanteille.

Joko rautakauteen tai sitä seuraavaan keskiaikaan voivat liittyä suunnittelualueen kaksi linnavuorta, Lohjan Linnanmäki ja Salon Muurlan Linnamäki. Linnamäkien ajoittaminen on ollut vaikeaa, koska niiltä tunnetaan vähän löytöjä. Usein mäelle on kuitenkin kasattu kivirakenteita puolustustarkoituksiin, joten niitä on ilmeisesti käytetty ainakin tilapäiseen oleskeluun ns. pakolinnana. Edellä mainittujen linnamäkien ajoitus on myös epävarmaa.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että suunnittelualueen esihistoria painottuu mesoliittiseen kivikauteen ja rautakauteen. Mesoliittisia kohteita on alueelta tunnettu runsaasti jo aiemmin ja niitä varmasti löytyy lisää maastoinventoinnissa. Rautakautisen asutuksen jäljittäminen on ollut vaikeaa, mutta viime vuosina siitä on saatu tuloksia ja on luultavaa, että rautakautiset kohteet muodostavat huomattavan tutkimuspotentiaalain, jos niitä jatkossa järjestelmällisesti inventoidaan.

Potentiaaliset muinaisjäännösympäristöt

Raportin liitteenä olevaan karttaan on potentiaalisina muinaisjäännösalueina poimittu alueet, joilta ei aiemmin tunneta erityisen paljon muinaisjäännöskohteita, mutta joilta niitä todennäköisimmin voi löytyä aluetta inventoitaessa. Potentiaaliset muinaisjäännösalueet sijaitsevat kivikauden osalta muinaisilla merenrannoilla ja järviäntaiden ympäristöissä. Kivikautisten asuinpaikkojen sijainnista antavat viitteitä myös irtolöydöt. Tällainen alue on linjojen M ja E yhtymäkohdassa olevan Hirsijärven ympäristössä, josta tunnetaan lukuisia irtolöytökohteita, mutta ei asuinpaikkoja. Kivikautisia kohteita esiintyy usein muinaisten merenlahtien ja jokisuiden rannoilla, tällainen alue on esimerkiksi Aneriojärven etelä- ja kaakkoispuolella linjalla Mk.

Nykyisten järvien tuntumaan asettuvat myös useimmat rautakauden kohteet.

Pronssikautisia asuinpaikkoja ei alueelta tunneta, mutta pronssikautiset hautaröykkiöt on rakennettu yleensä näkyville paikoille mäkien päälle.

On syytä huomioida, että jo oletusarvoisesti potentiaalisia alueita ovat ne alueet, joilta tunnetaan ennestään runsaasti kohteita. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi linjauksella Ee Paloniemen alue Lohjalla ja linjauksella M sijaitseva Laperlan alue Aneriojärven pohjoispuolella Salossa. Laperlan alueelta tunnetaan useita mesoliittiseen kivikauteen ajoittuvia pienialaisia asuinpaikkoja ja on todennäköistä, että niitä löytyy lisää aluetta tarkemmin tutkittaessa.

Kohteet

Rataosuus E+M itä

Kiinteät muinaisjäännökset

E1. Lohja Hossanmäki (muinaisjäänösrekisterinumero 1000002184)

Laji: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 3

Koordinaatit: pkoo: 6690500 ikoo: 3338120 z: 38 z ylä: 40

Kivikautinen asuinpaikka hiidenveden ja Lohjanjärven välisen Vesvuon eli Koivulanselän vesireitin länsirannalla. Asuinpaikka löytyi varsinaisesti v. 2003 valtatie 1 moottoritienjauksen kaivausten yhteydessä pohjoiseen viettävästä hiekkaisesta/hietaisesta maaperästä. Koekuopituksessa asuinpaikkalöytöjä saatiin n. 10x25 m alalta paikalla olevan kesämökin länsipuolelta. Asuinpaikka-alue saattaa ulottua myös mökin pohjoispuolelle, jossa tutkimuksia ei voitu tehdä. Löydöt koostuvat kvartsiesineistä ja -iskoksista. Osassa aluetta on kalliopaljastumia, mm. kesämökin kohdalla. Alustavan arvion mukaan asuinpaikka lienee peräisin Lohjanjärven kuroutumista edeltäneestä myöhäismesoliittisesta - varhaisneoliittisesta vaiheesta, n. 5000 calBC, ei juurikaan tätä vanhempi, mutta mahdollisesti nuorempi. Radiohiiliajoitus yhden koekuopan kulttuurikerroksen puuhiilestä antoi myöhäiseen rautakauteen viittaavan tuloksen (Hela-791: 995 +- 60 BP), mikä voi osoittaa paikan pitkäaikaista käyttöä pohjois-eteläsuuntaisen vesireitin varrella.

Varsinaiset kaivaukset suoritettiin v. 2004 koko asuinpaikan tuhoutuessa rakennettavan Karnaisten moottoriteliittymän kohdalla, jolloin kaivettiin useita kaivausalueita ja koekuoppia, kaikkiaan 378 m2. Asuinpaikka on melko vähälöytöinen (kvartsia, kivilajia palanutta luuta), lähinnä leiripaikkojen sikermä ajoittuen kvartsilöytöjen (mm. poikkiteräiset nuolenkärjet) perusteella myöhäismesoliittiselle kivikaudelle. C-14-analyysin tulokset liesistä kuitenkin vaihtelivat pääosin 1300-1950 calAD. Yhden likamaakuopan näyte ajoittui varhaisrautakauteen ja yksi ristiretkäajalle ajoittuva hiilinäyte louhitun kvartsisuonen yhteydestä lienee luontaista hiiltä.

E2. Lohja Hevoshaanpelto (muinaisjäänösrekisterinumero 1000002191)

Laji: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6691070 ikoo: 3337580 z: 38 z ylä: 41

Kivikautinen löytöpaikka, mahdollinen pääosin tuhoutunut asuinpaikka, joka havaittiin savipellossa H:gin yliopiston RASI-inventoinnissa v. 1986. Alueen kautta suunnitellun Vt-1 moottoritienjauksen takia v. 2003 aluetta koekaivettiin. Löytöinä saatiin epämääräisiä kvartseja ja palanut luunpala. Löytöalue sijoittui kuitenkin tielinjauksen ulkopuolelle n. 40,5 - 41 m korkeuteen, ja voi ulottua itäpuolen metsäalueelle, Hevoshaakaan. Lohjanjärven 1800-luvun laskua edeltänyt korkeampi rantatormä on erotettavissa alempana Hevoshaanpellolla. Löytöpaikka jää rakennettavan moottoritienjauksen alle.

Rataosuus E+M länsi

Kiinteät muinaisjäännökset

E3. Salo Siankuopanmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003184)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Tyypin tarkenne: latomukset

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6698520 ikoo: 3298950 z: 92,5 z ylä: 95

Latomus kalliolla ja mahdollinen latomus sekä kaivanto pirunrepelossa Piiljärven ja Metsä-Valkeajärven välillä, lähellä Mäntsäläntien päätepiستettä, Kaukelmaan kylässä. Kalliolla oleva latomus tai röykkiö (a) sijaitsee kallion nokalla kohdassa, josta kallio laskee joka suuntaan. Se on n. 3,9 m luode-kaakkosuunnassa ja 3,5 m koillisesta lounaaseen ja 0,2 m korkea. Mahdollinen latomus (b) on 45 m edellisestä likimain lounaaseen on 8 m pituinen lännestä itään ja n. 3 m leveä. Vain yksi sivu on säännöllinen ja kyseessä voikin olla pelkästään luontainen kivikko. Edellisestä 30 m lounaaseen on kalliopainanteen lohkareikossa likimain suorakaiteen muotoinen ojamainen syvennys, joka rajoittaa röykkiömäisen kivialueen, jonka keskellä on suuri kivi röykkiöiden silmäkiven tapaan.

E4. Salo Metssiantöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010026)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697619 ikoo: 3296958 z: 45 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Paikka on Vuorelan Uudensuontöyrästä 200-300 m eteläkaakkoon, Vätilän talosta 1,2 km kaakkoon ja Takalan talosta 300 m itään. Sama oja, joka virtaa Uudensuontöyrään itäpuolitse, kiertää Metssiantöyrään itä- ja eteläpuolelta yhtyen Myllyjoaan niillä paikoin, missä tämä tekee mutkan länteen päin. Myllyjoan mutkasta Metssiantöyräs on 100 m koilliseen. Töyräs on peltojen ja niittyjen keskellä oleva metsämäki. Maaperä on hiekkaa. Nimensä se on saanut mäyristä, joiden koloja on siellä paljon. Paikalta on myös ajettu hiekkaa suopellolle ja siellä on hiekkakuoppia. Suurin niistä on mäen lounaisosassa ja ilmeisesti reikäkivi KM 12102 on sen paikkeilta. Mäen kaakkoisosasta löytyi pari kvartsi-iskosta, toinen matalasta hiekkakuopasta, toinen mäen pelloksi raivatulta kaakkoon viettävältä rinteeltä. .V. 2002 inventoinnin aikana saarekkeessa todettiin maisemoitu hiekkakuoppa ja vapaa-ajan asumus. Peltoalue oli nurmella, eikä löytöjä havaittu.

E5. Salo Uudensuontöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010025)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697913 ikoo: 3296892 z: 45 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Vuorelan talon Uudensuontöyräs on Takalan talosta 300 m itäkoilliseen. Paikka on Pyölin kylässä peltojen keskellä oleva metsikkömäki. Sen itäpuolelta virtaa pieni oja etelään, yhtyy Muurlanjokeen laskevaan Myllyjoaan. Mäki on hiekkaperäinen, löydöt tulivat sen peltona olevalta etelärinteeltä. Asuinpaikasta ei saatu oleellisia uusia havaintoja v:n 2002 inventoinnissa, mutta asuinpaikan itäpuolelle oli istutettu metsää ja maaperä oli syvään aurattua. Esa Laukkanen arvioi asuinpaikan laajuudeksi mahdollisesti kolmanneshehtaarin.

E6. Salo Kotilampi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003183)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697925 ikoo: 3296060 z: 42,5 z ylä: 50

Kivikautinen asuinpaikka etelään viettävällä hiekkapohjaisella pellolla Myllyojan pohjoisrannalla, kosken itä- ja yläpuolella, joen ja Rapasuontien välissä. Löytöjä havaittiin v. 2002 inventoinnissa Myllymäen tilan puolella ja Kotilammen tilusrajan vieressä. Löytöalue jatkunee Kotilammen puolelle. Pohjoisin löytökohta oli n. 40 m Rapasuontiestä etelään, eteläisin n. 10 m Myllyojasta pohjoiseen. Inventointilöydöt koostuvat kvartsi-iskoksista, hiekkakivisestä hioimesta. Paikalta on myös aiempia kivikautisia löytöjä, kvartsi-iskoksia ja kivilajia. Asuinpaikka kuuluu Pyölin kylään.

E7. Salo Fiulmaakarinahde (muinaisjäännösrekisterinumero 501010033)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697919 ikoo: 3295870 z: 45 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Paikka, jossa Muurlan kirkolta Kaukolaan vievä maantie nousee Koskelan talon lähellä nummelle ja kääntyy jyrkästi etelään on nimeltään Fiulmaakarinhde (saanut nimensä lähellä asuneesta pyöräntekijästä=hjulmakare, A. Kuusolan tiedonanto). Alue on havumetsäistä hiekkanutmea. Tien mutkan vaiheilta ja siitä etelään on ajettu hiekkaa ja soraa eri tahoille, mm suopelloille ja niille vieville teille. Tämän hiekkakuopan eteläosan reunamista, tien itäpuolelta löytyi kaksi toisiinsa sopivaa palaa kourutaltan teräpuolesta, nelisivuisen hioimen kappale ja kvartsi-iskoksia. Nykyisen maantien itäpuolella on kulkenut vanha tie, jonka pohja on vielä näkyvässä kuopan reunalla. Paikalta on ajettu jatkuvasti hiekkaa, joskin pieniä määriä kerrallaan. Hiekkakuoppien todettiin v:n 2002 inventoinnissa olevan v:n 1999 peruskartan mukaiset, jolloin niiden jyrkkiä reunoja oli vaikea tarkastella. Eteläisemmän kuopan pohjoisseinämästä havaittiin katkennut hiekkakivihioin.

Kauempaa hiekkakuopista, n. 150 m itään/kaakkoon löytyi porfyryridin Myllyjoaan laskevalle sivupurolle viettävän rinteiden puolivälistä hiekkamaasta ajotien leikkauksesta, kohdasta p=6697 840; i=3296 020. Muuta ei havaittu tällä kohdalla, vaikka reunaleikkausta oli helppo tarkastella. Ytimen löytöpaikkaa vastapäätä Myllyojan takana on Kotilammen asuinpaikka, joka todettiin asuinpaikaksi v. 2002. Todennäköisesti kankaalla on useampia eriaikaisia ja erillisiä kivikautisia asuinpaikkoja.

E8. Salo Koskela (muinaisjäännösrekisterinumero 501010032)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697953 ikoo: 3295782 z: 30 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Paikka on länteen viettävää peltorinnettä, joka ylempänä muuttuu hiekkanutemmeksi. Pellon laidassa on perunakellari ja sen luota, n. 30 m ulkorakennuksesta löytyi kvartsi, joka tekee asuinpaikan todennäköiseksi. V:n 2002 inventoinnissa kohdetta ei tarkastettu tarkemmin.

E9. Salo Puistokankare (muinaisjäännösrekisterinumero 501010031)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6698032 ikoo: 3295375 z: 30 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Muurlan kylän Puistokankareen (Kankareen) talo on maantien varressa olevalla pitkänomaisella hiekkakummulla, ympärillä on peltoja. Talon eteläpuolella, kummun peltona olevasta eteläosasta löytyi kvartsi. Viljan kasvu esti paikan kunnollisen tarkastamisen. V. 2002 inventoinnissa havaittiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä pellossa etelä-pohjoissuuntaisen matalan mäen loivalla etelärinteellä. Asuinpaikan alaksi arvioitiin n. 70x110 m.

E10. Salo Männyntöyräs (muinaisjäännösrekisterinumero 501010035)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697614 ikoo: 3294875 z: 30 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Muurlanjoen etelärannalla on pellon keskellä pieni kumpare, jonka länsilaidassa on kalliota, mutta josta suurin osa kuitenkin on peltona. Kumpareella kasvaa suuri mänty. Alhaisten ja Sepän raja kulkee luoteis-kaakko suunnassa kumpareen yli. Maaperä on hietikkoista. Tämän kumpareen päältä tuli löydöksiä. Ne ovat etupäässä Sepän puolelta, jossa kasvoi sokerijuurikasta. Alhaisen puolella ruispelto esti tutkimukset. V. 2002 inventoinnin aikana havaintomahdollisuudet olivat melko huonot. Pari kvartsi-iskosta talletettiin kallionnokaan länsi- ja lounaispuolelta ja yksi ydin havaittiin sen vaiheilla. Asuinpaikka ulottune n. 20 m länteen kallionnokasta.

E11. Salo Saarenpää (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003025)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697980 ikoo: 3294740 z: 20 z ylä: 30

Inventoinnissa 2002 paikallistettu kivikautinen asuinpaikka Muurlan kylässä, josta jo v:n 1963 inventoinnin aikoihin oli tunnettu irtolöytöinä pidetyt reikäkivi ja kaksi kivikirvestä (inv.-kert. 1965, kohteet 111-113). Sittemmin on tullut lisää löytöjä, joita säilytetään Muurlan kotiseutumuseossa. Inventoija löysi myös kvartsi-iskoksia sekä porfyryri-iskoksen sekä -ytimen. Asuinpaikka on korkean peltovainioiden ympäröimän mäen juurella pellolla ja mäen eteläpään pihamaalla. Löytöalue on lähellä Koivusaarentien päätettä ja Muurlanjoen mutkasta 100 m luoteeseen.

E12. Salo Nikula (muinaisjäännösrekisterinumero 501010030)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697881 ikoo: 3294286 z: 27,5 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Mäki on peltoaukean keskellä oleva kivikkoinen metsämäki. Honkasalo on entinen kappalaisen virkatalo, Tallkulla. Mäen kaakkoisosaa kuuluu Nikulan talolle. Sen etelälaidassa on loiva hiekkainen pelto, josta löydöt tulivat melko alhaalta. Ylempänä, metsän puolella on vanha suuri kellarikuoppa. Siinä enempää kuin kauempana mäen lounaisosassa olevissa hiekkakuopissakaan ei näkynyt asuinpaikan merkkejä. Huurteen arvion pohjalta asuinpaikan laajuus on n. neljänneshehtaari.

E13. Salo Myllymäki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010037)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697444 ikoo: 3293765 z: 35 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Kistolän Myllymäellä on ennen ollut tuulimyllyjä, nyt siinä on jotain ulkorakennuksia, kotitarvesaha jne. Mäen kaakkoisreunalta, loivalta peltorinteeltä löytyi kvartsi-iskosia ja kolme piin palaa, jotka lienevät tuluspiitä. Asuinpaikan olemassaolo on epävarmaa, eikä v:n 2002 inventoinnissakaan esihistoriallisia löytöjä havaittu pellossa, vaikka tarkastusolosuhteet olivat suhteellisen hyvät.

E14. Salo Alho (muinaisjäännösrekisterinumero 501010034)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6697961 ikoo: 3292547 z: 45 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Alhon taloon on matkaa Muurlan-Salon maantiestä n. 750 m, Salon-Kiskon maantiestä Pullolan tienhaaran kohdalla n. 600 m (koilliseen). Talon itäpuolella olevasta pellostä, lähinnä sen alaosaan tuli asuinpaikkalöytöjä: mm nuorakeramiikkaa. Pelto on itään viettävää hiekaista rinnettä, sen etelä- ja itäpuolitse virtaa pieni puro. N. 400 m täältä kaakkoon on ent. Saariluoman alue, josta on peräisin poikkikirves KM 6548:2. V:n 2002 inventoinnin yhteydessä saadun tiedon mukaan olisi asuinpaikalta löytynyt reikäkivi, joka on maanomistajan hallussa. Uusia havaintoja ei tämän inventoinnin yhteydessä tehty.

E15. Salo Aarnionperämäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010023)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: pronssikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 1

Koordinaatit: pkoo: 6701189 ikoo: 3289397 z: 65 z ylä:

Hämmäiseltä Kiskoon maantielle johtavan tien itäpuolella on luode-kaakko -suuntainen mäenharjanne, jonka keskivaiheilla kohoaa jyrkkäseinäinen kallio. Kallion korkeimmalla kohdalla on röykkiö, joka on hajotettu lähes kokonaan. Sen kiviä on viskeltu parinkymmenen metrin laajuudelle. Yhtä kerrosta paksummalta kiviä ei ole missään kohdin. Röykkiö oli rakennettu kivilohkareista. Ympäristöön heitellyistä kivistä on lapset tehneet leikkipaikkoja.

V. 2005 Aarnionperän inventoinnin tarkastuksen ja myöhemmän tehdyn tarkastuksen yhteydessä röykkiö todettiin kuitenkin sangen hyvin säilyneeksi. Sen sijaan tätä alemmaa noin 250 m luoteeseen inventoinnin yhteydessä paikallistettu ennestään tuntematon röykkiö on epämääräinen ja pitkälle hajotettu (Aarnionperämäki 2).

E16. Salo Aarnionperämäki 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004867)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701382 ikoo: 3289225 z: 50 z ylä:

Uskelanjokilaakson peltoauekan itälaidassa olevan korkean ja jyrkän kallioalueen päällä, humuspeitteisen kallion melko tasaisella kohdalla oleva röykkiön jäännös. Se löytyi inventoinnin yhteydessä vuonna 2005.

Alkuperäisen röykkiön kokoarvio on 2x4 metriä. Nyt pienemmät kivet ovat hajallaan mutta joukossa on muutamia suurempiakin kiviä. Pituussuunta lieenee noin lounais-koillinen. Röykkiön ajoitus on epäselvä, mutta sijaintinsa puolesta se olisi pronssikautinen. Alueelta on laaja näkymä Uskelanjokilaaksoon, muinaiselle merenlahdelle. Aarnionperämäen ennestään tunnettu ja varsin hyväkuntoinen suurempi rökkiö on korkeammalla, noin 250 metriä kaakkoon.

E17. Salo Aarnionsuo (muinaisjäännösrekisterinumero 734010014)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700920 ikoo: 3288999 z: 33 z ylä: 37

Korkeiden kallioiden välissä on kapea peltokaistale, joka kivikaudella on ollut vuonomainen lahti. Asuinpaikka on ollut tämän lahden pohjukassa. Asuinpaikkaan viittaavia löytöjä, kivesineitä ja kvartsi-iskoksia on löydetty peltokynnöksestä. V. 2005 inventoinnissa löytyi n. 20 m matkalta tieleikkauksesta kvartseja, mm. kaavin sekä porfyryri-iskos. Löytöalue on pellon löytöpaikasta noin 100 m koilliseen. Ilmeisesti löytökohta osoittaa saman asuinpaikan säilynyttä pohjoisosaa. Löytöalueiden välialueen niemimäisellä korkeammalla maastokohdalla on Aarnionsuon pientila rakennuksineen ja pihoineen, jossa voi olla kivikautista asuinpaikkaa, vaikka havaintoja tästä ei ole. V. 2005 suoritettiin tienvarren uuden löytöpaikan ja vanhan löytöalueen koekaivaus. Tienvarren pohjoispuolella oli säilyneenä kapea asuinpaikka-alue kulttuurikerroksineen, sen sijaan pellolla ei havaittu kulttuurikerrosta tai löytöjä.

Mahdolliset muinaisjäännökset

E18. Salo Ojoinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000008937)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700260 ikoo: 3289800 z: 40 z ylä:

Kivikautisen kourutaltan sekä ajaltaan epämääräisten hioinliippojen sekä historiallisen ajan rautaesineiden (keihäänkärki ym.) löytöpaikka. Paikka on Karjaskylän puolella, Hämmäisten kylän rajalla Salon kaakkoisosassa, maantie 186 vaiheilla. Löytöjä on kerätty suhteellisen laajalta alueelta 1950-luvulta lähtien. Löytöpaikan määrittäminen edellyttää tarkastusta. taltat ym. on toimitettu Kansallismuseon kokoelmiin syksyllä 2007.

Irtolöytökohteet

E19. Salo Saariluoma (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015466)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6697770 ikoo: 3293010 z: 30 z ylä: 40

Poikkikirves (KM 6548:2) on löytynyt Kistolán kylán Koortin talon Saariluoman makitupa-alueen maalta vuonna 1904 maata kuokittaessa. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

E20. Salo Länsi-Suomen osuusmeijeri (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015464)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698520 ikoo: 3293440 z: 45 z ylä:

Nelisivuinen kourutaltoa on löydetty vuonna 1933 Kistolasta hiekkannummelta metsán reunasta. Tarkempi löytöpaikka on tuntematon. On arveltu että se olisi osuusteurastamon läheltä.

E21. Salo Pangi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015467)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6697830 ikoo: 3293650 z: z ylä:

Oikokirves (KM 3187:6) "Rikiina Bangilta Kistolassa (1895)". Pangiin talo on Kistolán kylánmäen pohjoislaidassa. Ympäristössä on asuinpaikaksi sopivia peltoja, mutta mitään ei ole löytynyt.

E22. Salo Hakala Muurla (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015462)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698370 ikoo: 3296920 z: 45 z ylä: 50

Oikokirveen teräpuoli ja hioin (KM 6992:1-2) on löydetty Pyölin kylán Hakalan torpan Aropellosta. Löytöpaikasta ei ole täyttä varmuutta, mutta todennäköisesti se on peltoalue Katalanummen itäpuolella. Paikka on tasaista, alavaa suopeltoa, eikä ole sopiva asuinpaikaksi.

Rataosuus Ee

Kiinteät muinaisjäännökset

E23. Lohja Harvakkalanlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 444010050)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688898 ikoo: 3339393 z: 35 z ylä:

Asuinpaikka sijaitsee Laakspohjan kartanon pohjoispuolella olevasta Lintumäestä noin 200 metriä itäkoilliseen. Löytöinä tulleet 9 kvartsi-iskosta poimittiin loivasti lounaaseen ja länteen viettävältä kynnöspelloilta n. 20 x 30 metrin kokoiselta alalta. Asuinpaikan lounaispuolella pellon ja Lintumäen välisellä alueella on vesijättöalue, joka on ilmeisesti muodostanut Harvakkalanlahden jatkeen kaakkoon päin. Maaperä on savikkoa.

Länsi-Uudenmaan SKL kohde 18:2. V. 2003 kaivettiin Vt-1 moottoritierakentamisen yhteydessä alueelle sijoitettavan läjitysalueen takia pohjoisinta löytöaluetta C lahden koillisrannan yläpuoleisessa pellossa. Savipellossa olevalta kynnössä tuhoutuneelta asuinpaikalta löydettiin kvartsien lisäksi kivilajiesineitä ja -iskoksia sekä hieman palanutta luuta ja palaneita kiviä kyntökerroksesta. Kiinteitä säilyneitä rakenteita ei tavattu. Asuinpaikka jatkuu kuitenkin pellon pohjoispuolella olevaan metsään.

E24. Lohja Routio (muinaisjäännösrekisterinumero 100000024)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688840 ikoo: 3337390 z: 65 z ylä:

Kiviröykkiö Roution kylätontin eteläpuolella. Se sijaitsee kalliolla vanhan Roution tilan navetan lounaispuolella. Kivistä koostuva maanpinnalle kumpuna erottuva röykkiö on halkaisijaltaan n. 5 m ja korkeudeltaan 50 cm. Vaikuttaa koskemattomalta. Maanpinnalle ei ole erotettavissa kiviä, jotka ovat irtaimen maalajin tai humuksen peitossa. Röykkiön päällä kasvaa kataja. Lohjan museonjohtajan Eero Ahtelan mukaan Lohjan Paloniemessä olevat röykkiöt ovat samanlaisia.

E25. Lohja Hiittisten kartano (muinaisjäännösrekisterinumero 444010045)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688461 ikoo: 3336669 z: 37 z ylä: 40

Länsi-Uudenmaan SKL, kohde 18:3

E26. Lohja Ribacken (muinaisjäännösrekisterinumero 444010062)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyyppin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688125 ikoo: 3336564 z: 45 z ylä:

Ribacken (nyk. Karhumäki) on ympäröivää maastoa muutaman metrin ylempänä oleva mäennyppylä, joka on rautakaudella ollut osa Lohjanjärveen pistävää niemeä. Lohjalta Sammattiin menevä tie kulkee mäen eteläpuolitse. Rivitalojen rakentamisen yhteydessä 1986 mäen maasto-olosuhteita on suuresti muutettu. A.M. Tallgren kaivoi paikalla röykkiötä vuonna 1914 ja selostaa seuraavasti: ”... on tien laidassa sen N-puolella Kullahden niityn takana mäentöyräs - Ribacken -, jolla ennen on ollut kylän talot. sen alaliepeellä, kymmenkunta metriä tiestä on matala kumpu, 4 x 5 m suuri ja n. 50 cm korkea. Se on tehty palaneista meloisista kivistä ja palomaasta. Nähdäkseni onko se muinaisjäännös kaivoin siitä kolmanneksen, löytämättä muita esineitä kuin muutaman polttamattoman luun. Kumpu on tehty useasta kerroksesta kiviä päällekkäin ja on varmasti ihmistyön tulos, mutta onko se hautaroukkio sen voi vain kokonainen tutkimus osottaa.”

Helena Edgren suoritti 1986 koekaivauksen kolmeen röykkiöön, eikä löytänyt muuta kuin resenttiä materiaalia.

27.10.2000 toimitettiin Lohjan museoon miekka ja keihäänkärki (KM 32250), jotka oli löydetty rivitalojen valmistuttua kaapeliojaa kaivettaessa. Eräiden tietojen mukaan olisi pohjoisemman rivitalon länsipäädyn kohdalla vuosikymmeniä sitten löytynyt nyttemmin hukassa olleita esineitä. On siis täysin perusteltua pitää kohdetta kalmistona, joskin osa röykkiöistä on viljelysröykkiöitä tai, että niiden päälle on myöhemmin kasattu lisää materiaalia. V. 2003 koekaivettiin suunnitellun vt-1- moottoritienjaukseen liittyvän Roution sisääntulotien risteysaluetta, mutta muinaisjäännökseen viittaavaa ei löydetty.

E27. Lohja Haukilahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006009)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688036 ikoo: 3336125 z: 36 z ylä: 41

Kohde sijaitsee Hiittisissä, Haukilahden länsirannalla, Karstuntien ja leirikeskukseen johtavan risteyksestä 70 m lounaaseen, pellostakoavalla matalalla kumpareella ja ympäröivällä pelto-alueella. Paikalla suoritettussa koekaivauksessa on todettu peltomullan alta rautakautteen ajoittuvia kulttuurikerroksia. Löydöt paikalta ovat rautakautisia saviastianpaloja, palanutta savea ja kuonaa sekä mahdollisesti kivikautiseen asuinpaikkaan liittyviä kvartsi-iskoksia ja ytimiä.

Kesällä 2008 paikalla jatkettiin tutkimuksia. Saatujen löytöjen perusteella kohde ajoittuneen pääosin viikinkiaikaan. Paikalla oli säilynyt myös rakenteita, 8x6 m laajuisen suorakulmaisen rakennuksen jäännös. Samalla paikalla oli myös merkkejä kahdesta muusta päällekkäisestä, erisuuntaisesta rakennuksesta. Kohdetta ei ole tutkittu kokonaan.

E28. Lohja Hiiden kansakoulu 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 444010043)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Tyypin tarkenne: röykkiöt

Rauhoitusluokka: 3

Koordinaatit: pkoo: 6688110 ikoo: 3336070 z: 45 z ylä: 46

Maantien teossa 1914 tuhoutui täydellisesti Hiiden kansakoulun koillispuolella matala kivensekainen maakumpu, josta löytyi keramiikkaa ja savikiekon kappale

E29. Lohja Kullahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006008)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688043 ikoo: 3335393 z: 42 z ylä: 47

Kohde sijaitsee Paloniemessä, 150 m Karstuntien ja Paloniementien risteyksestä etelään. Pellon keskellä kohoavan saarekkeen ympäriltä on saatu talteen rautakautisia saviastianpaloja. Löytöjen, suojaisan sijainnin ja maaperän perusteella kyseessä on todennäköisimmin saarekkeessa ollut asuinpaikka, mutta paikalla voi olla myös kalmisto.

E30. Lohja Paloniemi 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 444010061)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6687910 ikoo: 3334733 z: 47 z ylä: 48

Kohde sijaitsee 110 m Paloniemen vanhainkodin päärakennuksesta lounaaseen ja Lohjanjärven rannasta 250 m koilliseen. Paikka on vanhan Sammatintien eteläpuolella, ympäristöstään 6–7 metriä korkeammalle kohoavalla kalliomäellä (47 m mpy). Maasto on moreeni-kallioaluetta, joka on ollut kartanon hakamaata ja puutarhaa. Nykyisin alue on osittain hoidettua puistomaista sekametsää. Röykkiöt sijaitsevat runsaan 20 metrin päässä toisistaan laen länsi- ja itäreunassa.

Kallion länsiosassa sijaitseva röykkiö 1 (3-5 x 5 x 0,5 m) on soikeahko tai kolmiomainen. Keskustassa näkyy pelkkiä kiviä (halk. 30–60 cm), reunat ovat matalia, maansekaisia sekä heinikon ja sammalen peitossa. Kivet vaikuttavat rapautuneilta. Kallion itäreunan röykkiö 2 (4-5 x 4 x 0,5 m) on pyöreähkö ja kokonaan ruohopeitteinen.

E31. Lohja Paloniemi 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004062)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: rautakautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6687800 ikoo: 3334685 z: 35 z ylä: 39

Kohde sijaitsee Paloniemessä, loivasti lounaaseen viettävällä peltoterassilla Paloniemen vanhainkodin etelä- ja lounaispuolella, uimarantaan vievän tien molemmin puolin. Pellon pinnasta on poimittu saviastianpaloja ja kvartsia. Maaston ja löytöjen perusteella kyseessä on rautakautinen ja mahdollisesti myös vanhempi, kivikautinen asuinpaikka.

E32. Lohja Linnanmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 444010028)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: puolustusvarustukset

Tyypin tarkenne: linnavuoret

Rauhoitusluokka: 1

Koordinaatit: pkoo: 6691270 ikoo: 3330560 z: 40 z ylä: 60

Linnavuori sijaitsee välittömästi Lohja-Sammatti -maantien varressa, tien itäpuolella Karstun tilan kohdalla Lohjanjärven Karstunlahden pohjassa Vuoren seinämät ovat lähes pystysuorat, paitsi koillisrinne. Karstun lahti on aikoinaan ulottunut vuoren juurelle. Vuoren laen koillisreunalla on pieni lampi ja kosteikko. Linnanmäellä on hajanainen 20-30 m pitkä, 5-6 m leveä kivirivi, joka yläosastaan rajoittuu matalaan kalliorinteeseen. Tämä kivikko vaikuttaa Ancyclus-rannalta. Vuoren huipulta ei ole löydetty mitään esihistorialliseen kauteen viittaavaa. Em. kivirivin läpi on raivattu tie, jonka reunat erottuvat kivettyinä. tien pituus on noin 20 m. Vuoren NW-reunassa on kalliota lohkottu poralla.

Linnanmäen eteläsivulle kääntyvän tien pohjoispuolella on pelto, jonka koillisreunaa vastapäätä mahdollinen kalliomaalaus sijaitsee vuoren seinämässä. Ks kohteet

E33. Lohja Hemmilä (muinaisjäännösrekisterinumero 444010033)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6691156 ikoo: 3330263 z: 40 z ylä:

Kohde sijaitsee Lohjanjärven Karstunlahdesta pohjoiseen, Karstun linnanmäestä noin 200 m länsilounaaseen. Löydöt, saviastianpala, pii- ja kvartsi-iskokset poimittiin lounais-koillis -suuntaisen harjanteen laelta ja sen

kaakkoispuoliselta ylärinteeltä.

E34. Lohja Joenpelto 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 737010006)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6690993 ikoo: 3328773 z: 35 z ylä:

Asuinpaikka sijaitsee Karstunlahden pohjoispuolella, Karstunjoen länsirannalla. Löytöalueet ovat 200 m itään Joenpellon tilasta Koviannokan huvila-alueelle johtavalta tieltä. Löytöalueet A ja B erottuvat matalina kumpareina ympäröivässä peltomaastossa joen rannalla. Löytöalue C on tasanteella myös samalla 35 m mpy korkeudella. Kumpareilla ja tasanteella maaperä on hiekaista, lännempänä on savista. Kaikilla löytöalueilla löydökset sijoittuvat eteläiselle puolelle kumpareita tai rinnettä. Löytöalue on n. 140 m pituinen vyöhyke. V:n 2004 Samatkan inventoinnissa alue tarkastettiin ja pellolla havaittiin pari kvartsi-iskosta.

E35. Lohja Joenpelto 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 737010005)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6691031 ikoo: 3328595 z: 55 z ylä:

Asuinpaikka sijaitsee Karstun kylässä Lohjanjärven Karstunlahden pohjoisrannasta n. 300 m. Se on mäen harjalla pellolla, n. 200 m Joenpellon päärakennuksesta etelään. Löytöinä alueelta on hukkaan joutunut kivikirves (1930-luvulta) sekä 1970-luvulla talletettuja esineitä KM 19674. Asuinpaikka-alue mäen harjan pellolla oli v:n 2004 Samatkan inventoinnin aikana kesannolla, eikä koekuoppia tehty. Alueen tienleikkauksessa ym. ei havaittu löytöjä inventoinnin yhteydessä.

E36. Lohja Rantaveräjä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004085)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6691017 ikoo: 3327030 z: 50 z ylä:

Kivikautinen löytöpaikka, mahdollinen asuinpaikka, kaakkoon viettävällä pellolla, n. 200 m Lohjanjärven Karjalohjanselän rannasta ja 1 km Karjalohjan kunnanrajasta. Löytöpaikka on pellon tasainen hiekkansekainen kohta n. 50 m vaiheilla mpy. Korkeuden perusteella mahdollinen asuinpaikka olisi mesoliittinen. Löytöolosuhteet olivat paikan löytyessä Samatkan kuntainventoinnissa 2004 hyvät; löydöt ovat vähäiset mutta paikka on sangen sovelias asuinpaikan sijainnille.

Mahdolliset muinaisjäännökset

E37. Lohja Matinniittu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004090)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691900 ikoo: 3323952 z: 72,5 z ylä: 75

Vasarakirveen teelmän sekä vasarakirveskulttuurin oikokirveen (työkirveen) löytöpaikka peltoharjanteella. Molemmat löydöt ovat viljelymaasta löydetyt, venekirveen teelmä hiekkaisen peltomullan tasoituksen jälkeen 1965, oikokirves perunannoston yhteydessä 1980-luvulla. Löytötietojen mukaan on pellon on havaittu olleen kirjavan, kuin palamisen jäljiltä. KM 22632 verifikaatin tietojen perusteella esineitä voi olla löydetty useampiakin (3 ? kpl.) n. 150 m matkalta peltoharjanteelta. V. 2004 kuntainventoinnissa alue oli kesannolla. Viidessä pellon länsireunaan tehdyssä koekuopassa ei havaittu merkkejä muinaisjäännöksestä. Mahdollisesti paikalla on vasarakirveskulttuurin asuinpaikka ja/tai hautoja.

Irtolöytökohteet

E38. Lohja Hiiden kansakoulu 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004051)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688110 ikoo: 3336080 z: 43 z ylä:

Tasataltan katkelma (KM 6613:1). Toimitettu yhdessä Hiiden kansakoulun rautakautisesta röykkiöstä (mjreki 444 01 0043) 1914 löydettyjen rautakautisten löytöjen kanssa. Löydetty röykkiötä ”10 m alempaa”. Röykkiö on sijainnut Karstuntien pohjoisreunassa. Kiviesineen löytöpaikkaa ei voi varmuudella paikantaa. Sijaintitiedot on määritelty röykkiön arvioidun sijainnin mukaan alarinteen suuntaan.

E39. Lohja Hakalanlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004073)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6689553 ikoo: 3332120 z: z ylä:

KM26919 Kvartsi-iskos

E40. Lohja Myllyahde (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004086)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691300 ikoo: 3328938 z: 35 z ylä: 37,5

Kivikautinen löytöalue Joenpelto 1 ja 2 asuinpaikoista koilliseen ja pohjoiskoilliseen n. 350-400 m. Paikka on hiekkaisella peltokumpareella, jossa on 1990-luvulla havaittu tallentamaton yksittäinen kvartsi-iskos. V:n 2004 Sammatin kuntainventoinnissa havaittiin alueella vain epämääräisiä kvartseja, joita ei talletettu.

Rataosuus E**Kiinteät muinaisjäännökset****E41. Lohja Isotalo (muinaisjäännösrekisterinumero 444010040)**

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6692584 ikoo: 3333853 z: 35 z ylä: 38

Asuinpaikka sijaitsee Isotalon päärakennuksesta vajaat 200 m koilliseen, Hiidenveden Talpelandesta n. 30 m luoteeseen. Maasto on peltoa, loivahkosti kaakkoon viettävä rinne. Maaperä on saviperäistä. Löytöjä tavattiin kahdelta alueelta, jotka sijaitsevat n. 30 m:n etäisyydellä toisistaan. Lounaisen löytöalueen pituus on n. 10 m ja koillisen löytöalueen laajuus n. 20 x 5 - 10 m. V. 2003 tehtiin valtatie 1 moottoritierakentamisen edellyttämien paikallistiejärjestelyjen takia koekuopitusta, jolla selvitettiin asuinpaikan mahdollista ulottumista edelleen länsi-lounaaseen rakennettavalle Maimianniementien linjaukselle, mutta mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa ei täällä havaittu.

E42. Salo Junnola (muinaisjäännösrekisterinumero 776010039)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6693954 ikoo: 3318293 z: z ylä:

Asuinpaikka sijaitsee Junnolan päärakennuksesta n. 100 metriä etelään, savisella pellolla. Paikan luoteis- ja länsipuolella on kapea salmi, muinoin suojainen lahti.

Mahdolliset muinaisjäännökset

E43. Lohja Sepänniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000002187)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6692890 ikoo: 3334600 z: 36 z ylä: 43

Kivikautinen löytöpaikka, jossa pyyntiasuinpaikalle sopivan sijainnin takia tehtiin koekuopitusta, koska paikka oli suunnitellun vt-1 moottoritierakentamisen läjitysalue. Koekuopituksessa ei varsinaista kulttuurikerrosta tavattu, mutta kahdesta kuopasta löytyi kvartsi-iskos osoittaen kivikautista toimintaa alueella. Läjitysalue ei ulotu näiden löytöpaikalle saakka.

E44. Salo Kiikalan Mäkelä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015180)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698060 ikoo: 3306300 z: z ylä:

Taltoa (KM 8632:1) on löydetty Pirilän kylän "Mäkilän palstan Nummipellosta". Paikka on mahdollisesti talon pohjoispuolella oleva pelto, joka viettää itäpuolella olevaan ojaan päin. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

Irtolöytökohteet

E45. Salo Takaniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015181)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698753 ikoo: 3306242 z: 60 z ylä: 65

Reikäkivi (KM 9378:7) on löydetty Pirilän kylän Alivesän Takapellosta. Paikka on Takaniityn talon maata. Pelto on talosta 150 m itäkoilliseen. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

E46. Salo Sammalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015504)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698990 ikoo: 3303850 z: z ylä:

Nelisivuinen oikokirves on löydetty "Sammalon talon elopellosta". Talo on Hirsjärven itärannalla, Sammalonsalmen kohdalla. Talon mailta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

E47. Salo Salmenranta 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015204)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699600 ikoo: 3303620 z: z ylä:

Kiviesineen jäännös (KM 6011) ja oikokirves (KM 6105:6) on löydetty Rasvalan kylän Salmenrannan talon maalta. Tarkkoja löytöpaikkoja ei tiedetä. Talon lähistön peltoja on tarkastettu, mutta kiinteää muinaisjäännöstä ei ole todettu.

E48. Salo Norsjoki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015487)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698830 ikoo: 3302710 z: 50 z ylä: 60

Norsjoen talo on entisen Kiskon kunnan pohjoisosassa, Hirsjärven länsirannalla. Löydöistä, kourutaltoa (KM 6105:5) ja hiottu, punaliuskeen? kappale (KM 6117:2) sanotaan, että ne Norsjoen torpan maalta. Lisäksi paikalta on kivi (KM 6105:4), jonka pinta on hiottu. Löytö ei ole todennäköisesti kivikautinen.

Rataosuus M

Kiinteät muinaisjäännökset

E49. Nummi-Pusula Pitkämäki (muinaisjäännösrekisterinumero 540010020)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: pronssikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: kivirakenteet

Tyypin tarkenne: röykkiöt

Rauhoitusluokka: 1

Koordinaatit: pkoo: 6694427 ikoo: 3331423 z: 100 z ylä:

Pitkämäen korkeimmalla kohdalla pronssikautisia? rökkiöitä ja kivivalli. Rökkiö 1 sijaitsee mäen aivan korkeimmalla kohdalla. rökkiön laajuus on n. 10 x 10 m ja siitä on heitelty kiviä ympäristöön (lähinnä itäpuolella) kaiveltaessa. Keskelle on kaivettu suuri n. 1 x 1 m läpimitaltaan oleva kuoppa, jonka perusteella on nähtävissä kiveystä n. metrin syvyyteen asti.

Rökkiö 2. välittömästi edellisen eteläpuolella. Laajuus n. 3 x 7 m, korkeus n. 0,2 m. Myös tähän raunioon kaiveltu pari kuoppaa. olemukseltaan epämääräisempi kuin raunio 1.

Rökkiö 3. Edellisestä n. 20 m etelään. Laajuus n. 6 x 4 m, korkeus n. 0,2 m. Muodoltaan soikeahko. epämääräinen.

Kivivalli. edellisestä lähtee itään n. 30 m mittainen 1,5 m leveä, matala (n. 0,3 m) turpeen peittämä kivivalli. Vuonna 2006 keväällä saadun tiedon mukaan Pitkämäki (Laveämäki) olisi perimätiedon mukainen käräjäpaikka. Rökkiöt olisivat syntyneet käräjiä pidettäessä ja niihin osallistuneiden tuodessa kiven mukanaan. Samalla saadun tiedon mukaan olisi vuoden 1954 vaiheilla kaksi muinaistutkijaa kaivellut rökkiöitä mitään kuitenkaan löytämättä.

E50. Nummi-Pusula Näpönsuo (muinaisjäännösrekisterinumero 100000022)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6695130 ikoo: 3330620 z: 45 z ylä: 52

Valtatie 1 moottoritelinjauksen inventoinnissa v. 2002 löytynyt mesoliittisen kivikauden asuinpaikka sijaitsee Raatinjoen laakson luoteispuoleisessa kohti kaakkoa laskevassa peltorinteessä. Löytöinä paikalla havaittiin kvartsi-iskoksia kahdelta alueelta n. 60 m etäisyydellä toisistaan. Eteläisempi osa asuinpaikkaa on arvioitu n. 30x40 m suuruiseksi n. 44-49 m korkeusvälillä. V. 2003 inventoinnissa löytöjä havaittiin edelleen alempana pellossa terassimaisella maastokohdalla. Pohjoisempi löytöalue n. 50-52 m korkeudessa on n. 20x40 m laajuinen alue. Hiesusavisella peltotörmällä havaituista löytöalueista pohjoisempi ulottuu suunnitellun teialueen rajalle ja voi ulottua pohjoisessa metsän puolelle. V. 2003 koekaivauksella todettiin ettei asuinpaikka ulotu suunnitellulle teialueelle pohjoisessa.

E51. Nummi-Pusula Tervakorvenmäki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001423)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: varhaismetallikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautarökkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6696300 ikoo: 3330510 z: 105 z ylä:

Raatinjokilaakson länsipuoleisen laajan metsäalueen pohjoisosan korkean Tervakorvenmäen avokalliolaella sijaitseva kivirökkiö. Se on kooltaan n. 6x8 m ja n. 0,8 m korkea. Rökkiön keskellä on 2x3 metrinen

kraateri ja sen kivet ovat 20-40 cm suuruisia.

E52. Salo Kukinhuoneenharju etelä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009475)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Tyypin tarkenne: pyyntikuopat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701808 ikoo: 3319410 z: 77,5 z ylä:

Kohde sijaitsee Suomusjärven Lahnajärven kylässä sijaitsevan Kukinhuoneenharjun eteläosan ison hiekkakuoppa-alueen eteläpuolella, aivan Lahnajärven kiertävän tien pohjoispuolella, pienen sivutien risteyksen kohdalla. Paikalla on pyöreä kuoppa, joka on reunan päältä mitaten on halkaisijaltaan noin 4 m ja syvyydeltään noin 1 m. Mahdollisesti kyse on pyyntikuopasta, vaikka muita kuoppia ei lähialueella havaittu tarkastuksen yhteydessä syksyllä 2007. Selvää vallia ei havaittu ja kuopan tien puoleinen eteläreuna lienee osin peittynyt myöhemmillä tiehen liittyvillä maa-aineksilla. Pohjoisreunan päälle tehdyssä koepistossa havaittiin huuhtoutumiskerrosta.

E53. Salo Uusitalo Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010009)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703203 ikoo: 3312235 z: 55 z ylä: 65

Kolmen eri asuinpaikan rykelmä. Kaikki kolme asuinpaikkaa on yhdistetty ensiksi havaitun asuinpaikan yhteyteen, koska välimatkat eri löytöalueiden välillä ovat alle 200 metriä. Ensimmäisenä havaittu kohde on länteen laskeutuvilla mäkirinteillä sijaitseva asuinpaikka (ANERIOJÄRVI 3, Uusitalo), jonka Matti Huurre löysi vuonna 1965 alueelta havaitsemansa kvartsi- ja palaneen luukeskittymän ansiosta. Kaksi muuta asuinpaikkaa on löydetty vuoden 1992 inventoinnin yhteydessä. Kaikki kohteet sijaitsevat pelloilla. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 numerolla 645.

E54. Salo Yli-Lääppä (muinaisjäännösrekisterinumero 252010030)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702795 ikoo: 3311065 z: 54 z ylä: 56

Kohde sijaitsee Aneriojärvestä pohjoiseen olevalla laajalla viljelysvainiolla, Viitamäen itään laskeutuvan rinteen itäpuolella. Paikalta noin 400 metriä etelään on Kiikalan ja Suomusjärven välinen rajapyykki

Hermolanvaha (45). Schulzin mukaan paikalla on ollut todennäköisesti kivikautinen asuinpaikka, jonka maanmuokkaus on sittemmin ainakin osittain rikkonut. Vuoden 1992 inventoinnin yhteydessä kohteesta löydettiin palaneita kiviä noin 300 neliömetrin laajuiselta alueelta. Palaneiden kivien lisäksi alueelta löydettiin hiomalaaka ja kvartsiesine. Kohde ei ole mukana Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996. V. 2002 kohteen eteläpuolta koekaivettiin Vt-1 moottoritienjauksen takia. Todettiin, että varsinainen asuinpaikka sijoittuu tielinjauksesta pohjoiseen.

E55. Salo Hermolanvaha (muinaisjäännösrekisterinumero 776010006)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702407 ikoo: 3311027 z: z ylä: 50

Kohde sijaitsee Anerionjärven pohjoispuolella, Kiikalan ja Suomensjärven rajalla. Paikalla on myös Kiikalan ja Suomensjärven rajaa merkitsevä Hermolanvahakivi -niminen rajakivi. Asuinpaikka sijaitsee pellolla ja metsäsaarekkeella. Alueelta on löydetty useita kiviesineitä ja asuinpaikan merkkejä ainakin noin 100 metriä pitkältä alueelta rajakivestä etelään. Paikalta on vuonna 1992 löytynyt myös järvimalmia.

E56. Salo Viitamäki N (muinaisjäännösrekisterinumero 1000003650)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: muinaisjäännösryhmät

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702941 ikoo: 3310529 z: z ylä: 70

Kivikautinen asuinpaikka sekä pyyntikuoppia, jotka tuhoutuivat pääosin tai kokonaan Vt-1 moottoritierakentamisen maa-ainesten läjitysalueena. Kohteessa on lisäksi kvartsilouhos, joka on säilynyt tienrakentamisen jälkeen.

Kuopanteet paikallistettiin moottoritienjauksen inventoinnissa 1990-luvun alussa. Paikalla tehtiin v. 2002 kaivauksia, joiden perusteella muinaisessa salmipaikassa on ollut mesoliittisella kivikaudella asuinpaikka. Painanteet, ilmeisesti pyyntikuopat, ovat ilmeisesti peräisin vasta historialliselta ajalta. Löydöt koostuivat valtaosin kvartseista. Myös ilmeisesti myöhempi kivikautinen piinuolenkärki löytyi kaivauksissa. Hieman ylempää rinteestä, rakentamisalueen ulkopuolelta, paikallistettiin lisäksi kvartsilouhos.

E57. Salo Viitamäki W (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000264)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 3

Koordinaatit: pkoo: 6702842 ikoo: 3310496 z: 65 z ylä: 70

Valtatie 1 moottoritelinjauksen Viitamäki N kaivausten yhteydessä v. 2002 tietoon tullut mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Tielinjauksen inventoinnissa syksyllä 2002 löytöjä paikallistettiin lisää. Koska kohde jäi moottoritelinjan alle, toteutettiin paikalla kaivauksia vv. 2003-2004. Todennäköisimmin kyseessä on kivikautinen (mesoliittinen) kvartsiniskentäpaikka. Raaka-aine kvartsi voi olla peräisin läheiseltä Viitamäen (N) louhospaikalta, vajaa 100 m koilliseen.

E58. Salo Ali-Jaakkolan Tyrynniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 776010024)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703454 ikoo: 3309793 z: 60 z ylä: 65

Kohde sijaitsee Härmälänbölen Tyrynmaan lounaisreunassa, noin 600 metriä Helsinki-Turku moottoritiestä pohjoiseen. Asuinpaikka on etelään ja lounaaseen viettävällä pellolla, maaperä on savea. Peltorinteessä on havaittavissa terrassimuodostelmia.

Aiempiä löytöjä: KM 4554:2 (tasataltta), KM 4431 (kiviaseita)

E59. Salo Isoperheen Tyrynniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 776010021)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703363 ikoo: 3309608 z: z ylä: 65

Kohde sijaitsee 2,2 kilometriä pohjois-luoteeseen Aneriojärvestä Tyrynniityn lounaisreunassa. Asuinpaikan pohjoispuolella on Metsolan uudistilan autoituneet rakennukset. Etelään ja kaakkoon viettävältä pellolta on löydetty kivikautisia esineitä (KM 4431:2, KM 4554:2 ja KM 4761:2). Parisataa metsiä itäkoilliseen sijaitsee Ali-Jaakkolan Tyrynniityn asuinpaikka, mahdollisesti löydöt liittyvät samaan asuinpaikkavyöhykkeeseen. Vuoden 1994 inventoinnissa ei löydetty mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Pellolla on kuitenkin muinaisia rantaterassimuodostumia, joilla asuinpaikka on voinut sijaita, mutta se on mahdollisesti tuhoutunut maanmuokkauksen yhteydessä.

E60. Salo Hopiala (muinaisjäännösrekisterinumero 776010008)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703340 ikoo: 3308336 z: z ylä: 70

Kohde sijaitsee noin 500 metriä Helsinki-Turku moottoritien pohjoispuolella, Vestankorven länsireunalla, Hopealan tilan tuntumassa. Äyräpään (1923) ja Luhon (1945) mukaan kivikautisia esineitä (KM 6137:2-3, KM 6493:6,8-9, KM 8371:3) on löydetty talon itä- ja pohjoispuoleisilta pelloilta. Maaperä on savea. Osa löydöistä on läheltä metsänreunaa. Vuoden 1994 inventoinnin yhteydessä pellot olivat kesannolla, joten lisähavaintoja ei tehty.

E61. Salo Korkeala (muinaisjäännösrekisterinumero 776010011)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702410 ikoo: 3308093 z: 55 z ylä: 60

Kohde sijaitsee noin 300 metriä Helsinki-Turku moottoritien eteläpuolella Mustionsuon koillislaidalla. Kivikautisia esineitä (KM 6165:2, KM6493:4, KM 7110:11, KM 9505:7 ja KM 11479) on löydetty Korkealan talosta 200 metriä etelään, pellon ylimmältä reunalta n. 65 m korkeuskäyrän tuntumasta, läheltä muinaista Vestankorpeen johtavaa salmea.

E62. Salo Hosavan pelto (muinaisjäännösrekisterinumero 776010009)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703231 ikoo: 3308090 z: 70 z ylä: 80

Kohde sijaitsee noin 500 metriä Helsinki-Turku moottoritiestä pohjoiseen ja Vestankorven länsipuolella Hopialan tilan päärakennuksesta n. 200 m länsi-lounaaseen. Välittömästi kohteen pohjoispuolella on Rinteen torppa -niminen asuinpaikka. Mahdollisesti nämä kohteet kuuluvat saman asuinpaikkavyöhykkeeseen. Maaperä pelloilla on pääosin savea, hiukan ylempänä maaperä muuttuu jonkin verran hietaperäiseksi. Luhon (1945) ja Äyräpään (1923) mukaan em. Rinteen talosta etelään, Hosavanpellosta on löytynyt kiviesineitä (KM 6480:15 ja KM 7907:10). Vuoden 1994 inventoinnin aikaan pellot olivat oraalla ja havaintojen teko vaikeaa.

E63. Salo Myllykankare (muinaisjäännösrekisterinumero 252010006)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702148 ikoo: 3306158 z: 55 z ylä: 65

Kohde sijaitsee Huitinjoen laaksoon laskeutuvien, Ojamäenkallion länsipuoleisten, jyrkkien rinnepeltojen juurella. Maaperä on savea. Hans-Peter Schulz on todennut alueella olevan transgression aiheuttaman savikerroksen; saven alla on havaittu paksuja turvekerroksia. Asuinpaikalta on löydetty pääasiassa kivesineitä irtolöytöinä, yksi kvartsi-iskos. Keramiikkaa ei ole alueelta löydetty koekaivauksen tai inventointien yhteydessä. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 huomioitu SU-kohteena 647.

E64. Salo Huitinjokilakson silta (muinaisjäännösrekisterinumero 100000265)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701700 ikoo: 3306010 z: 70 z ylä:

Vt-1 moottoritienjauksen inventoinnissa v. 2002 löytynyt mahdollinen kivikautinen asuinpaikka, josta merkinä hiekkakivilaakoja (hioinlaakoja) sekä kvartseja. V. 2003 kohdetta koekaivettiin tiehankkeen takia. Inventoinnin koordinaatit (p=6701 761; i=3305 955; z=60) sijoittuvat tielinjalla olevaan muinaiseen valumauomaan, eivätkä osoittaneet löytöpaikkaa. Tutkimuksissa havaittu löytöalue oli tästä n. 100 m kaakkoon, korkeammalla, ja varsinaisen tielinjauksen eteläpuolella. Tällä ilmeisesti mesoliittisella pienialaisella lyhytaikaisella leiripaikalla oli löytöinä ainoastaan muutamia kvartsi-iskoksia.

E65. Salo Myllymäki Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010029)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702179 ikoo: 3305689 z: 62 z ylä: 64

Kohde sijaitsee Hirsijärven koillispäähän laskevan Huitinjoen luoteisrannalla, jyrkästi kaakkoon päin kaltevalla pellolla, metsän reunassa. Joenvarren peltoa, paikalta on löydetty kvartsiesine ja pala kvartsia sekä noin 600 neliometriä laaja palaneitten kivien esiintymä. Hans-Peter Schulzin mukaan pelto on hiesua, yläosassaan paikoin hiekkamoreenia. Hänen arvionsa mukaan löydökset viittaisivat maanmuokkauksen pitkälti tuhoamaan kivikautisen asuinpaikkaan. Vuoden 2001 inventointikäynnin yhteydessä ei tehty löytöjä. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 kohdetta ei ole mainittu.

E66. Salo Ali-Vesä (muinaisjäännösrekisterinumero 252010004)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700740 ikoo: 3305173 z: 50 z ylä: 55

Kohde sijaitsee loivasti kumpuilevalla pellolla lähellä rantasaunaa, jonka pohjoispuolella on pieniä matalia avokallioita. Avokallioiden pohjoispuolella on purouoma. Hirsijärven rannassa sijaitseva asuinpaikka erottuu peltovainiolla asuinpaikkalöytöjen, lähinnä kvartsien, esiintymisalueena, joka jatkuu myös pellon ja järven välillä olevalle viljelemättömälle alueelle. Matti Huurre on löytänyt vuoden 1965 inventoinnin yhteydessä tästä kallion pohjoispään itälaidalta, kallion ja pellon väliltä 15 koristelematonta saviastian palaa. Ne ovat "Kiikalan historia" -teoksen (sivu 48) mukaan tulkittu rautakautisiksi. Pelto on paikoin savimaata, saunan kaakkoispuolisella vainiolla on myös eloperäistä maa-ainesta saven joukossa. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 huomioitu SU-kohteena 648 ja MM:2 K 201.

E67. Salo Aro Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 252010028)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701597 ikoo: 3304831 z: 59 z ylä: 62

Kohde sijaitsee korkean Riihimäen länsirinteen ja Hirsijärven koillispäähän laskevan puron välisellä pellolla, joka viettää länteen. Paikalta noin 150 metriä etelään on Vanhatie (osa vanhaa Turku-Helsinki -tietä). 1900-luvun alussa lähistöltä tehtyjä irtolöytöjä ovat poikkikirves KM 6968: 5 ja soikea tuluskivi KM 4673:1. Vuoden 1965 inventointia häiritsi kasvillisuus. Valtatieinventoinnin yhteydessä vuonna 1992 tehtiin runsaasti asuinpaikkalöytöjä; savikiekon katkelma, palanutta savea, keramiikkaa, rautakuonaa, kvartsia ja hioinlaaka. Kohde on laaja, noin 6 000 neliometriä. Samalla alueella on ollut asutusta todennäköisesti kivi- ja rautakaudella. Vuoden 2001 inventoinnin yhteydessä kohteessa ei käyty. Tienrakennus ei Esa Laukkasen 2001 tietojen mukaan olisi tulossa kohteen päälle, vaan noin 300 metriä pohjoisemmaksi (tietolähde: Tielaitoksen Turun tiepiirin painattamasta esitteestä "Valtatie 1 rakentaminen moottoritieksi välillä MUURLA-LAHNAJÄRVI". Siinä ei ole mainittu painovuotta, mutta viitataan vuonna 1996 valmistuneeseen yleissuunnitelmaan). Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 kohdetta ei ole mainittu.

E68. Salo Topuli (muinaisjäännösrekisterinumero 252010001)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: moniperiodinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700760 ikoo: 3304330 z: 60 z ylä: 68

Mahdollinen asuinpaikka jakautuu kahdeksi eri löytöalueeksi. Schulzin mukaan Topulin kaksi osaa olisivat ehkä olleet alunperin yhtä ja samaa kokonaisuutta, jonka keskelle tullut tontti olisi jakanut kahtia. Kohde sijaitsee lähellä Hirsijärven koillispäätä kumpuilevalla peltoalueella lähellä yhden talon pihapiiriä, runsaat 100 metriä etelään Helsinki-Turku -välisestä moottoritiestä. Topulin talon maalta on seuraavat irtolöydöt; tasataltta KM 4694: 7 ja alkeellinen kirves KM 8123: 2. Näiden esineiden löytöpaikkaa ei tiedetä tarkemmin. Kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä on löytynyt myös inventointien yhteydessä (1965, 1992). Vuoden 1992 inventoinnin yhteydessä alueella havaittiin myös historiallisen ajan löytöjä. Vuoden 2001 inventoinnissa kohteen tarkastelumahdollisuudet olivat huonot, koska pelto oli jo oraalla. Muutamien

kymmenien metrien etäisyydellä kohteesta on uhrilähteeksi sanottu kirkasvetinen Silmälähde (kohde 36). Läheisyydellä on myös Töykkälä E kiviröykkiö (kohde 40). Vuoden 2001 inventoinnin yhteydessä ei ollut käytettävissä tietoa mahdollisista maankäyttöön liittyvistä jatkosuunnitelmista. Valtatien uusi linjaus tulee tältä paikalta kilometrin verran pohjoiseen. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmässä vuodelta 1996 huomioitu SU-kohteena 653.

Irtolöytökohteet

E69. Lohja Hevoshaka (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004315)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691180 ikoo: 3337940 z: 38 z ylä:

Pienoisoikokirveen KM 13049 löytöpaikka Karnaisten kylän Setolan maalla olevan Kiperän kesämökin rappusten vieressä, n. 800 m Setolan talosta itään ja n. 6 m Vesvuon pintaa ylempänä. Löytöpaikka on niemnokan komea rantatörmä, jonka päällä tasanteella kesämökki sivurakennuksineen sijaitsee. Paikka on sopiva kivikautisen asuinpaikan kohdaksi, mutta paikalle ei ole tehty koekuopitusta asian selvittämiseksi. Maaperä on ainakin pääosin savea.

E70. Lohja Hämjoki W (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001424)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701210 ikoo: 3324010 z: 57,5 z ylä:

Kvartsi-iskoksen löytöpaikka Haarjoen kylässä, Hämjoen laakson Sammatin puoleisen alkujakson länsipuolella, n. 140 m jokea kohti itään laskevan peltorinteen niemimäisellä tasanteella. Joen sivu-uoma, Suomensjärveltä laskeva Sitoonoja, on n. 150 m pohjoiseen. Inventoijan mukaan paikka on sopiva kivikautiselle asuinpaikalle, mutta tarkastusolosuhteet eivät mahdollistaneet tarkempaa havainnointia. Myöskään v:n 2004 Sammatin kuntainventoinnissa pelto oli pitkällä oraalla, eikä löytöjä havaittu.

E71. Salo Ali-Anttila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015103)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702546 ikoo: 3312003 z: 55 z ylä: 60

Tasatalta on löydetty Yltäkylän Varesjoen varren peltoaukealta. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

E72. Salo Pormestari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015193)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701410 ikoo: 3305040 z: 55 z ylä: 65

Tasatalta (KM3841:2) on löydetty Kruusilan kylän Pormestarin talon pellosta ja reiällinen liuskeriipus (KM 4546:3) talon Kotopellosta. Esineiden tarkkaa löytöpaikkaa ei tiedetä. Vuoden 2001 inventoinnin yhteydessä on tarkastettu pellon reunoja. Alueelta löydettiin kivikiekko. Kiinteää muinaisjäännöstä ei ole todettu.

E73. Salo Kiikalan Uusitalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015179)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700820 ikoo: 3303920 z: z ylä:

Kourutalalta (KM 4694:6) on löydetty Rasvalan kylän Uudentalon maalta. Tarkkaa löytöpaikkaa ei tiedetä. Vuoden 1965 inventointikertomuksen mukaan Uudentalon mailla on useita sopivia paikkoja asuinpaikoiksi.

Rataosuus Mp

Kiinteät muinaisjäännökset

E74. Salo Rinteen torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 776010010)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703422 ikoo: 3308079 z: z ylä: 80

Asuinpaikka sijaitsee noin 600 metriä Helsinki-Turku moottoritien pohjoispuolella. metsän keskelle raivatussa nk. Rinteen kotopellossa, joka viertää loivasti etelään ja on suojaisa paikka kallioalueitten välissä. Äyräpään (1923) ja Luhon (1945) mukaan Vestankorven länsipuolella olevan Rinteen palstan vanhan rakennuksen paikalta on löytynyt kivikautisia esineitä (KM 8574:1, KM 8795:7). Pellot ovat savea. Vuoden 1994 inventoinnin aikaan pelto oli oraalla, joten havainnointi oli vaikeaa. Sijainniltaan paikka on hyvä kivikautiselle asuinpaikalla.

E75. Salo Santaoja (muinaisjäännösrekisterinumero 501010017)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702137 ikoo: 3298486 z: 50 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Paikka on aivan Perttelin vastaisella rajalla, hiekkaista nummenlaitaa. Santaojan talon lounaispuolella syvässä notkossa virtaa kaakkoon oja, joka yhtyy Vähän-Rytkön järvestä pohjoiseen, Kurenjokeen laskevaan ojaan. Keijo Santaojan lahjoittamat hioimet ovat löytyneet jostain pellosta. Maasto on sopiva kivikautiseksi asuinpaikaksi. Myöhemmin v. 1963 saatiin lisäyksenä useita esinelöytöjä erityisesti Pellontöörä nimisestä pellosta n. 50 m luoteeseen talosta aivan Perttelin rajalla. Paikka on hiekkainen peltokumpu, jossa on vanha hiekkakuoppa. Liuskekärjet osoittavat asuinpaikan Suomusjärven kulttuurin aikaiseksi.

V:n 2002 inventoinnissa havaittiin pintalöytöjä nykyisestä Santaojan puutarhasta kaakkoon viettävästä rinteestä. Puutarhan luoteispuolelle tehdyistä kahdesta kesantopellon koekuopasta ei saatu löytöjä. Asuinpaikan rajat ovat edelleen epäselvät, mutta se kattanee mäkiäluetta laajemminkin ja voinee ulottua Perttelin kunnan puolelle.

E76. Salo Ylijoki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010013)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703043 ikoo: 3297065 z: 35 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Ylijoen talo sijaitsee Ruotsalanjoen itäpuolella, sen ja Kaukelmaan tiehaarasta Pertteliin vievän tien välillä. Talon eteläpuolella on peltoaukea, jonka lännessä erottaa joen varresta kalliainen ja kivikkoisen laidunmäki. Pelto on hietikkoista etelään viettävää rinnettä, johon ajettu maata joen rannasta. Tältä pellosta, läntisimmästä sarasta löytyi kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia sirpaleita, mm pala hiotusta kiviaseesta. Alue oli pitkällä oraalla v:n 2002 inventoinnin aikana. Löytöalueen länsipuolen kallion eteläkärjessä on vanha rakennuksenpaikka kohdassa n. p=6703 010; i=3297 030.

E77. Salo Sillanpäänpelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010016)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702685 ikoo: 3297009 z: 27,5 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Paikka on Kaukelmaan tiehaarasta Pertteliin vievän tien länsipuolella ja

Ruotsalan kylästä joen yli tälle tielle tulevan tien eteläpuolella, siis Ruotsalanjoen itärannalla ja lähellä siltaa. Maasto on loivasti länteen viettävää peltorinnettä, ylempänä hiekkaista, alempana joen lähellä savikkoista. Hioinlaatan kappale löytyi n. 50 m Ruotsalan tiestä etelään, suunnilleen joen ja Perttelin tien puolivälistä. Sen yksinään ei tarvitse merkitä asuinpaikkaa, mutta sillan vaiheilta joesta on löydetty kaksi kourutaltoa (KM 9004:1-2) ja reikäkivi (KM 14962), joten asuinpaikka on mahdollinen.

E78. Salo Viisas (muinaisjäännösrekisterinumero 501010014)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703022 ikoo: 3296854 z: 27,5 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Vastapäätä Ylijokea, Ruotsalanjoen länsirannalla, on Viisaan mäki, jolla on aikoinaan ollut mm. kyläkeinu. Tämän mäen itäpuolelta löytyi pellosta kvartsiesine. Paikka on talosta noin 200 m itään, loivasti jokeen viettävää hiesurinnettä. Kasvillisuus esti enemmän havainnot ja on epävarmaa, merkitseekö esine asuinpaikkaa.

Vuoden 1994 inventoinnissa saatiin alueelta lisää löytöjä, mm. kvartsikaavin ym. kvartseja noin 120x40 metrin alalla. Palaneita kiviä oli niin ikään koko löytöalueella, erityisesti kuitenkin mäensyrjässä. Inventoinnissa asuinpaikan eteläreunan arvioitiin jäävän VT 1 Turun moottoritierakentamisen takia rakennettavan ylitysluittymän PT 12219 linjauksen ja rakentamisen alle. Ilmeisesti rakentaminen on vaurioittanut määritettyä asuinpaikka-alueetta, mutta kaivauksia ei ole kuitenkaan tehty.

Ennen liittymän rakentamista v. 2002 tehdyssä inventoinnissa havaittiin yksi kvartsi-iskos arviolta asuinpaikka-alueen kaakkoisosassa, ilmeisesti uuden liittymän pohjoispuolella.

E79. Salo Laurila (muinaisjäännösrekisterinumero 501010015)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 3

Koordinaatit: pkoo: 6703005 ikoo: 3296275 z: 39 z ylä: 41

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Arvid Kuusola keräsi tutkimusretkellään syksyllä 1963 löydöt Laurilan talon pellosta, talosta n 450 m luoteeseen. Mitään varmoja kivikautisia löytöjä ne eivät ole ja paikkaa on pidettävä epävarmana.

Vuonna 1994 paikalta löytyi lisää esineitä. Löytöjen ja maaston mukaan paikalla on voinut olla noin 80x40 metrin kokoinen asuinpaikka tai laajemman asuinpaikan osa. Asuinpaikka jää koillisosastaan moottoritienlinjauksen alle. Koko asuinpaikka sijaitsee moottoritien suoja-alueella. Tarkempia kaivaustutkimuksia ei ole tehty tienrakentamisen yhteydessä.

E80. Salo Myllypelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010006)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702906 ikoo: 3295226 z: 30 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Mannin Myllypelto on talosta n. 200 m länteen, uuden ja vanhan maantien välillä. Se on länteen ja luoteeseen viettävää hiesupeltoa. Kesällä siinä kasvoi viljaa, mutta syksyllä A. Kuusola on kerännyt löytöjä kynnöksestä.

E81. Salo Vartjomäki (muinaisjäännösrekisterinumero 501010004)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703360 ikoo: 3295070 z: 30 z ylä: 35

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Vartjomäki on peltojen keskellä oleva metsää kasvava kalliomäki. Ylöstupa (Hossanummi) on mäestä noin 200 metriä luoteeseen, Koivisto taas noin 150 metriä pohjoiseen. Mäen eteläpuoliselta peltorinteeltä, varsinkin mäen kaakkoispään seutuvilta tuli paljon asuinpaikkalöytöjä, mm keramiikkaa, josta pinta kuitenkin on rapautunut pois. Kvartsia löytyi sekä Mөлkkärin että Mannin maalta. Rinne on lounaaseen, etelään ja kaakkoon viettävää hiekkapeltoa. V:n 2002 inventoinnin aikana (31.5.) pellot olivat jo pitkällä oraalla, joten havaintomahdollisuudet olivat heikot. Vanhalla löytöalueella erotettiin pari kvartsi-iskosta.

Mahdollisesti osittain tuhoutunut VT 1 Turun moottoritien rakennustöissä?

E82. Salo Koivisto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010003)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703700 ikoo: 3294960 z: 40 z ylä: 45

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Koiviston entinen torppa, nykyisin autiona, on peltojen ympäröimällä kummalla Ylöstuvasta n. 100 m itään, tien toisella puolella. Torpan ympärillä olevista pelloista löytyi hiukan kvartsia, pari rakennuksesta 50 - 100 m itään olevilta saroilta, itään ja kaakkoon viettäviltä peltorinteeltä, yksi aivan torpan luota. Hioinlaatan pala KM 15906:4 löytyi Ylöstuvan ohi itään vievän tien varresta pohjoispuolelta, Koivistosta kaakkoon. Pellot ovat hiesumaata.

Kohdetta on tutkittu VT 1 Turun moottoritien rakentamisen takia ja se on todettu osittain maanmuokkauksen tuhoamaksi. Kohde on myös osittain tielinjojen alla.

E83. Salo Hossanummi (muinaisjäännösrekisterinumero 501010002)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703680 ikoo: 3294740 z: 46 z ylä: 49

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Ylöstuvan talosta n. 100 m luoteeseen, hietikkoiselta loivalta peltorinteeltä on emäntä Helmi Aaltonen löytänyt kourutaltan KM 14752 ja inventointimatalla siitä löytyi kvartsien lisäksi puolikas tasataltta (KM 15905:1). Pellon pohjoispuolella olevasta metsiköstä, jossa on erilaisia vanhoja kuoppia, ei löytöjä tullut. Sen sijaan Ylöstuvasta pohjoiseen, tien toisella puolella olevan Heponotkon (ent. Hossa) pelloilta oli iskoksia (KM 15905:10)

Asuinpaikkaa on tutkittu kaivauksin VT 1 Turun moottoritien rakentamisen takia. Paikka on luultavasti lähes täysin tuhoutunut, koko asuinpaikka sijaitsee tielinjalla.

Kohteen lähellä sijaitsevat myös 1963 inventointikertomukseen lisätyt löytöpaikat Hossanummi, Lähdeahde (195.), Ylöstuvan talosta n. 300 m luoteeseen suon itälaidassa kulkevan peltotien varresta löytyneet kvartsit KM 16503:1-2 ja Ojakontaustan pelto (196.), Ylöstuvan talosta 100 etelään löytyneet kourutaltta KM 16335 ja kvartsit KM 16504:1-3. Nämä kohteet sijaitsevat syvän "Hossankrotin" pohjoispuolella kuten Hossanummen asuinpaikkakin. Hossankrotin eteläpuolella sijaitsee myös useita kohteita, lähimpänä Kotopelto aivan Hossanummea vastapäätä.

E84. Salo Kotopelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501010001)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703567 ikoo: 3294640 z: 45 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Arttulan talon kaakkoispuoliselta pelloilta löytyi kivikautiseen asutukseen viittaavia merkkejä. Maasto on etelään päin viettävää peltorinnettä, maaperä hienoa hiekkaa. Pellon itäpuolella on jyrkkäreunainen rotko, Hossankrotti, jonka toisella puolella on Hossanummen asuinpaikka.

Mahdollisesti tuhoutunut osittain VT 1 Turun moottoritien rakentamisessa?

E85. Salo Ilola (muinaisjäännösrekisterinumero 501010005)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703060 ikoo: 3294580 z: 35 z ylä: 45

Kohteeseen on yhdistetty useita M. Huurteen inventoimia kohteita (8. Terholanpelto, 9. Ilola I, 10. Ilola II, 11. Ilola III ja 12. Kelola). Kohde sijaitsee Vartjomäen länsipuolisella peltoaukealla Ylisjärven pohjoispäässä. Alue on loivarinteistä hietikkopeltoa vanhan ja uuden valtatie 1 välissä.

Iloa I(Metsolanpelto) on myöhemmissä tutkimuksissa arveltu tuhoutuneeksi.

E86. Salo Töyrylä (muinaisjäännösrekisterinumero 501010007)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702796 ikoo: 3294340 z: 35 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Töyrylän talo on pellon keskellä olevalla kankareella vanhan ja uuden maantien välillä, Suolopin kylästä uuden maantien ylitse vanhalle vievän tien länsipuolella, siitä noin 150 metriä ja uudesta maantiestä samoin noin 150 metriä. Kesällä olivat ympäröivät pellot viljalla, joten niiden tutkiminen jäi. Syksyllä löysi Arvid Kuusola talon etelä- ja kaakkoispuolella olevilta pelloilta, jotka ovat Töyrylän, osaksi Tapanin, runsaasti kvartsia. Pelto viettää etelään ja kaakkoon. Inventoinnissaan v. 2002 Esa Laukkanen havaitsi kvartsilöytöjä runsaasti Töyrylän ja Tapanin tilanrajan molemmin puolin, erityisesti eteläpuolella Tapanin maalla. Maaperä on savea ja hiesua. Viljelykasvit kuitenkin haittasivat havaintojen tekoa ja löytöalueen rajaamista. Löytöjä, mahdollisia asuinpaikkalöytöjä (kvartsiydin ja -iskos) havaittiin myös valtatie vierestä, sen pohjoispuolelta ja n. 260 m Vähämetsän asuinpaikasta. Mahdollisesti nämä osoittavat asuinpaikan alarajan ulottumista tänne saakka.

E87. Salo Linnamäki Muurla (muinaisjäännösrekisterinumero 501010066)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Muinaisjäännöstyyppi: puolustusvarustukset

Tyypin tarkenne: muinaislinnat

Rauhoitusluokka: 1

Koordinaatit: pkoo: 6702850 ikoo: 3293370 z: z ylä: 100

Linnavuori on kallioinen, joka puolelta erittäin jyrkkärinteinen mäki, joka kohoaa yli 90 m mpy korkeuteen. Sen päällys on soikea ja kallion keskikohdalla sijaitsevassa notkelmassa on suorakaiteen muotoisen rakennuksen peruskivet. Vuoren etelälounaaseen avautuvan solan tukkeena on isoista kivenlohkareista tehty valli, jonka pituus on 10 m. Se jatkuu ylös mäenrinnettä kohti kaakkoa pienikokoisina kivistä tehtynä latomuksena. Kallion pohjoiseen aukeavassa solassa on isoista kivistä tehty valli. Siitä länteen on toinen pohjoiseen aukeava sola, jonka tukkeena on kivivalli. Kallion luoteiskielekkeellä on pienistä pyöreistä kivistä kasattuja raunioita. Niitä on myös etelälaidalla. Rauhoituskilpi on vuoren koillislaidassa olevan vallin kivessä. Kaakossa aivan Linnamäen vierellä, kapean solamaisen laakson siitä erottamana on Pikku Linnamäki, myös yli 90 m korkea. Sillä ei ole mitään varustuksia nähtävänä.

E88. Salo Aromäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010022)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: pronssikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 1

Koordinaatit: pkoo: 6700865 ikoo: 3290346 z: 100 z ylä:

Hämmäisen kylän alueella Kiskoon vievän maantien itäpuolella noin 900 m itään on Aromäki niminen korkea, jyrkkärintainen mäki. Sen lähes korkeimmalla kalliopaljastumalla on suurehkoista kivilohkareista koottu röykkiö, jonka keskellä on kuoppa. Röykkiön on lähes pohjaan saakka hajoitettu ja sen alimmissa kivissä on paksu sammalkerros. Röykkiö on muodoltaan soikeahko ja kraatterimainen. Röykkiön kivet on levitelty laajalle alueelle. Kohteessa on ollut joskus kolmiomittauspiste. Röykkiön pohjakivien päällä kasvaa kitukasvuisia koivuja ja pari pientä mäntyä. Kohdasta hyvät näkymät länteen ja etelään päin.

E89. Salo Haukkamäki (muinaisjäännösrekisterinumero 734010024)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: pronssikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat

Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701788 ikoo: 3289436 z: 75 z ylä:

Hämmäiseltä Kiskoon maantielle johtavan tien länsipuolella kokoavalla mäenharjanteella, sen pohjoisosan korkeimmalla kohdalla on kiviladelmä tai röykkiö. Röykkiö on hajoitettu lukuun ottamatta vain keskellä olevia pohjakiviä. Kiviä on heitelty mäen luoteis- ja länsireunalta alas. Röykkiö rakentamisessa on käytetty kivilohkareista eikä siinä ole ollut nähtävillä rakenteita.

Mahdolliset muinaisjäännökset

E90. Salo Sammalniitty (muinaisjäännösrekisterinumero 252000002)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702795 ikoo: 3306027 z: 60 z ylä:

Kohde sijaitsee Kukkumäen etelään ja kaakkoon laskeutuvalla rinteellä Huitinjoen laaksossa. Alue on metsän ja peltovainion rajakohdassa. Kohteesta on toimitettu irtolöytöinä kirves ja hioimen kappaleita KM 10106: 3-6. Inventointikäyntien yhteydessä alueelta ei ole kuitenkaan löydetty mitään.

E91. Salo Knaapi (muinaisjäännösrekisterinumero 501000006)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702635 ikoo: 3296776 z: 30 z ylä: 32

Löytöpaikka sijaitsi 120 m Ruotsalanjoesta länteen ja Knaapin talosta 200 m itään. Löytöpaikka oli pellon keskellä. Maaperä oli savea. Pellon pintaa peitti tiheä sänki. Pellon pinnalta löytyi 40x50 m alueelta asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Löydöt ovat saattaneet ajautua paikalle muualta. V:n 2002 inventoinnissa moottoritienjauksen viereinen peltovainio oli oraalla, joten havaintomahdollisuudet olivat heikot. Inventoijan mukaan maaperä on hiesua.

Ainakin osittain tuhoutunut VT 1 moottoritien rakennustöissä.

E92. Salo Hentu (muinaisjäännösrekisterinumero 501000005)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702860 ikoo: 3296460 z: 35 z ylä: 38

Kohteeseen on yhdistetty kaksi 1994 inventoitua kohdetta Hentu (kohde 4) ja Laurilanpelto (kohde 5). Maaperä on hiesua tai hiesusavea.

Kohde sijaitsee pellolla n. 125 m pohjoiseen Laurilan talosta kahden peltotien välissä ja itäpuolella itään laskevalla peltorinteellä. Löydöt koostuvat lähinnä palaneesta savesta, joka saattaa olla pyöristynyttä tiiltä. Kohteesta on myös kvartsi-iskoksia, kvartsiittia ja hiekkakiveä. Löydöt ovat voineet ajautua paikalle Viisaan asuinpaikalta, joka sijaitsee kohteen koillispuolella.

V:n 2002 inventoinnissa moottoritien rakentaminen oli tekeillä ja ympäröivät alueet olivat kasvillisuuden peitossa eikä havaintoja voitu tehdä. Kohteen molemmat löytöalueet ovat jääneet joko kokonaan tai suurelta osin VT 1 moottorien alle.

E93. Salo Uusipelto (muinaisjäännösrekisterinumero 501000003)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703210 ikoo: 3295070 z: 27,5 z ylä: 35

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: N. 100 m etelään Vartjomäestä on Tapanin talon Uusipelto. Se on samaa aluetta kuin Vartjomäki, mutta sitä alempana. Kesällä alue oli viljalla, joten siitä ei saanut selvää. Syyskynnön yhteydessä oli mv Esko Rannikko kuitenkin löytänyt hioimen KM 16116:1 ja Arvid Kuusola muita löytöjä. Uudenpellon ja Vartjomäen asuinpaikan väliltä puuttuu vielä löytöjä, jonka vuoksi ne on tässä erillään. N. 100 m Udestapellosta etelään, vanhan Turuntien eteläpuolella on Vironkoukku niminen pelto, josta löytyi kvartsinen iskukivi (KM 15098). Se on ehkä kulkeutunut sinne ylempää. Vuoden 2002 inventoinnissa havaintoja kivikautisesta asuinpaikasta ei tehty, mutta tarkastusolosuhteet eivät olleet parhaat mahdolliset.

E94. Salo Klipparinummi (muinaisjäännösrekisterinumero 501000002)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703585 ikoo: 3294520 z: 50 z ylä:

Kohteen kuvaus vuodelta 1963: Vehkaojan (l. Toivarin) tilustien varrelta Klipparinnummelta löytyi kvartssia. Sitä tuli Terholasta ja Arttulasta tulevien teiden yhtymäkohdan seutuville n. 100 - 200 m taloista. Kvartssia oli sekä Terholan että Arttulalla, hietikkoisessa etelärinteessä. Metsään kaivetuista koekuopista ei sen sijaan löytynyt mitään. Paikka on männikkönummea. V:n 2002 inventoinnissa merkkejä muinaisjäännöksestä ei havaittu.

Irtolöytökohteet

E95. Salo Päivärinta (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015427)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6703200 ikoo: 3297310 z: 45 z ylä: 50

Kourutaltoa on löydetty Ruotsalan kylän Päivärinnan tilalta. Maanviljelijä Leppävirta on löytänyt esineen talon lounaispuolelta maantien varressa olevasta kokopellosta. Pelto on lounaaseen viettävää hietikkorinnettä. Mitään asuinpaikkaan viittaavaa siitä ei ole todettu.

E96. Salo Ruotsalanjoki (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015434)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702700 ikoo: 3296890 z: 25 z ylä: 27,5

Kaksi kourutaltoa (KM 9004:1-2) on löydetty Ruotsalan kylän kohdalla olevasta koskesta kun sen yli menevää siltaa on korjattu kesällä 1928. Lisäksi joen perkaustöiden yhteydessä vuonna 1928 on maalle tulleesta liejusta löydetty reikäkivi (verkonpaino). Löytöpaikka on edellä mainitusta sillasta noin 50 m etelään.

E97. Salo Lähdeniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015485)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6703510 ikoo: 3295160 z: 30 z ylä:

Oikokirves on löydetty Järven kylän Lähdeniemen talon vievän tien varresta, pellolta.

E98. Salo Vironkoukku (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015424)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6703060 ikoo: 3295000 z: 27,5 z ylä:

Kvartsinen iskukivi on löydetty Mannin Vironkoukku-nimisestä pellosta vanhan maantien eteläpuolelta. Paikka on alavaa ja kosteaa maata Ylisjärven pohjoispäässä. Paikka ei ole otollinen asuinpaikaksi.

E99. Salo Metsola (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015423)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702970 ikoo: 3294180 z: 45 z ylä: 50

Järven kylän Metsolan talon maalta on kourutaltoa, kvartsi-iskos ja kvartsia. Taltoa on löydetty vuonna 1963 pellolta talon eteläpuolelta läheltä vanhan tien pohjoisreunaa. Kvartsit ovat samalta pellolta. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

E100. Salo Mummunketo (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015422)

Laji: irtolöytö

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Tyypin tarkenne: irtolöytöpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702950 ikoo: 3293980 z: 45 z ylä: 50

Kourutaltoa on löydetty "Tryggin torpan pellosta Järvisen kylästä". Paikka on vanhan maantien pohjoispuolella. Torpan paikkaa on nimetty Mummunkedoksi. Paikalta, joka on hietikkoinen etelärinne, ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

Rataosuus Mk

Kiinteät muinaisjäännökset

E101. Salo Siukko (muinaisjäännösrekisterinumero 776010030)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

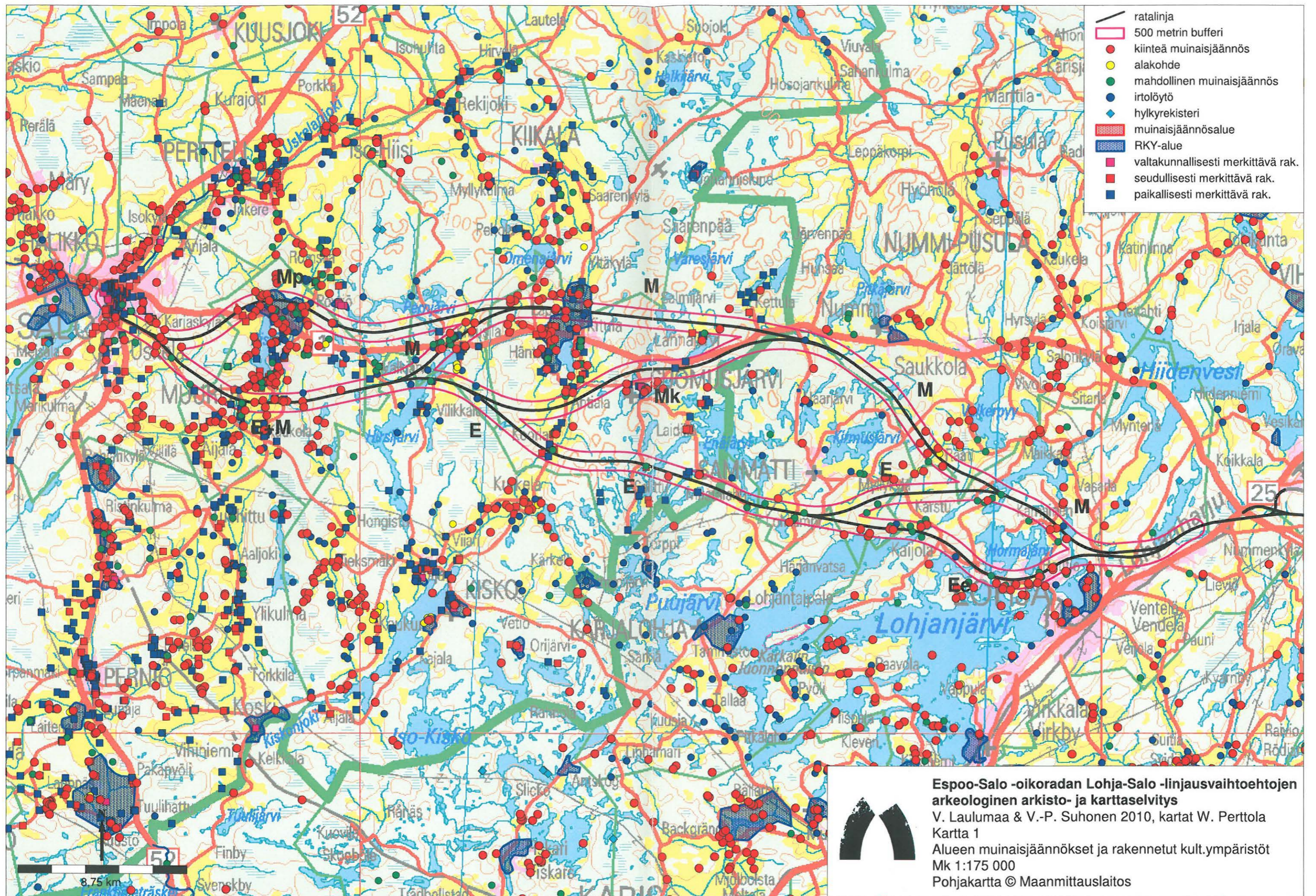
Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6698402 ikoo: 3311436 z: z ylä: 50

Kohde sijaitsee Ahtialan kylässä Riitjärvenojan tuntumassa Siukun tilan pelloilla. Kohteesta on löydetty kourutaltoa ja tasataltoa (KM 10617:1-2). Luhon inventointikuvauksen (1945) mukaan "Esineet on löydetty Siukun talon pellosta, n. 300 m talosta länteen, 1 neliömetrin alueelta. Esineiden välistä on löytynyt myöskin pieni kourutaltoa, joka ei ole vielä tullut museoon. Maaperä savimaata, rinne viettää kaakkoon. Pellolla runsaasti rikottuja kiviä, varsinkin Siukun pellon länsipuolella olevalla Maulan pelloilla." Vuoden 1994 inventoinnissa löytyi yksi kvartsi-iskos, ilmeisesti nykyisen koordinaattipisteen kohdalta, alueella ei havaittu muita merkkejä asuinpaikasta. Kohteen nykyinen koordinaattitieto osoittaa pelloille noin 350 metriä Siukun talosta kaakkoon, joten se poikkeaa Luhon kuvauksesta, joka sijoittaa aiemmat löydöt 300 metriä talosta länteen. Kohde pitäisi tarkastaa paikkatiedon vahvistamiseksi. Aluerajausta ei ole tehty paikkatiedon epämääräisyyden vuoksi.

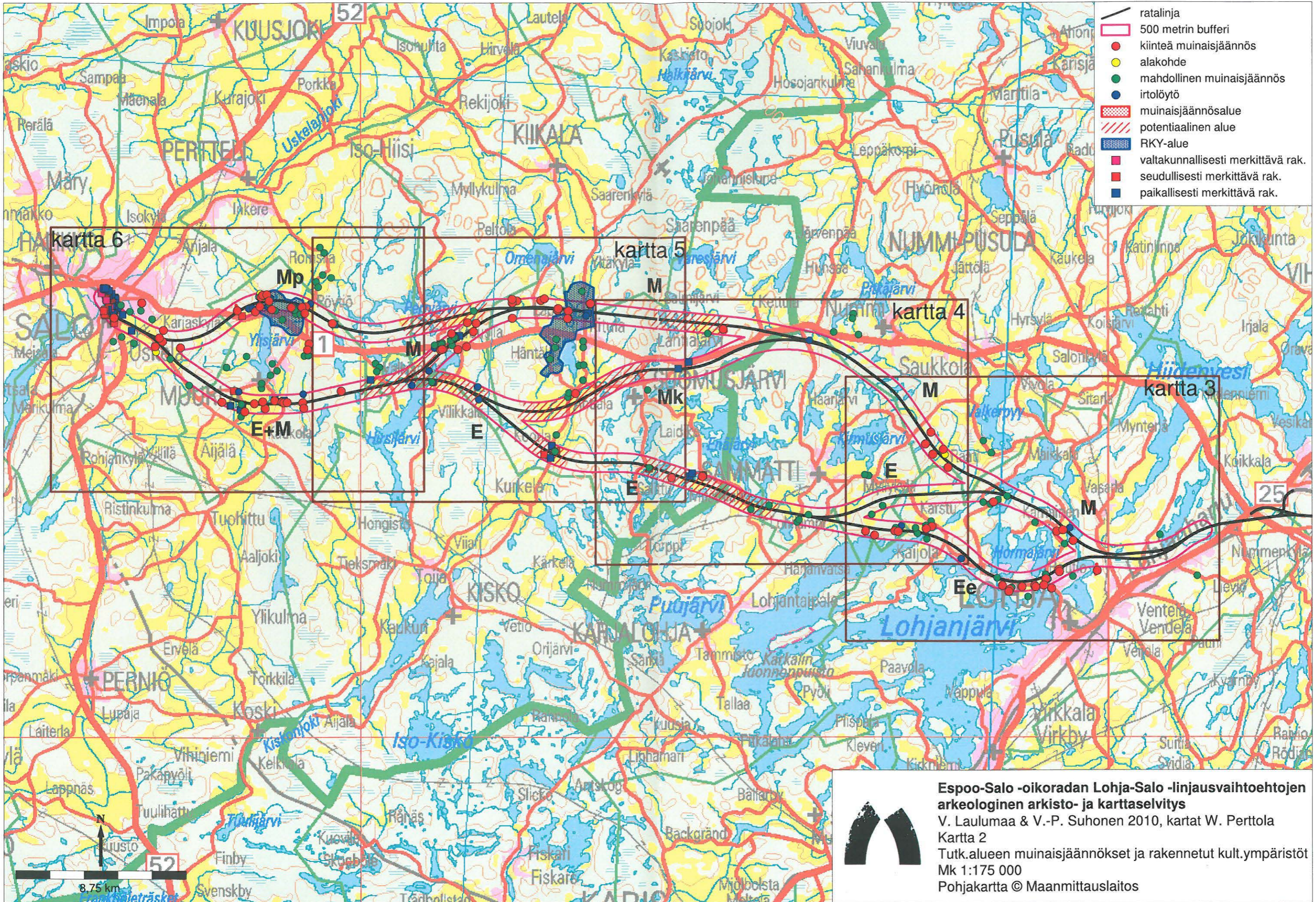
Lähteet ja kirjallisuus

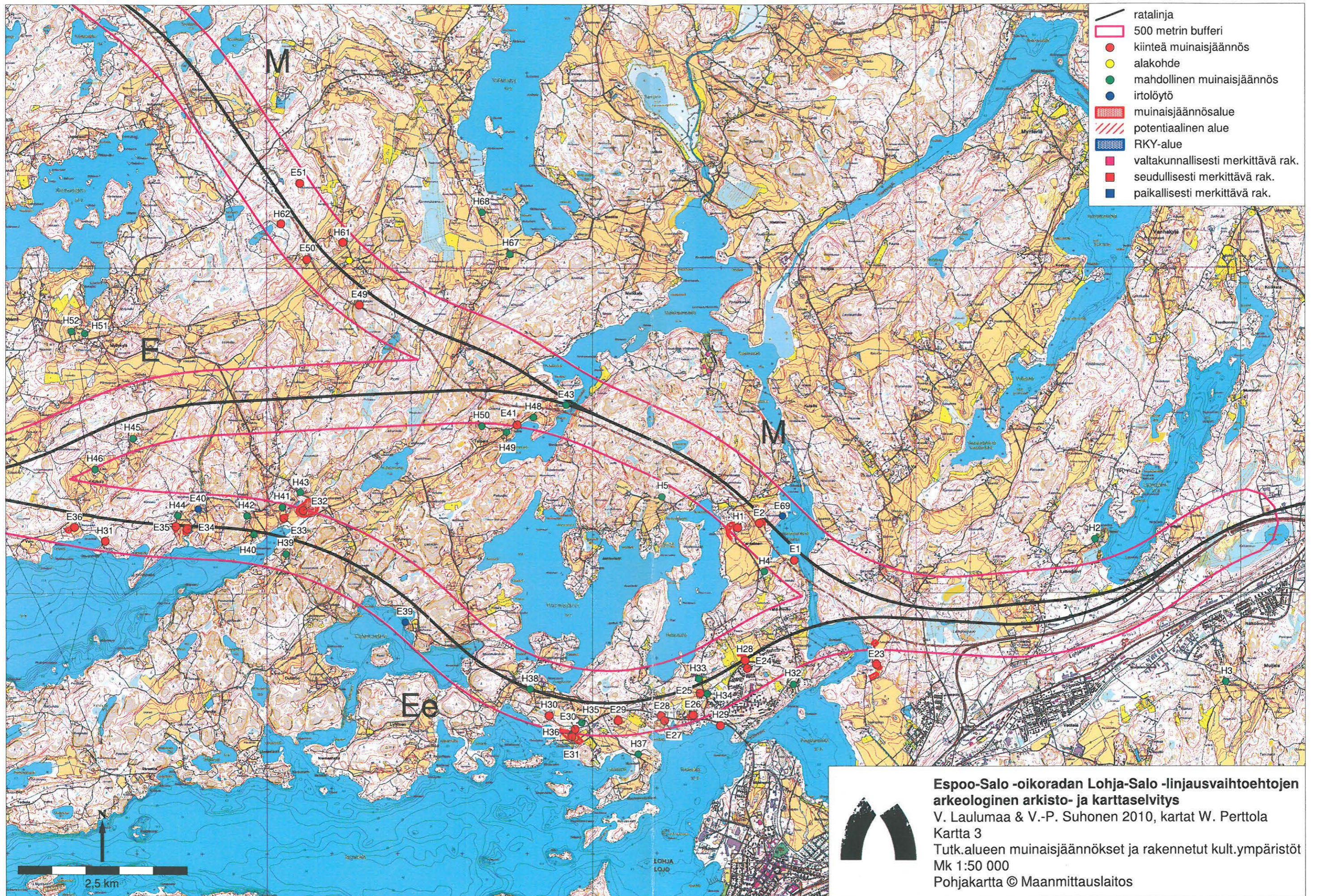
- Edgren, Torsten 1984: Suomen kivikausi. Suomen historia 1. Espoo.
- Edgren, Torsten 1970: Studier över den snörkeramiska kulturens keramik i Finland. SMYA 72. Helsinki.
- Eronen, M. 1974. The history of the Litorina Sea and associated Holocene events. *Commentationes Physico-Mathematicae "Vanamo"* 44 (4), 195 s.
- Gliickert, G. 1979. Itämeren ja metsien historia Salpausselkävyöhykkeessä Uudenmaan län- siosassa. Summary: Shore-level displacement and the history of vegetation in the Salpaus- selkä belt, western Uusimaa, South Finland. *Turun yliopiston maaperägeologian osaston julkaisuja* 39, 77 s.
- Halinen, Petri et al. (toim.) 2008: Johdatus arkeologiaan. Tampere.
- Hirviluoto, Anna-Liisa 1991: Salon historia. Jyväskylä
- Koivisto, Onni ja Saariluoma, Vilho 1957: Kotipitäjäni Muurla. Hämeenlinna.
- Lehtosalo-Hilander, Pirkko-Liisa 1984: Keski- ja myöhäisrautakausi. Suomen historia 1. Espoo.
- Luho, Ville 1967: Die Suomusjärvi-Kultur. Die mittel- und spätmesolitische Zeit in Finnland. SMYA 66. Helsinki.
- Salo, Unto 1984: Pronssikausi ja rautakauden alku. Suomen historia 1. Espoo.
- Sarvas, Anja & Väärä, Seija 1998: Kiskon ja Suomusjärven historia I. Kiskon kunta.
- Sarvas, Anja & von Hertzen, Erik 1987: Kiikalan historia. Kiikalan kunta.
- Sauramo, M. 1958. Die Geschichte der Ostsee. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae.*, Ser. A III, *Geologica-Geografica* 51,522 s.
- Siiriäinen, Ari 1974: Studies Relating to Shore Displacement and Stone Age Chronology in Finland. FM 1974.
- Taavitsainen, Jussi-Pekka 1990: Ancient Hillforts of Finland. Problems of Analysis, Chronology and Interpretation with Special Reference to the Hillfort of Kuhmoinen. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 94. Helsinki 1990
- Vuorela, Arto, Penttinen, Teea ja Lahdenperä, Anne-Maj 2009: Review of Bothnian Sea Shore-Level Displacement Data and Use of a GIS Tool to Estimate Isostatic Uplift. Posiva. Working Report 2009-17.
- Ylikangas, Heikki & Siiriäinen, Ari 1973: Lohjalaisten historia 1. Lohja.

- ratalinja
- 500 metrin bufferi
- kiinteä muinaisjännös
- alakohde
- mahdollinen muinaisjännös
- irtolöytö
- hylkyrekisteri
- muinaisjännösalue
- RKY-alue
- valtakunnallisesti merkittävä rak.
- seudullisesti merkittävä rak.
- paikallisesti merkittävä rak.

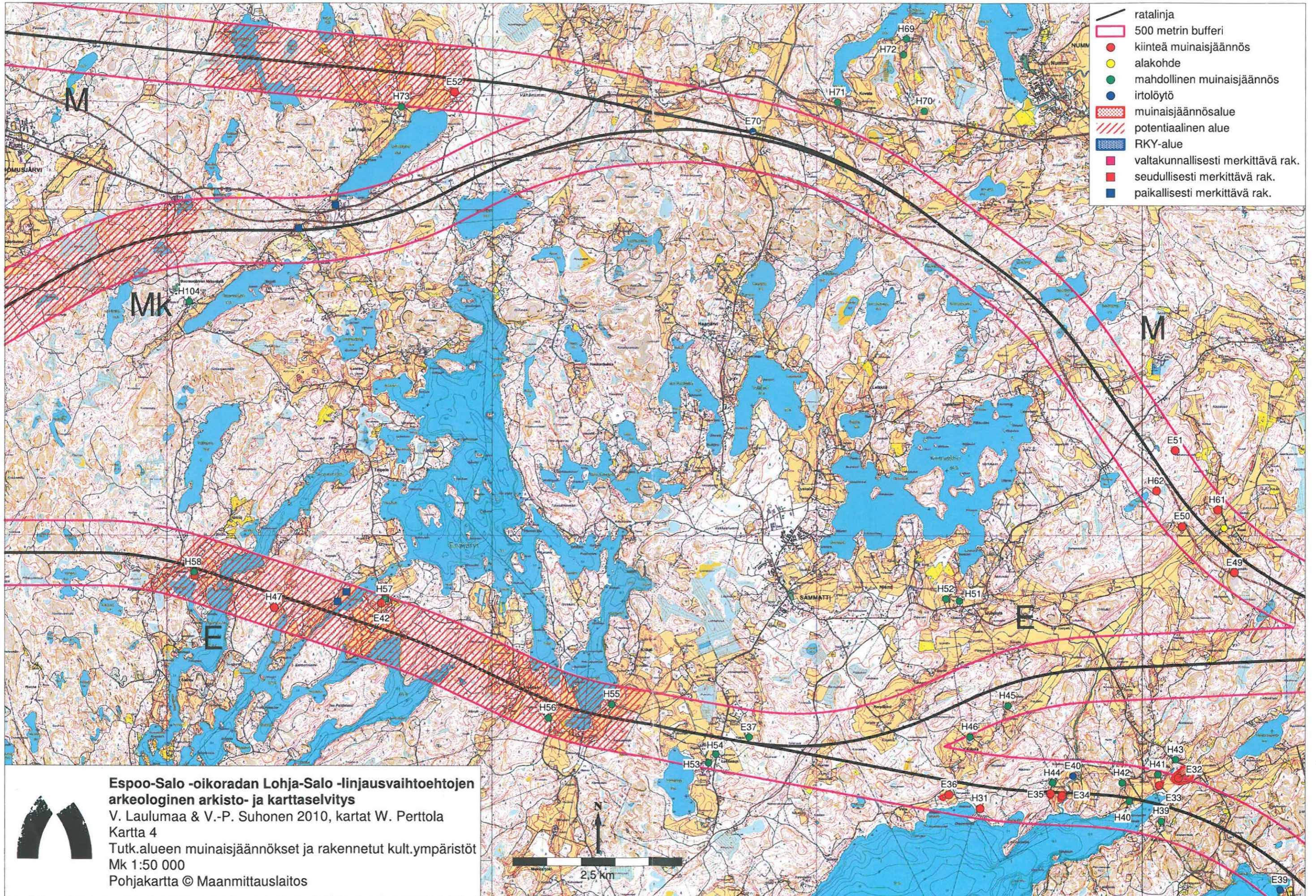

- ratalinja
- 500 metrin bufferi
- kiinteä muinaisjäännös
- alakohte
- mahdollinen muinaisjäännös
- irtolöytö
- muinaisjäännösalue
- potentiaalinen alue
- RKY-alue
- valtakunnallisesti merkittävä rak.
- seudullisesti merkittävä rak.
- paikallisesti merkittävä rak.

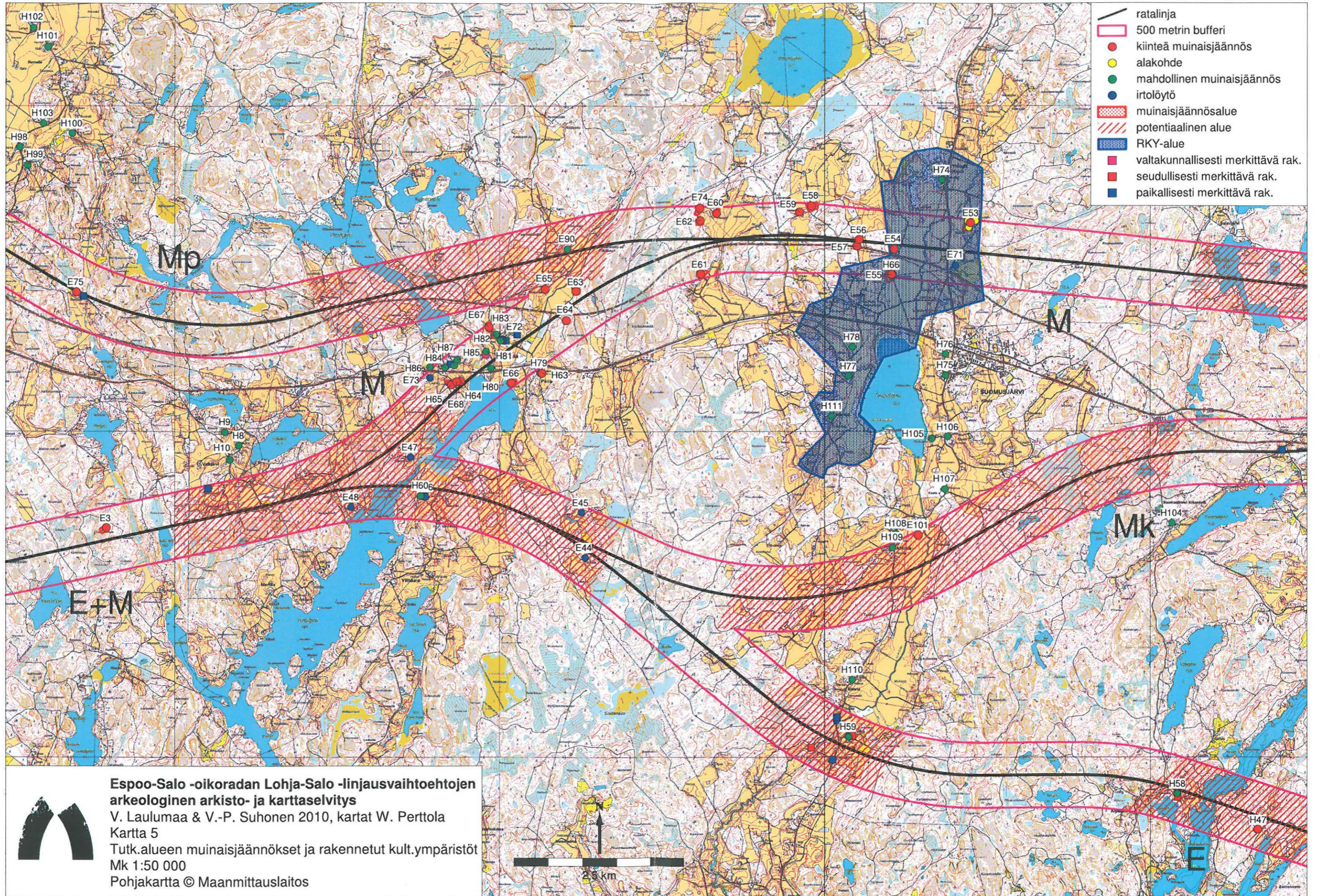
Espoo-Salo -oikoradan Lohja-Salo -linjausvaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys
 V. Laulumaa & V.-P. Suhonen 2010, kartat W. Perttola
 Kartta 3
 Tutk.alueen muinaisjäännökset ja rakennetut kult.ympäristöt
 Mk 1:50 000
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

- ratalinja
- 500 metrin bufferi
- kiinteä muinaisjäännös
- alakohde
- mahdollinen muinaisjäännös
- irtolöytö
- muinaisjäännösalue
- potentiaalinen alue
- RKY-alue
- valtakunnallisesti merkittävä rak.
- seudullisesti merkittävä rak.
- paikallisesti merkittävä rak.

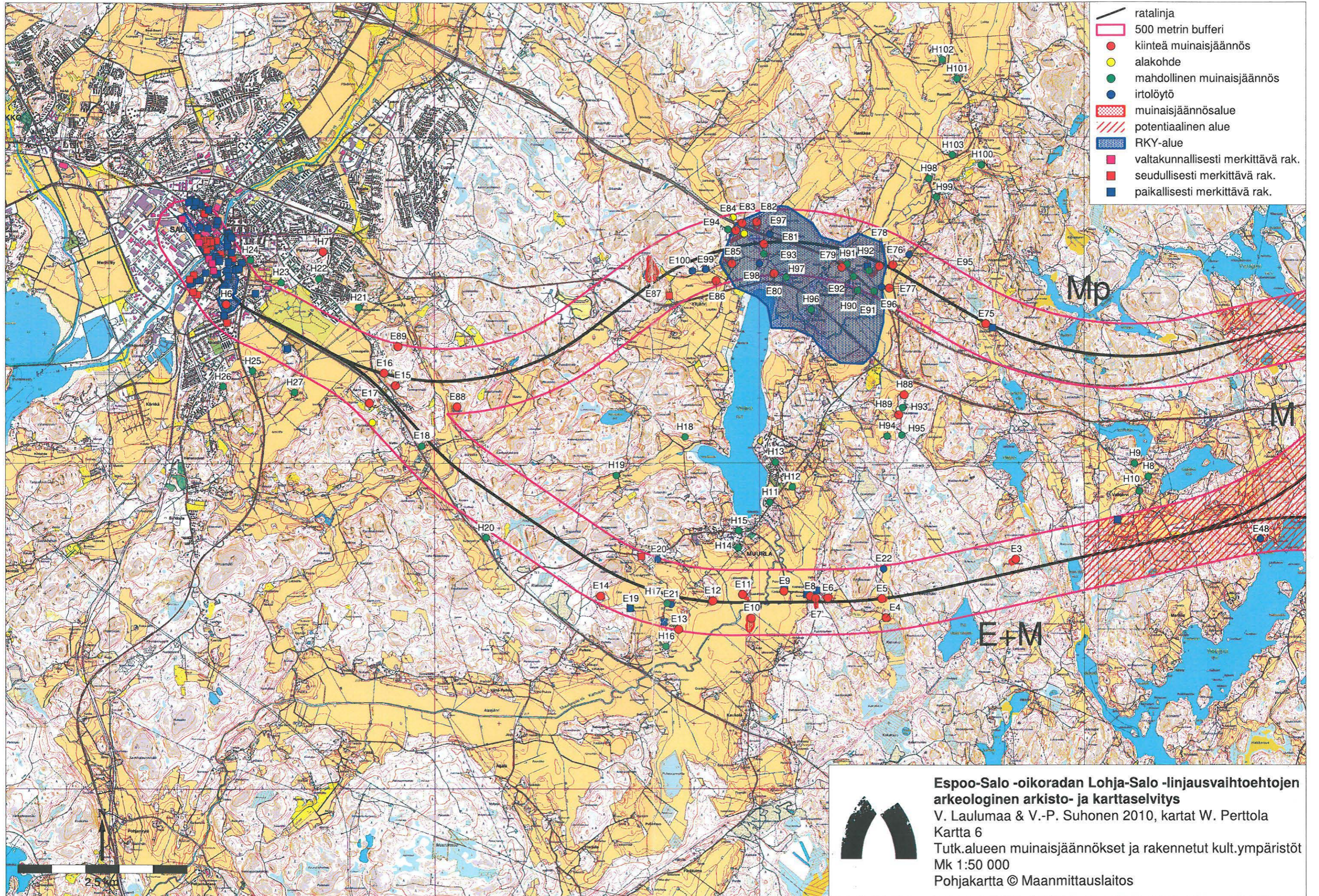
Espoo-Salo -oikoradan Lohja-Salo -linjausvaihtoehtojen
arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys
 V. Laulumaa & V.-P. Suhonen 2010, kartat W. Pertola
 Kartta 4
 Tutk.alueen muinaisjäännökset ja rakennetut kult.ympäristöt
 Mk 1:50 000
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

**Espoo-Salo -oikoradan Lohja-Salo -linjausvaihtoehtojen
 arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys**
 V. Laulumaa & V.-P. Suhonen 2010, kartat W. Pertola
 Kartta 5
 Tutk.alueen muinaisjäännökset ja rakennetut kult.ympäristöt
 Mk 1:50 000
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

- ratalinja
- 500 metrin bufferi
- kiinteä muinaisjäännös
- alakohde
- mahdollinen muinaisjäännös
- irtolöytö
- muinaisjäännösalue
- potentiaalinen alue
- RKY-alue
- valtakunnallisesti merkittävä rak.
- seudullisesti merkittävä rak.
- paikallisesti merkittävä rak.

Espoo-Salo -oikoradan Lohja-Salo -linjausvaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys
 V. Laulumaa & V.-P. Suhonen 2010, kartat W. Pertola
 Kartta 6
 Tutk.alueen muinaisjäännökset ja rakennetut kult.ympäristöt
 Mk 1:50 000
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos

**Espoo-Salo-oikoradan Lohja-Salo linjausvaihtoehtojen
arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010**

Historiallisen ajan kohteet

V.-P. Suhonen

Museovirasto/RHO

Sisällysluettelo

Menetelmät.....	7
Tulokset	7
Kohteet	9
Rataosuus E+M itä	9
Kiinteät muinaisjäännökset	9
H1. Lohja Karnainen (muinaisjäänösrekisterinumero 1000003614)	9
Mahdolliset muinaisjäännökset	11
H2. Lohja Lehmijärvi (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015565)	11
H3. Lohja Muijala (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015566).....	13
H4. Lohja Karnainen 2 (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015567)	14
H5. Lohja Karnainen Vanhakylä (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015667)	15
Rataosuus E+M länsi	16
Kiinteät muinaisjäännökset	16
H6. Salon Pyhän Annan kappeli (muinaisjäänösrekisterinumero 1000014992)	16
H7. Salo Pahkavuori yks. (muinaisjäänösrekisterinumero 1000009617).....	17
Mahdolliset muinaisjäännökset	18
H8. Salo Valkjärvi (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015607).....	18
H9. Salo Valkjärvi torppa 1 (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015652)	19
H10. Salo Valkjärvi torppa 2 (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015653)	20
H11. Salo Pyöli Yrjänä (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015626)	21
H12. Salo Pyöli, Mänty, Gran (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015627)	22
H13. Salo Pyöli Täppä (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015628)	23
H14. Salo Muurla, Nikula, Uotila (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015624).....	24
H15. Salo Muurla Hovgård (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015625).....	25
H16. Salo Kistola Alaskylä (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015629).....	26
H17. Salo Kistola Rustholli (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015630).....	27
H18. Salo Suoloppi (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015656)	28
H19. Salo Ilola (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015655).....	29
H20. Salo Kurjenpahna (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015613)	30
H21. Salo Hämmäinen (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015608).....	31

H22. Salo Karjaskylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015609).....	32
H23. Salo Anninen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015611)	33
H24. Salo Mököinen-Mököis (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015610).....	34
H25. Salo Hakostaro (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015612).....	35
H26. Salo Kaukivuori (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015614).....	36
H27. Salo Kälpiö (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015683).....	37
Rataosuus Ee	38
Kiinteä muinaisjäännökset.....	38
H28. Lohja Routio (Rautio) (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000025)	38
H29. Lohja Roution rautalouhos (muinaisjäännösnumero 1000007344)	40
H30. Lohja Paloniemi 4 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006007)	41
H31. Lohja Karstu (Oravannokka, Oravaniemi) (muinaisjäännösrekisterinumero 1000013344)	42
Mahdolliset muinaisjäännökset	43
H32. Lohja Routio 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015568)	43
H33. Lohja Hiittinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015569)	44
H34. Lohja Hiidenpuro (muinaisjäännösnumero 1000007343)	45
H35. Lohja Paloniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015570).....	46
H36. Lohja Paloniemi Ristlakia (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015678)	47
H37. Lohja Paloniemi torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015679)	48
H38. Lohja Humppila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015571)	49
H39. Lohja Kaijola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015572).....	50
H40. Lohja Karstu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015573)	51
H41. Lohja Karstu Hemmilä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015632)	52
H42. Lohja Karstu Suojala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015633)	53
H43. Lohja Karstu torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015634)	54
H44. Lohja Karstu Joenpelto (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015635)	55
H45. Lohja Karstu Suotorppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015647)	56
H46. Lohja Kaukola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015576).....	57
Rataosuus E	58
Kiinteät muinaisjäännökset	58
H47. Salo Pitkäperä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000004216)	58
Mahdolliset muinaisjäännökset	59
H48. Lohja Talpela (muinaisjäännösrekisterinumero 100000734)	59

H49. Lohja Talpela, Talpe, Juti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015574)	60
H50. Lohja Talpela 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015575)	61
H51. Lohja Myllykylä Arfveds (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015580)	62
H52. Lohja Myllykylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015637)	63
H53. Lohja Lohilampi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015577)	64
H54. Lohja Lohilampi rakuunatorppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015636)	65
H55. Lohja Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015579)	66
H56. Karjalohja Mustlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015578)	67
H57. Salo Salmi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015615)	68
H58. Salo Arpalahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015616)	69
H59. Salo Lemula (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015617)	70
H60. Salo Sammalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015618)	71
Rataosuus M	72
Kiinteät muinaisjäännökset	72
H61. Nummi-Pusula Raati (muinaisjäännösrekisterinumero 1000000023)	72
H62. Nummi-Pusula Tervakorpi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001472)	73
H63. Salo Rusko (2) (muinaisjäännösrekisterinumero 252010041)	74
H64. Salo Töykkälä E (muinaisjäännösrekisterinumero 252010040)	75
H65. Salo Silmälähde (muinaisjäännösrekisterinumero 252010036)	76
H66. Salo Hermolan Vahakivi (muinaisjäännösrekisterinumero 252010045)	77
Mahdolliset muinaisjäännökset	78
H67. Nummi-Pusula Oittila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015582)	78
H68. Nummi-Pusula Oittila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015648)	79
H69. Nummi-Pusula Kovala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015581)	80
H70. Nummi-Pusula Kovala torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015638)	81
H71. Nummi-Pusula Kovala Krouvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015639)	82
H72. Nummi-Pusula Kovala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015640)	83
H73. Salo Lahnajärvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015584)	84
H74. Salo Yltäkylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015600)	85
H75. Salo Kitula Kynsi, Mikkeli ja Kirju (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015586)	86
H76. Salo Kitula Paavola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015587)	87
H77. Salo Laperla 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015590)	88

H78. Salo Laperla 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015659)	89
H79. Salo Pirilä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015599).....	90
H80. Salo Kruusila Sutars (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015595).....	91
H81. Salo Kruusila Jäppi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015596).....	92
H82. Salo Kruusila Aro (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015597).....	93
H83. Salo Kruusila Pormestari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015598)	94
H84. Salo Rasvala Ylhäis Johan (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015602)	95
H85. Salo Rasvala Alhais (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015641).....	96
H86. Salo Rasvala Ylhäis Elias (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015649).....	97
H87. Salo Rasvala Topuli (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015650)	98
Rataosuus Mp.....	99
Kiinteä muinaisjäännökset.....	99
H88. Salo Kaukelmaa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009595)	99
H89. Salo Hakola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009598).....	100
Mahdolliset muinaisjäännökset	101
H90. Salo Ruotsala 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015619).....	101
H91. Salo Ruotsala 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015620)	102
H92. Salo Ruotsala 3 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015654)	103
H93. Salo Kaukelmaa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015623).....	104
H94. Salo Hakola 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015621).....	105
H95. Salo Hakola 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015622).....	106
H96. Salo Koski (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015603).....	107
H97. Salo Järvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015631).....	108
H98. Salo Pöytiö Räimä, Kurki, Veränjätkorva (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015604).....	109
H99. Salo Pöytiö Kaila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015643).....	110
H100. Salo Pöytiö saha (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015644)	111
H101. Salo Romsila Ruti, Niku, Suutari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015605)	112
H102. Salo Romsila Lemu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015606).....	113
H103. Salo Romsila Rinta (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015651).....	114
Rataosuus Mk.....	115
Mahdolliset muinaisjäännökset	115
H104. Salo Suomusjärvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015585)	115

H105. Salo Hintsala Hinka (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015588).....	116
H106. Salo Hintsala Sipuli, Tårka (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015589)...	117
H107. Salo Rautsuo (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015594)	118
H108. Salo Ahtiala pohjoinen (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015583)	119
H109. Salo Ahtiala eteläinen (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015645).....	120
H110. Salo Koorla (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015592)	121
H111. Salo Håntålå (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015591)	122
Låhteet ja kirjallisuus	123

Menetelmät

Espoo-Salo–oikoradan Lohja-Salo-välisen linjausvaihtoehtojen historiallisen ajan muinaisjäännösten arkisto- ja karttaselvitykseen on koottu Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäännösrekisterissä olevat 500 metrin etäisyydellä ratalinjauksista sijaitsevat aiemmin tunnetut historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Linjausten alueelta tunnetaan ennestään mm. vanhoja kylänpaikkoja, louhoksia ja tervahautoja. Selvityksessä ovat mukana myös ratalinjausten lähimmät keskiajan ja uuden ajan alun kylänpaikat. Osa kylänpaikoista on bufferin ulkopuolella. Kyseiset kylät ovat kuitenkin selvityksessä sen vuoksi, että niiden alueet ulottuvat ratalinjausten tuntumaan ja niiden vanhat kartat on siten otettava huomioon muinaisjäännösten maastoinventoinneissa.

Keski- ja uuden ajan alun kylät selvitettiin Kansallisarkiston Suomen asutuksen yleisluettelosta (SAY) ja Suomen asutus 1560-luvulla kyläluettelosta (SA). Lisäksi käytettiin hyväksi alueen kunnista tehtyjä paikallishistorioita (ks. lähteet ja kirjallisuus). Suomen rälssin ja kirkon hallussa keskiajalla olleet tilat on luetteloitu Eric Anthonin vuonna 1970 julkaistussa teoksessa *Finlands medeltida frälse och 1500-tals adel*. Kyliä koskevat keskiaikaiset lähteet löytyvät Reinhold Hausenin toimittamasta lähdekokoelmasta *Finlands medeltidsurkunder (FMU)*. Kylät paikannettiin Kansallisarkiston (KA) maanmittaushallituksen karttakokoelman (MH) ja Timo Alasen ja Seulo Kepsun toimittaman 1700-luvun lopun tilannetta hyvin kuvaavan Kuninkaankartaston (KK) avulla.

Kaikista kylistä selvittiin seuraavat tiedot: 1) ensimmäinen maininta keskiajalla, 2) 1540–60-luvun tilaluku ja 3) vanhimmalla kyläkartalla olevat tonttimaat, tilaluku ja tilojen nimet. Kyliä tarkasteltiin suhteessa nykykarttaan, jotta selviäisi ovatko niiden paikat autioituneita vai edelleen käytössä. Kartta-analyysissä kiinnitettiin huomio myös kylien alueella oleviin torppiin, myllyihin, vesisahoihin, tiestöön ja muihin mahdollisiin historiallisen ajan muinaisjäännöksiin. Karttaselvityksessä paikannetut kylien tonttimaat ja muut muinaisjäännöskohteet vietiin Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin pistekohteina. Kohteet luokiteltiin mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi ja niiden rauhoitusluokkaa ei määritetty.

Tulokset

Arkisto- ja karttaselvityksen perusteella jokaisen linjausvaihtoehdon yhteydessä on sekä tunnettuja että mahdollisia historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä. Linjausvaihtoehtojen konkreettista vaikutusta muinaisjäännöksiin ei voida arvioida ilman tarkkoja maastoselvityksiä. Kohteiden säilyneisyys, muinaisjäännösluonteet ja aluerajaukset on tarkastettava maastossa. Inventoinnissa on otettava huomioon myös

kylänpaikkoihin liittyvä tiestö ja elinkeinohistorialliset muinaisjäännökset, kuten vesimyllyt, tervahaudat, hiilimiilut jne.

Ratalinjausten alueella olevien keskiaikaisten ja uuden ajan alun kylänpaikkojen paikantamista vaikeuttaa huomattavasti se, että säilynyt kartta-aineisto on melko tuoretta, pääosin vasta 1700-luvun jälkipuoliskolta. Keskiajan ja uuden ajan alun asutuksesta parhaiten kertovia 1600- ja 1700-lukujen vaihteen karttoja on vain muutamia. 1700-luvun lopulle tultaessa asutus oli jo monin paikoin täysin elpynyt 1570-luvulta 1700-luvun alkuun kestäneestä intensiivisestä autioitumiskaudesta. Autiotiloja oli otettu uudelleen käyttöön, torppia perustettu ja peltoja raivattu. Samalla on syntynyt uusi asutuskerros, jonka läpi on vaikea nähdä keskiajalle ja 1500-luvulle. Esimerkiksi monet 1700-luvun torpat saattavat todellisuudessa olla vanhoilla keskiaikaisperäisillä tonttimailla. Toisaalta karttaselvityksessä paikannetut kylänpaikat ovat todennäköisesti olleet käytössä jo keskiajalla. Siitä kertovat mm. eräiden tonttimaiden läheisyydessä olevat rautakautiset kohteet. On kuitenkin mahdollista, että maastoinventoinneissa löytyy vanhoja tonttimaita, joita ei ole merkitty kartoille. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää Varsinais-Suomen vuoden 1540 maakirjassa oleviin autioituneesta keskiaikaisesta asutuksesta kertoviin autiopyöleihin: Ahtiala Lehtiniemi, Järvi Hyötiönpyöli, Laperla Härmälä ja Lahnajärvi Vareksenpyöli.

Kartta- ja arkistoselvityksen aikana kävi ilmi, että valtaosa ratalinjausten läheisyydessä olevista vanhoista kylän- ja torpanpaikoista on edelleen käytössä. Joko osittain tai kokonaan mahdollisesti autioituneita kylän- tai torpanpaikkoja on 23 (Kohteet H1 Lohja Karnainen, H9 Salo Valkjärvi torppa 1, H10 Salo Valkjärvi torppa 2, H12 Salo Pyöli (Mänty, Gran), H18 Salo Suoloppi, H28 Lohja Routio (Rautio), H36 Lohja Paloniemi Ristlakia, H37 Lohja Paloniemi torppa, H39 Lohja Kaijola, H40 Lohja Karstu, H43 Lohja Karstu torppa, H48 Lohja Talpela, H61 Nummi-Pusula Raati, H70 Nummi-Pusula Kovala torppa, H72 Nummi-Pusula Kovala, H78 Salo Laperla 2, H85 Salo Rasvala Alhais, H86 Salo Rasvala Ylhäis Elias, H87 Salo Rasvala Topuli, H88 Salo Kaukelmaa, H91 Salo Ruotsala 2, H92 Salo Ruotsala 3 ja H95 Salo Hakola 2). Autioituneet kylänpaikat kuuluvat sellaisinaan suoraan muinaismuistolain piiriin. Muinaismuistolaki ei sen sijaan aseta rajoituksia edelleen asuttujen kylätonttien vallitsevalle maankäytölle, esim. peltoalueiden viljely on sallittua. Arkeologisia lisäselvityksiä ja kaivaustutkimuksia saatetaan kuitenkin edellyttää ratalinjausten kaltaisten maankäyttöä voimakkaasti muuttavien hankkeiden yhteydessä.

Myös suuri osa vanhoille kyläkartoille merkitystä 1700-luvun tiestöstä on edelleen tavalla tai toisella käytössä. Yleisestä käytöstä jääneet 1700-luvun lopun tiet luokitellaan muinaisjäännöksiksi. Yleisessä käytössä olevien vanhojen teiden muinaisjäännösluonne pitää selvittää tapauskohtaisesti maastoinventointien yhteydessä. Yleisessä käytössä olevia teitä ei luokitella muinaisjäännöksiksi, mutta niihin saattaa periaatteessa sisältyä lain tarkoittamia rakenteita ja vanhoja rakennekerroksia, jolloin tiekerrokseen kajottaessa tulee ottaa huomioon mahdollinen dokumentointi- ja näytteidenottotarve (Niukkanen 2009, s. 103).

Kohteet

Rataosuus E+M itä

Kiinteät muinaisjäännökset

H1. Lohja Karnainen (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000003614)

Kartta: Karnaisten kylä vuonna 1699 (Kansallisarkisto, MH B25 15/1). Karnaisten säteri sijaitsee kartan eteläosassa.

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kartanot

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6691002 ikoo: 3337250

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002–2004

Lohjan Karnainen mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1401 (FMU 1189). Kylässä oli tuolloin ainakin neljä tilaa. Vuonna 1540 tiloja oli yhdeksän (Ylikangas 1973, s. 59–60). Karnaisten vanhin kartta on vuodelta 1699 (MH B25 15/1). Kartalle on merkitty kaksi erillistä tonttimaata. Niistä eteläisempi on kruunulle peruutettu säteri.

Kohde on tarkastettu maastossa ja siellä on tehty arkeologisia tutkimuksia (Pesonen 2002–2004). Vt-1 inventoinnissa vuonna 2002 tarkastettiin Kisakalliontien itäpuolista aluetta aution Setolan talon tontilla. Kisakalliontien itäpuolella on aivan tien vieressä kivijalka ja muitakin heinikon peittämiä kivrakenteita. Vuonna 2003 Vt-1 linjauksen koekaivausten yhteydessä kaivettiin Setolan itärinteessä keskiaikainen tiilenpolttopaikka ym. historiallisen ajan jäännöksiä. Vuonna 2004 tarkastettiin metsäalue Kisakalliontien länsipuolella. Tien länsipuolella olevien talojen eteläpuolella on avointa metsää ja niittyä, jossa on erilaisia rakennusten jäänteitä, mm. vanhan navetan betonijalka. Alueella on myös vanhemmilta vaikuttavia kuoppia ja kiviumpuja, joista osa saattaa olla liesikumpuja. Alarinteessä, pellon reunassa on vanha tienpohja, joka on ajoittain näkyvissä ja ilmeisesti osin pelloksi muokattu. Vanhan tien reunassa pellon penkereellä kasvaa paikoin tummaa tulikukkaa. Tie lienee vanha Karnaisten kylätie, jonka linjaus on piirrettynä 1700-luvun isojakokarttoihin.

Mahdolliset muinaisjäännökset

H2. Lohja Lehmijärvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015565)

Kartta: Lohjan Lehmijärvi vuonna 1774 (Kansallisarkisto, MH B26 14/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6690824 ikoo: 3342747

Lohjan Lehmijärven kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1512 (FMU 5629). Kylässä oli vuonna 1540 kolme tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1774 (MH B26 14/1-2). Kartalle on merkitty kolme taloa. Taloista on karttaselityksessä nimetty Seppä ja Monni. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-
aus on tarkastettava maastossa.

H3. Lohja Muijala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015566)

Kartta: Lohjan Muijala vuonna 1699 (Kansallisarkisto, MH B20 20/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688633 ikoo: 3344763

Lohjan Muijala mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1529 (FMU 6475). Kylässä oli vuonna 1540 seitsemän tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1699 (MH B20 20/1-2). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa: Salti, Heimo, Tarva ja autio Erich Skreddarsin tila. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H4. Lohja Karnainen 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015567)

Kartta: Karnainen kylä vuonna 1699 (Kansallisarkisto, MH B25 15/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6690328 ikoo: 3337655

Lohjan Karnainen mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1401 (FMU 1189). Kylässä oli tuolloin ainakin neljä tilaa. Vuonna 1540 tiloja oli yhdeksän (Ylikangas 1973, s. 59–60). Karnainen vanhin kartta on vuodelta 1699 (MH B25 15/1). Kartalle on merkitty kaksi erillistä tonttimaata. Niistä pohjoisempi oli vuonna 1699 talonpoikaistila. Tonttimaa on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H5. Lohja Karnainen Vanhakylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015667)

Kartta: Karnainen kylän metsäkartalla oleva Vanhankylän niitty vuonna 1699 (Kansallisarkisto, MH B25 15/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691479 ikoo: 3336084

Samuel Broteruksen Karnainen kylästä vuonna 1699 laatiman kartan selitysosassa mainitaan Gambelby ängen. Broteruksen karttaan liittyvälle metsäkartalle on merkitty Karnainen ja Jantoniemen kylien kiistanalaiselle raja-alueelle Wanakylä äng. Kyseessä saattaa olla muisto Lohjan Vanhalekylälle muinoin kuuluneesta niitystä. Toisaalta alueella voi olla ennen Broteruksen kartan laatimista autoituneen kylän paikka. Alue on tarkastettava maastossa.

Rataosuus E+M länsi

Kiinteät muinaisjäänökset

H6. Salon Pyhän Annan kappeli (muinaisjäänösrekisterinumero 1000014992)

Kartta. Salon kappelin paikka vuonna 1691 (Kansallisarkisto, MH A2a: 32 1).

Laji: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäänöstyyppe: kirkkorakenteet

Tyypin tarkenne: kirkonpaikat

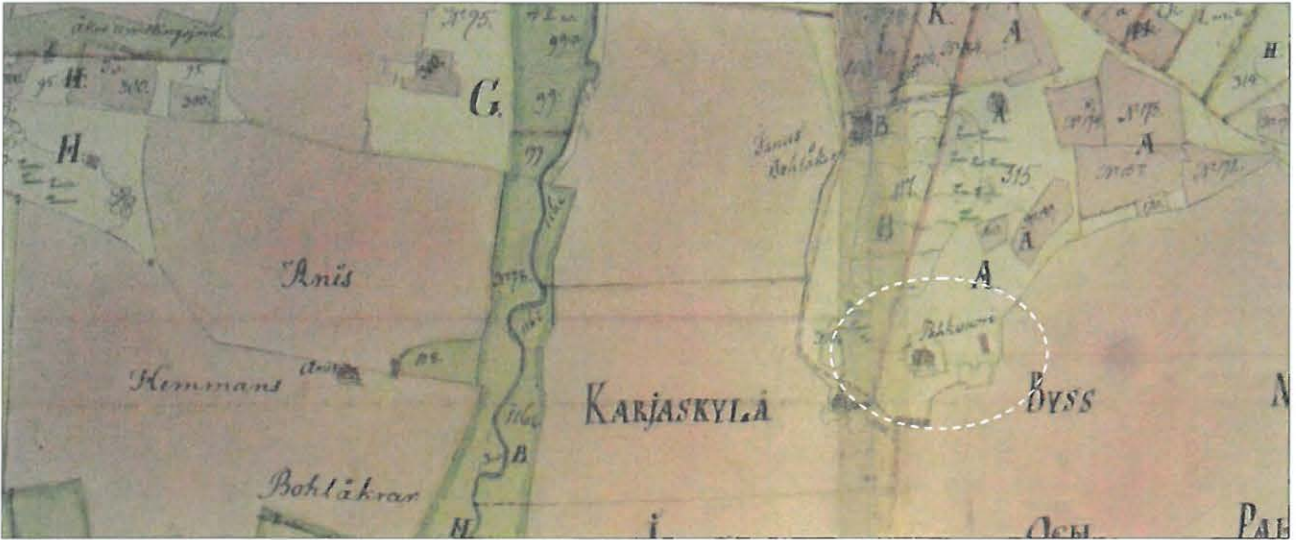
Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702446 ikoo: 3286795

Salon seurakunnan perustaminen ajoittuu luultavasti 1300-luvulle. Salo oli mahdollisesti 1300-luvulla oma kirkkopitäjä, joka vuoden 1400 tienoilla liitettiin Uskelan kappeliksi. Kappelikirkko mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1490, ja se sai vuonna 1509 testamenttilahjoituksena erän ruista rakennustöihin tai rakennuksen korjaukseen. (Hiekkanen 2007, 166). Kirkkotarha sijaitsi nykyisen Salo-Uskelan Kirkkomäen etelärinteellä, noin 20 metriä nykyisen kirkkotarhan vanhan osan maantien puoleisesta porttiauukosta ylöspäin, vanhan tapulin itäpuolella. Kirkkotarha oli pieni ja soikea. Kirkkotarhaa ympäröi luultavasti alkuaan hirsiaita, joka vuonna 1696 korvattiin kivimuurilla.

Kappelikirkon eteläpuolella nykyisen sairaalan tienoilla sijaitsi 1600-luvun lopulla Salon kylä (MH A2a: 32 1).

H7. Salo Pahkavuori yks. (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009617)

Kartta: Pahkavuori vuosina 1782–91 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A108 10/3-11).

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6703245 ikoo: 3288291

Pahkavuoren kylässä oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Pahkavuoren vanhin kartta on laadittu vuosina 1782–91 (MH A108 10/3-11). Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

Mahdolliset muinaisjäännökset

H8. Salo Valkjärvi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015607)

Kartta: Valkjärven puustelli vuonna 1796 (Kansallisarkisto, MH A38 16/1-5).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kartanot

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699785 ikoo: 3300981

Valkjärveä ei mainita Varsinais-Suomen vuoden 1540 verokirjassa, koska se on ilmeisesti ollut läänitettyinä (Oja 1958, s. 72). Valkjärven vanhin kartta on laadittu vuonna 1796 (MH A38 16/1-5). Valkjärvellä oli tuolloin kapteenin puustelli ja kaksi torppaa. Puustellin paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H9. Salo Valkjärvi torppa 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015652)

Kartta: Valkjärven pohjoisempi torppa vuonna 1796 (Kansallisarkisto, MH A38 16/1-5).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699989 ikoo: 3300768

Valkjärven vuoden 1796 (MH A38 16/1-5) kartalle merkitty torppa. Torpan paikka saattaa autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H10. Salo Valkjärvi torppa 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015653)

Kartta: Valkjärven eteläisempi torppa vuonna 1796 (Kansallisarkisto, MH A38 16/1-5).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699565 ikoo: 3300843

Valkjärven vuoden 1796 (MH A38 16/1-5) kartalle merkitty torppa. Torpan paikka saattaa olla autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H11. Salo Pyöli Yrjänä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015626)

Kartta: Pyölin kylän tila Yrjänä vuonna 1779 (Kansallisarkisto, MH A67 15/1-6).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699397 ikoo: 3295156

Pyölissä oli viisi tilaa 1560-luvulla (SA). Vanhin kyläkartta on vuodelta 1779 (MH A67 15/1-6). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Yrjänä, Gran, Mänty ja Täppä) kolmelle eri tonttimaalle jakaantuneena. Yrjänän tilan tonttimaa on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

Kohteeseen H11 sisältyy muinaisjäännösrekisterissä oleva kohde Pyöli 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009599).

H12. Salo Pyöli, Mänty, Gran (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015627)

Kartta: Pyölin kylän tilat Mänty ja Gran vuonna 1779 (Kansallisarkisto, MH A67 15/1-6).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699630 ikoo: 3295508

Lisähuomio: Kohteeseen H12 sisältyy muinaisjäännösrekisterin kohteet Pyöli 2 (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000009600) ja Pyöli 3 (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000009601).

Pyölässä oli viisi tilaa 1560-luvulla (SA). Vanhin kyläkartta on vuodelta 1779 (MH A67 15/1-6). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Yrjänä, Gran, Mänty ja Täppä) kolmelle eri tonttimaalle jakaantuneena. Männyn ja Granin yhteinen tonttimaa saattaa olla osittain autioitunut. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H13. Salo Pyöli Täppa (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015628)

Kartta: Pyölin kylä tila Täppa vuonna 1779 (Kansallisarkisto, MH A67 15/1-6).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700011 ikoo: 3295246

Pyölässä oli viisi tilaa 1560-luvulla (SA). Vanhin kyläkartta on vuodelta 1779 (MH A67 15/1-6). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Yrjänä, Gran, Mänty ja Täppa) kolmelle eri tonttimaalle jakaantuneena. Täppan paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H14. Salo Muurla, Nikula, Uotila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015624)

Kartta: Muurlan kylän tilat Uotila ja Nikula vuosina 1776–80 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 11/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698699 ikoo: 3294675

Muurla mainitaan ensimmäisen kerran lähteissä vuonna 1407 (FMU 1273). Kylässä oli kolme tilaa sekä vuonna 1540 että 1560-luvulla (SA, SAY). Muurlan vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–80 (MH A67 11/1-2). Kylässä oli tuolloin Hovgårdin ratsutila, Uotilan ratsutila ja Nikulan tila. Kylän talot olivat Muurlan kirkolle johtavien teiden varsilla. Uotilan ja Nikulan tilat ovat edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H15. Salo Muurla Hovgård (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015625)

Kartta: Muurlan kylän Hovgårdin tila vuosina 1776–80 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 11/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

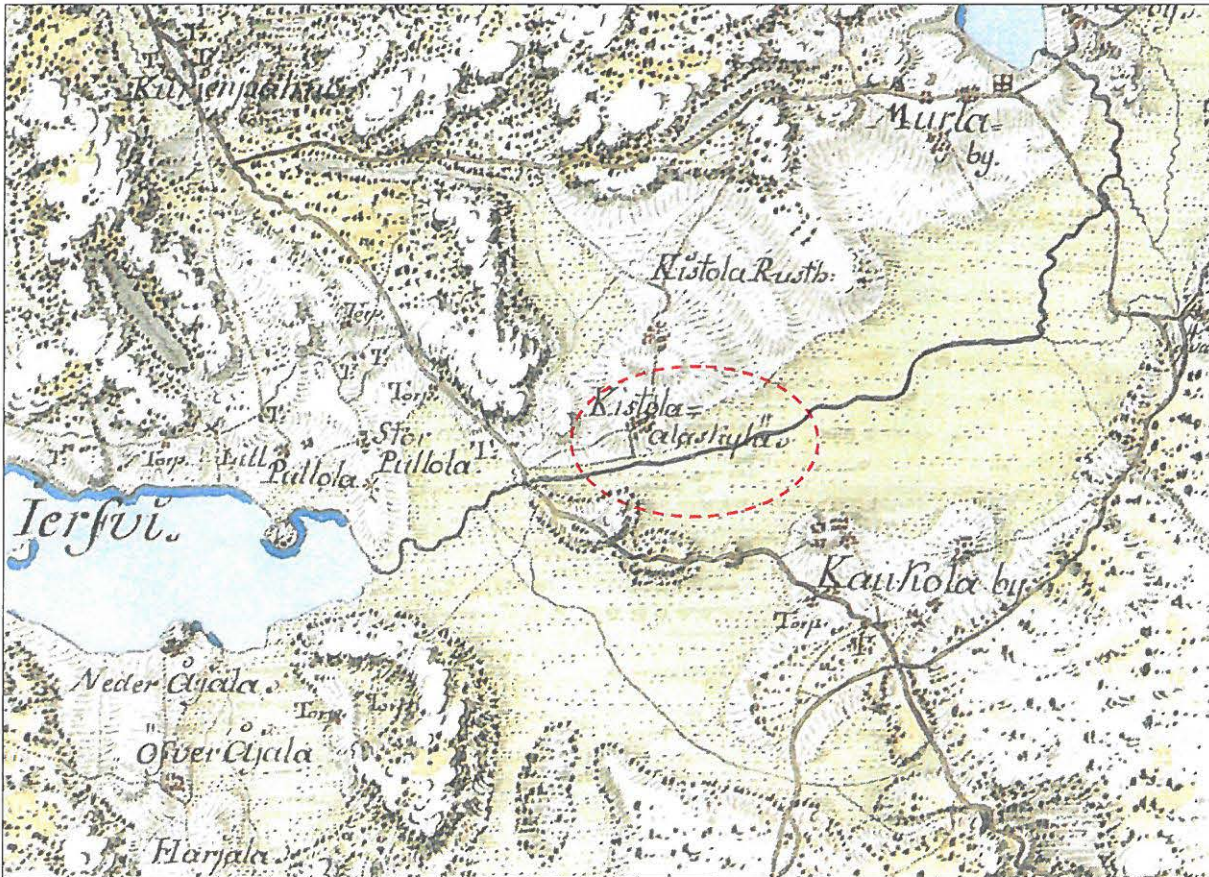
Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698961 ikoo: 3294680

Muurla mainitaan ensimmäisen kerran lähteissä vuonna 1407 (FMU 1273). Kylässä oli kolme tilaa sekä vuonna 1540 että 1560-luvulla (SA, SAY). Muurlan vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–80 (MH A67 11/1-2). Kylässä oli tuolloin Hovgårdin ratsutila, Uotilan ratsutila ja Nikulan tila. Kylän talot olivat Muurlan kirkolle johtavien teiden varsilla. Hovgårdin paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H16. Salo Kistola Alaskylä (muinaisjännösrekisterinnumero 1000015629)

Kartta: Kistolän Alaskylä Kuninkaankartastossa (KK 82).

Laji: mahdollinen muinaisjännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat

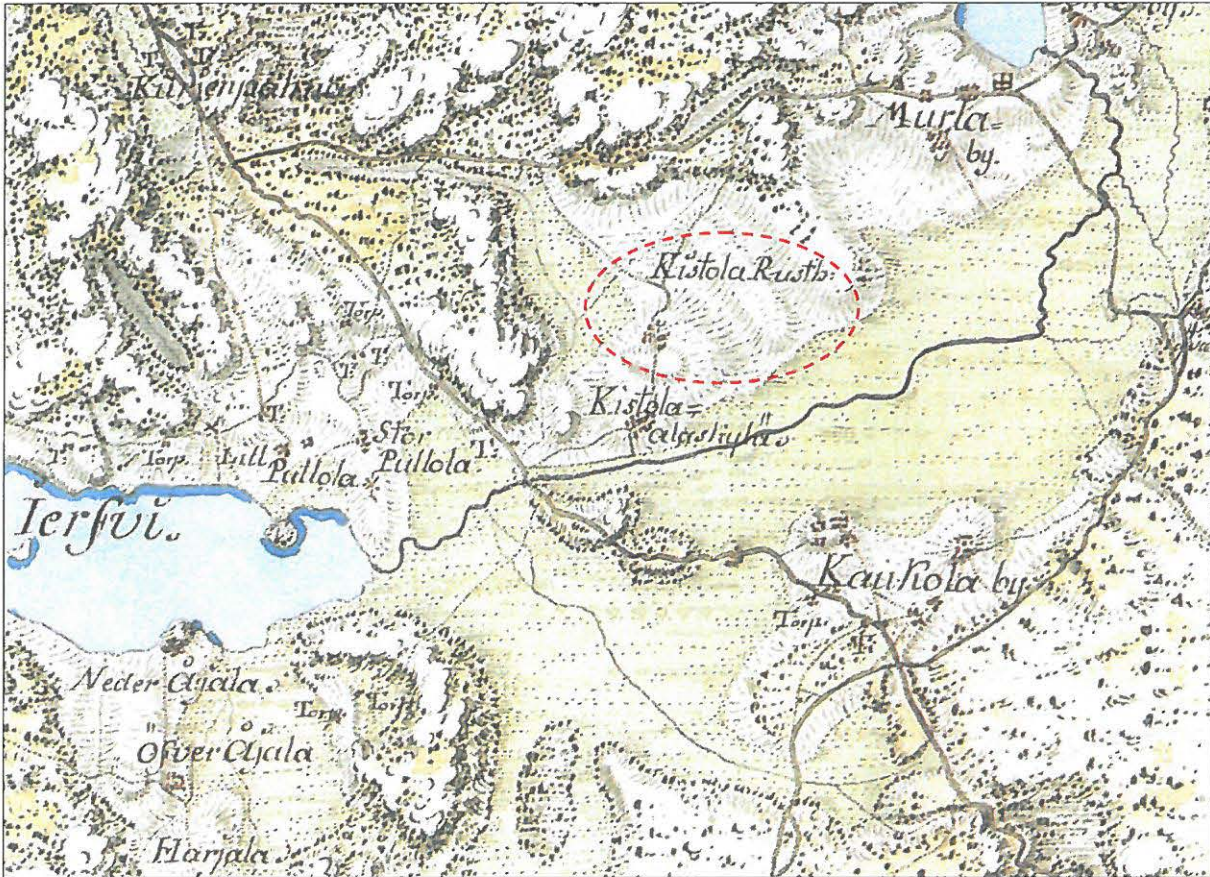
Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6697183 ikoo: 3293566

Kistolassa oli kahdeksan tilaa 1560-luvulla. Kansallisarkiston kokoelmien vanhin kyläkartta Kistolasta on vasta vuodelta 1832 (MH A67 9/2-3). Kylän paikka on merkitty 1700-luvun lopulla laadittuun Kuninkaankartastoon (KK82). Kylä on edelleen asuttu. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H17. Salo Kistola Rustholli (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015630)

Kartta: Kistolän Rustholli Kuninkaankartastossa (KK 82).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6697844 ikoo: 3293587

Kistolassa oli kahdeksan tilaa 1560-luvulla. Kansallisarkiston kokoelmien vanhin kyläkartta Kistolasta on vasta vuodelta 1832 (MH A67 9/2-3). Rusthollin paikka on merkitty 1700-luvun lopulla laadittuun Kuninkaankartastoon (KK 82). Kohde on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H18. Salo Suoloppi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015656)

Kartta: Suolopin rustholli vuoden 1768 rajakartalla (Kansallisarkisto, MH A67 9/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksittäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700402 ikoo: 3293865

Lisähuomio: Kohteeseen H18 sisältyy muinaisjäännösrekisterin kohde Suoloppi yks (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000009603).

Suolopissa oli 1560-luvulla yksi tila (SA). Suolopin ratsutila on merkitty 1700-luvun lopun kartoille (MH A67 9/1; KK 80). Ratsutilan paikka on autiona ja ilmeisesti osin pelloksi raivattuna. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H19. Salo Ilola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015655)

Kartta: Ilolan rälssitila vuoden 1768 rajakartalla (Kansallisarkisto, MH A67 9/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksinäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698855 ikoo: 3290795

Ilolan rälssitila on merkitty 1700-luvun lopun kartoille (MH A67 9/1; KK 80). Tila on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H20. Salo Kurjenpahna (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015613)

Kartta: Kurjenpahnan yksinäistila vuonna 1711 (Kansallisarkisto, MH a108: 14/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

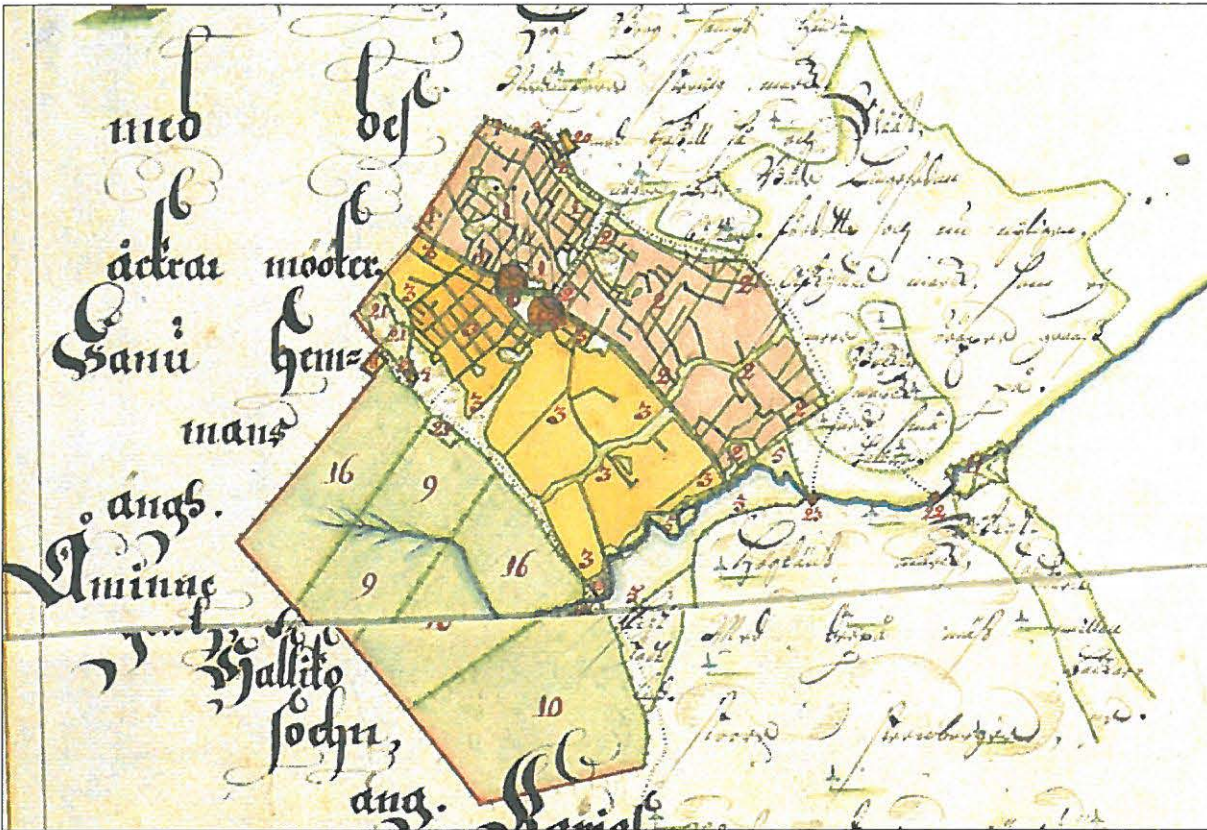
Tyypin tarkenne: yksinäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699814 ikoo: 3292790

Kurjenpahnan yksinäistilasta on laadittu kartta vuonna 1712 (MH a108: 14/1). Paikalla oli tuolloin yksi tila. Kurjenpahna on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H21. Salo Hämmäinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015608)

Kartta: Hämmäinen vuonna 1712 (Kansallisarkisto, MH A108 8/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

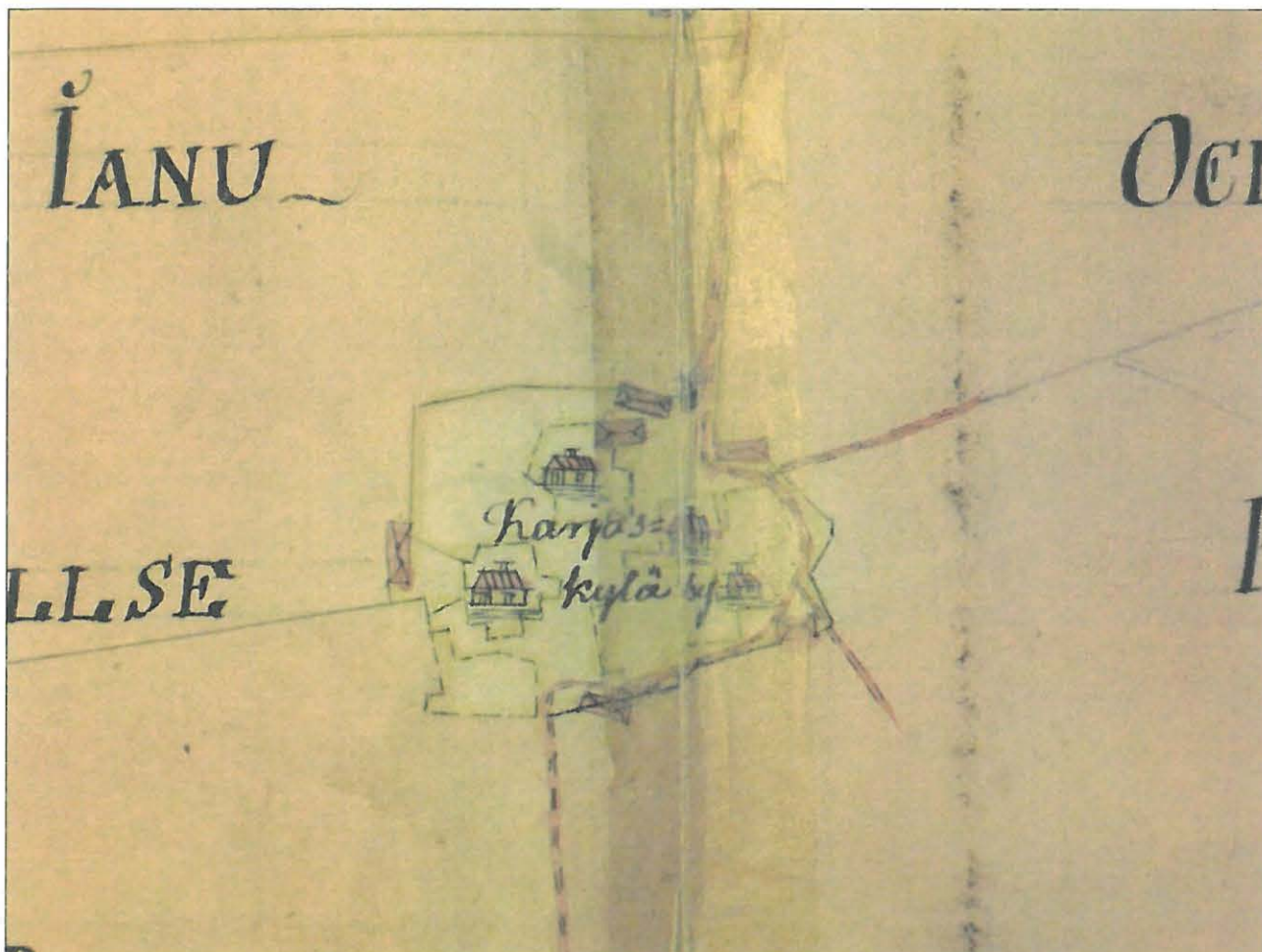
Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702383 ikoo: 3288837

Hämmäinen mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1490 (FMU 4337). Kylässä oli keskiajalla rälssimaata (Anthoni 1970, s. 330). Kylässä oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Hämmäisten vanhin kartta on vuodelta 1712 (MH A108 8/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa, Ylöstalo ja Alastalo. Kylän paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H22. Salo Karjaskylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015609)

Kartta: Karjaskylä vuosina 1782–91 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A108 10/3-11).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702830 ikoo: 3288228

Karjaskylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2696). Karjaskylässä oli keskiajalla rälssiä (Anthoni 1970, s. 330). Kylässä oli 1560-luvulla viisi tilaa (SA). Karjaskylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1782–91 (MH A108 10/3-11). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa. Kylän paikka on kasvanut kiinni Salon kaupunkialueeseen, ja vanhat kulttuurikerrokset ja rakenteet ovat mahdollisesti tuhoutuneet. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H23. Salo Anninen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015611)

Kartta: Anninen vuosina 1782–91 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A108 10/3-11).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksinäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritely

Koordinaatit: pkoo: 6702778 ikoo: 3287646

Anninen mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1401 (FMU 1146). Anninen oli uuden ajan alussa piispantila (Anthoni 1970, s. 330). Kylässä oli 1560-luvulla yksi tila (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1779–82 (MH A108 10/3-11). Paikalla oli tuolloin yksi tila. Kohteessa on edelleen rakennuksia. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H24. Salo Mököinen-Mököis (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015610)

Kartta: Mököinen vuosina 1782–91 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A108 10/3-11).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksinäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6703125 ikoo: 3287172

Mököinen mainitaan ensimmäisen kerran vasta uuden ajan alussa. Kylässä oli 1560-luvulla yksi talo (SA). Mököisten vanhin kartta on laadittu vuosina 1782–91 (MH A108 10/3-11). Kylässä oli tuolloin yksi tila. Kohteessa on edelleen rakennuksia. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H25. Salo Hakostaro (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015612)

Kartta: Hakostaro vuonna 1691 (Kansallisarkisto, MH A2a: 32 1)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701424 ikoo: 3287202

Hakostaron kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1450 (FMU 2868). Kylässä oli 1560-luvulla kuusi tilaa (SA). Vanhin kyläkartta on laadittu vuosina 1777–1811 (MH A108 4/1-15). Hakostaron paikka on merkitty myös Salon kylän maita kuvaavalle vuoden 1691 kartalle (MH A2a: 32 1). Hakostarossa oli 1600-luvun lopulla kolme tilaa, vuosina 1779–82 neljä tilaa. Kyläpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H26. Salo Kaukvuori (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015614)

Kartta: Kaukvuori vuosina 1777–1811 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A108 4/1-15)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701184 ikoo: 3286747

Kaukvuori mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1508 (FMU 5309). Kaukvuoressa oli keskiajalla rälssiä (Anthoni 1970, s. 330). Kylässä oli kolme tilaa 1560-luvulla (SA). Kylästä on laadittu kartta vuosina 1777–1811 (MH A108 4/1-15). Kaukvuoren paikka on merkitty myös Salon kappelia ympäröiviä maita kuvaavalle vuoden 1691 kartalle (MH A2a: 32 1). Kylässä oli vuonna 1691 kaksi tilaa, vuosina 1780–1811 kolme tilaa. Kaikki tontit ovat edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H27. Salo Kälpiö (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015683)

Kartta: Kälpiö vuonna 1691 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, Kansallisarkisto, MH A2a: 32 1)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksinäistila

Rauhoitusluokka: ei määritely

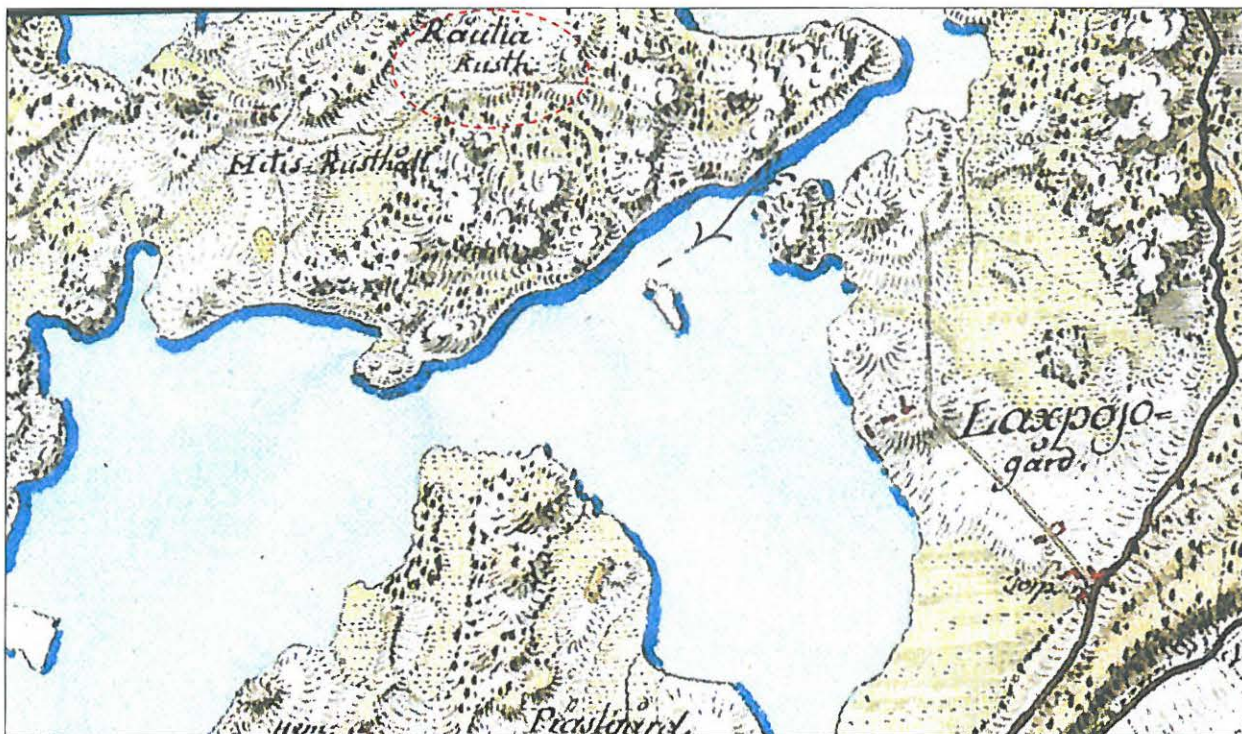
Koordinaatit 6701090 ikoo: 3287854

Kälpiöstä on laadittu kartta vuosina 1777–1811 (MH A108 4/1-15). Kälpiön yksinäistalon paikka on merkitty myös Salon kylän maita kuvaavalle vuoden 1691 kartalle (MH A2a: 32 1). Talon paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

Rataosuus Ee

Kiinteä muinaisjäänökset

H28. Lohja Routio (Rautio) (muinaisjäänösrekisterinumero 1000000025)

Kartta: Raution ratsutilan paikka Kuninkaankartastossa (KK 47)

Laji: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688960 ikoo: 3337360

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002

Lohjan Routio mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2687). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (Ylikangas 1973, s. 59). Routiossa oli ratsutila 1600-luvulla (Ylikangas 1973, s. 201, 204). Kansallisarkiston kokoelmissa ei ole 1600–1800-lukujen kyläkarttaa Routiosta. Roution kylä ja rustholli ovat merkitty 1700-luvun lopulla laadittuun Kuninkaankartastoon (KK 47). Ratsutilan paikka on osittain autiona.

Ratsutilan paikka on inventoitu vuonna 2002 (Pesonen 2002). Hakamaalla havaittiin ainakin yhdeksän kiviröykkiötä, joista osassa oli kivien seassa tiiliä. Todennäköisesti kyseessä ovat liesien- tai uunien jäännökset. Alueen luoteisosassa on lisäksi selvä kivijalka. Alueella on luultavasti ollut useita rakennuksia.

H29. Lohja Roution rautalouhos (muinaisjäännösnumero 1000007344)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Tyypin tarkenne: louhokset

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6687960 ikoo: 3336980

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002

Louhos sijaitsee Lohjanjärven Ristiselän pohjoisrannalla, aivan Sammatin maantien ja sen vieressä kulkevan kevyen liikenteen väylän eteläpuolella. Louhos on pystysuorassa rantakalliossa. Ympäristössä on runsaasti louhintajätettä. Ilmeisesti kyseessä on koelouhos. Kohde on inventoitu vuonna 2002 (Pesonen 2002).

H30. Lohja Paloniemi 4 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000006007)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Tyypin tarkenne: röykkiöt

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6688118 ikoo: 3334337

Tutkimukset: Sirkka-Liisa Seppälä 2006

Kohde sijaitsee Paloniemessä, Paloniementien eteläreunassa, 480 metriä Paloniemen vanhainkodista länsiluoteeseen. Mäen reunassa on pitkänomainen röykkiö tai kivrivi. Jäännös on ajoittamaton, mutta se on mahdollisesti syntynyt alueen raivauksessa. Kohde on inventoitu vuonna 2006 (Seppälä 2006).

H31. Lohja Karstu (Oravannokka, Oravaniemi) (muinaisjäännösrekisterinumero 1000013344)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Tyypin tarkenne: kaivokset

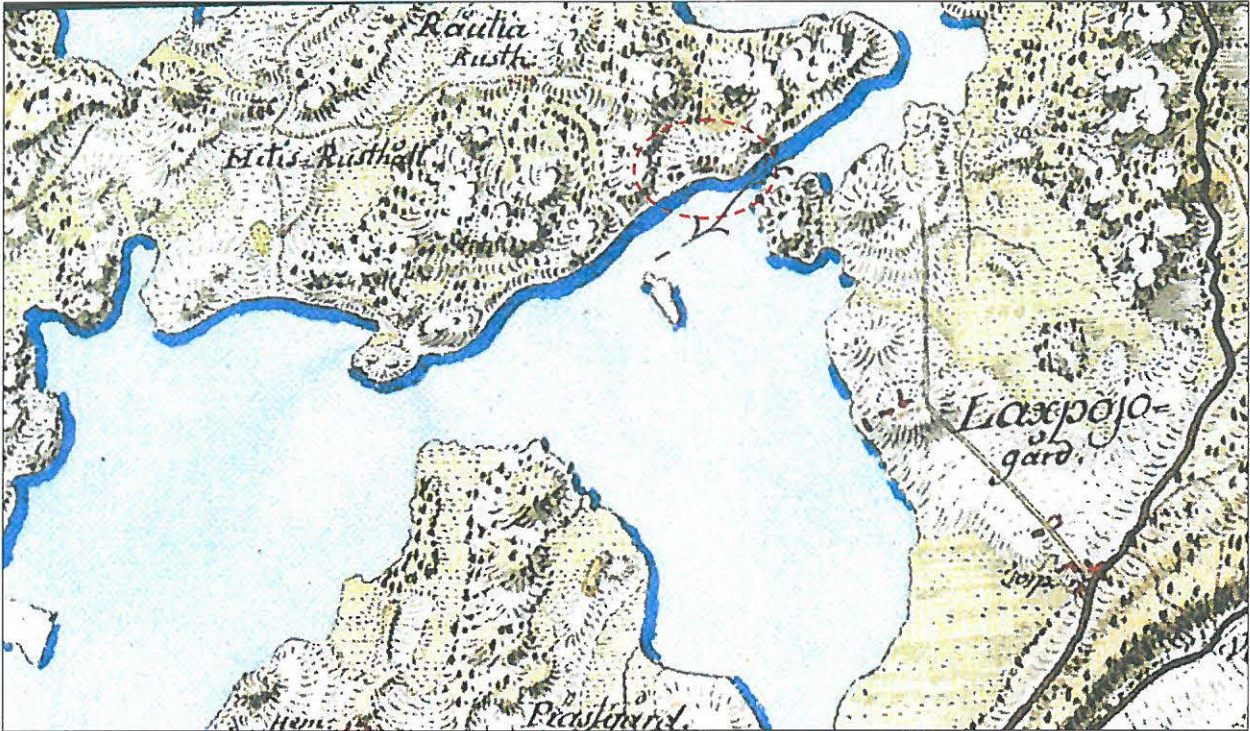
Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6690803 ikoo: 3327510

Karstu on ollut merkittävä historiallinen rautakaivos. Malmiesiintymä on löytynyt vuonna 1824. Malmia tiedetään louhitun ainakin vuosina 1840–1852 ja 1864–1866. Kaivospaikka mahdollisine siihen liittyvine rakenteineen ja muine jäännöksineen on muinaismuistolain tarkoittama kiinteä muinaisjäännös. Kohteen luonne ja laajuus kiinteänä muinaisjäännöksenä tulee selvittää ja arvioida maastossa sekä historiallisia lähteitä hyödyntäen.

Mahdolliset muinaisjäännökset

H32. Lohja Routio 2 (muinaisjäännosrekisterinumero 1000015568)

Kartta: Roution kylänpaikka Kuninkaankartastossa (KK 47)

Laji: mahdollinen muinaisjäännos

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppe: asuinpaikat

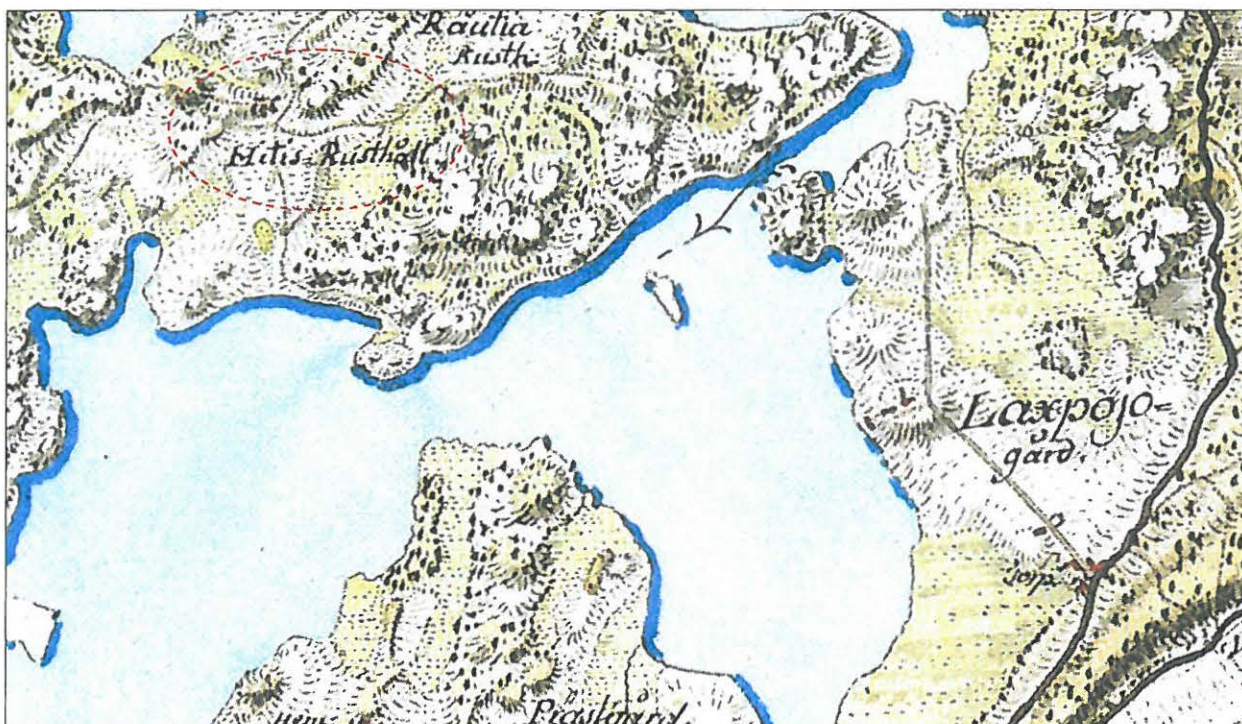
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688592 ikoo: 3338105

Lohjan Routio mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2687). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (Ylikangas 1973, s. 59). Routiossa oli ratsutila 1600-luvulla (Ylikangas 1973, s. 201, 204). Kansallisarkiston kokoelmissa ei ole 1600–1800-lukujen kyläkarttaa Routiosta. Roution kylä ja rustholli ovat merkityt 1700-luvun lopulla laadittuun Kuninkaankartastoon (KK47). Roution kylä on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H33. Lohja Hiittinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015569)

Kartta: Hiittisen ratsutila Kuninkaankartastossa (KK 47).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688682 ikoo: 3336649

Lohjan Hiittinen mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1510 (FMU 5435). Kylässä oli viisi tilaa vuonna 1540 (Ylikangas 1973, s. 60). Lohjan Hiittisissä asunut Niilo Klemetinpoika on Lohjan ensimmäinen tunnettu ratsutilallinen (Ylikangas 1973, s. 192–193). Kansallisarkiston kokoelmissa ei ole 1600–1800-lukujen kyläkarttaa Hiittisistä. Rustholli on merkitty 1700-luvun lopulla laadittuun Kuninkaankartastoon (KK 47). Paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H34. Lohja Hiidenpuro (muinaisjännösnumero 1000007343)

Laji: mahdollinen muinaisjännös

Ajoitus: uusi aika

Muinaisjännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: talonpohjat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688450 ikoo: 3336780

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002

Karnaistentien itälaidalla on jyrkeviä kivijalkoja ja suorakaiteen muotoinen raunio. Kivijalkojen määrä ei ole tiedossa. Rakenteissa on käytetty sementtiä. Kohde on inventoitu vuonna 2002 (Pesonen 2002).

H35. Lohja Paloniemi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015570)

Kartta: Paloniemen kartano Kuninkaankartastossa (KK 47).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688013 ikoo: 3334832

Lohjan Paloniemen kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1451 (FMU 6175). Kylässä oli vuonna 1540 seitsemän tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Paloniemen aluetta kuvaavat ensimmäiset kartat ovat 1700-luvun lopulta (MH B27 19/1-3). Paloniemen kartano on merkitty 1700-luvun lopun tilannetta kuvaavaan Kuninkaankartastoon (KK 47). Kartanonpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H36. Lohja Paloniemi Ristlakia (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015678)

Kartta: Paloniemen Ristalakian torppa vuonna 1788 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH B27 19/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: Torpanpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6687843 ikoo: 3334693

Lohjan Paloniemen ulkomaita kuvaavalle vuoden 1788 kartalle (MH B27 19/1-3) merkitty torpan paikka. Paikka on autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H37. Lohja Paloniemi torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015679)

Kartta: Paloniemen torppa vuonna 1788 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH B27 19/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: Torpanpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6687523 ikoo: 3335707

Lohjan Paloniemen ulkomaita kuvaavalle vuoden 1788 kartalle (MH B27 19/1-3) merkitty torpan paikka. Kohde saattaa olla autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H38. Lohja Humppila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015571)

Kartta: Humppila Kuninkaankartastossa (KK 47).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6688526 ikoo: 3334047

Lohjan Humppila mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1540. Kylässä oli tuolloin yksi tila (Ylikangas 1973, s. 60). Vanhimmat kylän aluetta kuvaavat kartat ovat 1700-luvun lopulta. Humppila on merkitty 1700-luvun lopun tilannetta kuvaavaan Kuninkaankartastoon (KK47). Paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H39. Lohja Kaijola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015572)

Kartta: Lohjan Kaijola vuonna 1727 (Kansallisarkisto, MH B25 12/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6690604 ikoo: 3330293

Lohjan Kaijola mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1540. Kylässä oli tuolloin yksi talo (Ylikangas 1973, s. 60). Kaijolan vanhin kartta on vuodelta 1727 (MH B25 12/1). Kylässä oli yksi talo. Tonttimaa on nykyään mahdollisesti ainakin osittain autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H40. Lohja Karstu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015573)

Kartta: Karstun keskustontti vuonna 1764 (Kansallisarkisto, MH B25 16/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6690910 ikoo: 3329797

Lohjan Karstu mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2688). Kylässä oli vuonna 1540 11 tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Karstun vanhin kartta on vuodelta 1764 (MH B25 16/1-4). Kylän keskustontilla oli tuolloin viisi tilaa: Pohjalainen, Seppä, Mikkola, Niko ja Haira. Lisäksi kylän alueella oli kaksi yksinäistilaa (Hemmilä, Joenpelto) ja neljä torppaa. Kylän keskustontilla on edelleen rakennuksia, se saattaa kuitenkin olla osittain autioitunut. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H42. Lohja Karstu Suojala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015633)

Kartta: Karstun nykyisen Suojalan luona sijaitseva torppa vuonna 1764 (Kansallisarkisto, MH B25 16/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyppi: asuinpaikat

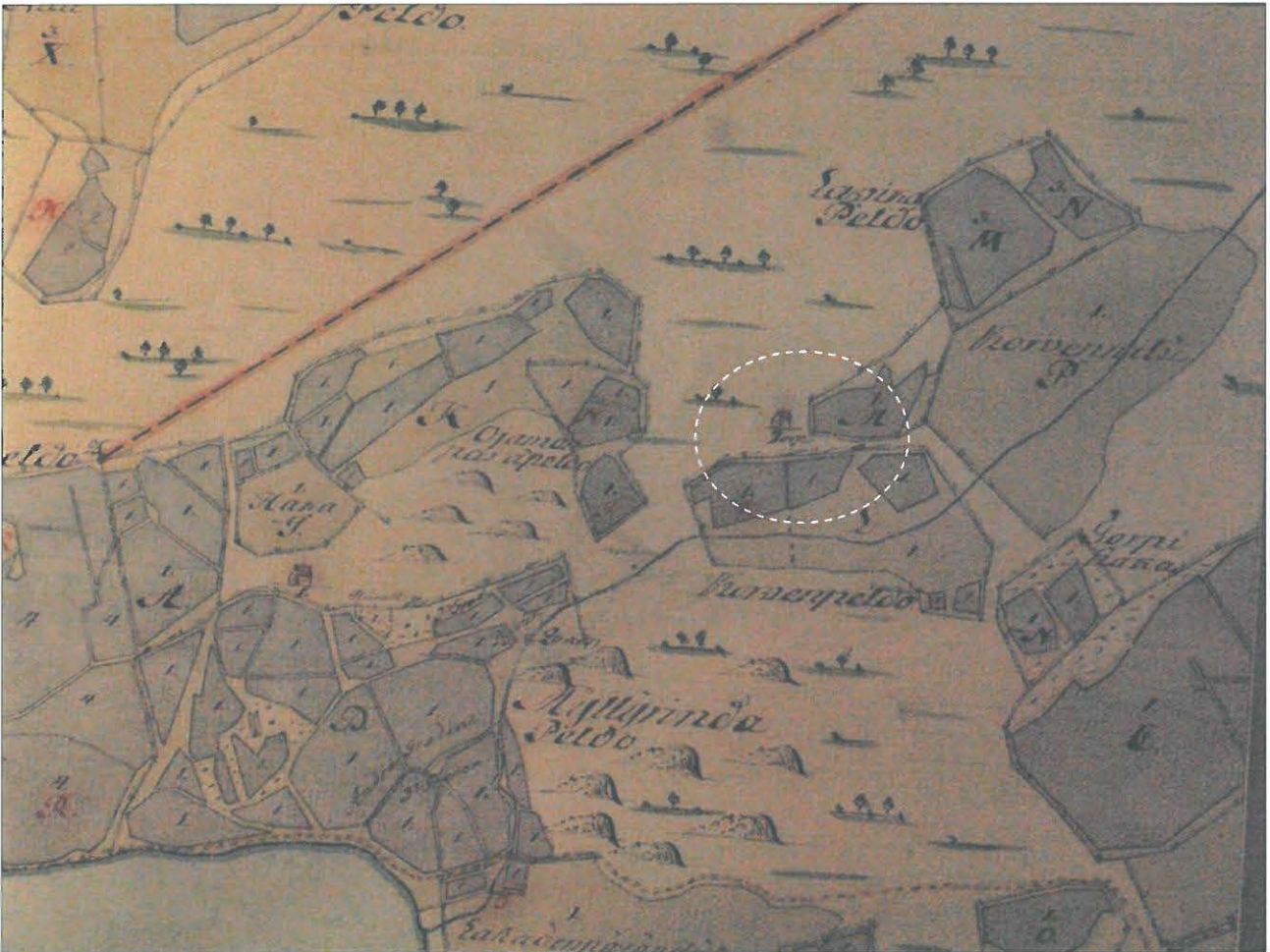
Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691194 ikoo: 3329688

Lohjan Karstu mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2688). Kylässä oli vuonna 1540 11 tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Karstun vanhin kartta on vuodelta 1764 (MH B25 16/1-4). Nykyisen Suojalan talon kohdalla oli vuonna 1764 torppa. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H43. Lohja Karstu torppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015634)

Kartta: Karstun nykyisen Suojalan luona sijaitseva torppa vuonna 1764 (Kansallisarkisto, MH B25 16/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppe: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691553 ikoo: 3330517

Lohjan Karstu mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2688). Kylässä oli vuonna 1540 11 tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Karstun vanhin kartta on vuodelta 1764 (MH B25 16/1-4). Kylän itäosassa sijainneen torpan paikka on mahdollisesti autiona. Torpan paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H44. Lohja Karstu Joenpelto (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015635)

Kartta: Karstun Joenpelto vuonna 1764 (Kansallisarkisto, MH B25 16/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: yksinäistilat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691198 ikoo: 3328628

Lohjan Karstu mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2688). Kylässä oli vuonna 1540 11 tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Karstun vanhin kartta on vuodelta 1764 (MH B25 16/1-4). Joenpelto on kartalla yksinäistalona erillään keskustontista. Paikka on edelleen asuttu. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H45. Lohja Karstu Suotorppa (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015647)

Kartta: Suotorpan alueen torpat vuonna 1764 (Kansallisarkisto, MH B25 16/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6692381 ikoo: 3327943

Lohjan Karstu mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2688). Kylässä oli vuonna 1540 11 tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Karstun vanhin kartta on vuodelta 1764 (MH B25 16/1-4). Kartalle on merkitty muusta kylästä erilleen kaksi torppaa nykyisen Suotorpan alueelle. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H46. Lohja Kaukola (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015576)

Kartta: Kaukola vuonna 1779 (Kansallisarkisto, MH B17 8/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691905 ikoo: 3327352

Kaukolan kylä ilmaantuu lähteisiin vuonna 1547. Kylässä oli vuonna 1549 kaksi tilaa. (Kallio 2002, s. 24; SAY.) Kaukolan vanhin kartta on vuodelta 1779 (MH B17 8/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa: Lassa ja Kirma. Kohde on edelleen osittain käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

Rataosuus E

Kiinteät muinaisjäänökset

H47. Salo Pitkäperä (muinaisjäänösrekisterinumero 1000004216)

Laji: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: ajoittamaton

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kivrakenteet

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6693888 ikoo: 3316653

Tutkimukset: Kaarlo Katiskoski 2005 (tarkastus)

Kohteeseen kuuluu ainakin kolme kivilatomusta tai röykkiötä, jotka sijaitsevat Suomusjärven eteläosassa Sallitun (Salitun) kylässä, Uusitalon tilan metsäpalstalla, Enäjärven jakavassa suuressa niemessä, noin 200 metriä järven Pitkäperä-nimisen lahden pohjukasta luoteeseen. Latomukset ovat matalaa metsää kasvavalla mäellä, loivasti itään laskevassa maastossa, noin 50–70 metriä Sallituntien luoteispuolella ja noin 10–50 metriä pienemmän Luoteentien koillispuolella. Latomusten tarkoitus ja ajoitus eivät ole tiedossa. Kyseessä voi olla historiallisen ajan asuinpaikkaa rakennuksen pohjineen ja uunin jäännöksineen.

Mahdolliset muinaisjäännökset

H48. Lohja Talpela (muinaisjäännösrekisterinumero 100000734)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6692700 ikoo: 3334100

Perimätiedon mukaan Talpelan vanhan kylän tilat Talpe ja Juutti ovat sijainneet Talpelanlahden pohjoispuolisella peltoaukealla, jonka nimi Suomen nimiarkiston kokoelmien mukaan on Vanhankylänpelto (Ylikangas 1973, s. 67). Vuonna 2002 tehdyn Vt-1 muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä Talpelanlahden perukassa olevan ladon itäpuoliselta pellolta löytyi viitteitä rakennuksen jäänteistä (Pesonen 2002). Vuonna 2004 tehdyllä koekaivauksella varmistettiin, ettei lahden pohjoispuolelta linjatun tulevan Turun–Helsingin moottoritien läjityssuunnitelma uhkaa mahdollista vanhaa kylätontin paikkaa. Koekuopista ei löytynyt mitään merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä. On mahdollista, että etelämpänä pellolla on vanhaan kylänpaikkaan liittyviä muinaisjäännöksiä (Pesonen 2004).

H49. Lohja Talpela, Talpe, Juti (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015574)

Kartta: Lohjan Talpelan Talpe ja Juti vuonna 1773 (Kansallisarkisto, MH B27 a 11/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6692474 ikoo: 3333690

Lohjan Talpela mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1540. Kylässä oli tuolloin kolme tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Talpelan vanhin kartta on vuodelta 1773 (MH B27 a 11/1-2). Kartalle on merkitty kaksi tonttimaata, joilla toisella on Talpe ja Juti-nimiset tilat ja toisella kaksi torppaa. Molemmat tonttimaat ovat edelleen käytössä. Talpen ja Jutin paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H50. Lohja Talpela 2 (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015575)

Kartta: Lohjan Talpelan torpat vuonna 1773 (Kansallisarkisto, MH B27 a 11/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6692564 ikoo: 3333309

Lohjan Talpela mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1540. Kylässä oli tuolloin kolme tilaa (Ylikangas 1973, s. 60). Talpelan vanhin kartta on vuodelta 1773 (MH B27 a 11/1-2). Kartalle on merkitty kaksi torppaa samalla tonttimaalle. Kohde on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H51. Lohja Myllykylä Arfveds (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015580)

Kartta: Myllykylän tila Arfveds vuonna 1770 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH B17a 9/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppe: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6693993 ikoo: 3327191

Myllykylässä oli vuonna 1549 11 tilaa (Kallio 2002, s. 24). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1770 (MH B17a 9/1-2). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa kahdella tonttimaalla. Lisäksi kylässä oli kaksi torppaa. Keskuskylän muodostivat tilat Nattu, Lätte, Iso Pousu ja Vähä Pousu. Erillään keskustontista oli Arfveds. Arfvedsin tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H52. Lohja Myllykylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015637)

Kartta: Myllykylän keskustontti vuonna 1770 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH B17a 9/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit pkoo: 6694027 ikoo: 3326985

Myllykylässä oli vuonna 1549 11 tilaa (Kallio 2002, s. 24). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1770 (MH B17a 9/1-2). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa kahdella tonttimaalla. Lisäksi kylässä oli kaksi torppaa. Keskuskylän muodostivat tilat Nattu, Lätte, Iso Pousu ja Vähä Pousu. Erillään keskustontista oli Arfveds. Keskustontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H53. Lohja Lohilampi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015577)

Kartta: Lohjan Lohilammen kylä vuonna 1773 (Kansallisarkisto, MH 17a 2/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691506 ikoo: 3323332

Sammatin Lohilampi mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1427 (FMU 1845). Kylässä oli vuonna 1549 neljä tilaa (Kallio 2002, s. 24; SAY). Lohilammen vanhin kartta on vuodelta 1781 (MH 17a 2/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa ja autioitunut rakuunatorppa. Kyläpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H54. Lohja Lohilampi rakuunatorppa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015636)

Kartta: Lohjan Lohilammen rakuunatorppa vuonna 1773 (Kansallisarkisto, MH 17a 2/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6691639 ikoo: 3323443

Sammatin Lohilampi mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1427 (FMU 1845). Kylässä oli vuonna 1549 neljä tilaa (Kallio 2002, s. 24; SAY). Lohilammen vanhin kartta on vuodelta 1781 (MH 17a 2/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa ja autioitunut rakuunatorppa. Torpan paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H55. Lohja Kiikala (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015579)

Kartta: Kiikalan kylä vuonna 1777 (Kansallisarkisto, MH B17 9/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritetty

Koordinaatit: pkoo: 6692405 ikoo: 3321832

Kiikala mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 3023). Kiikalassa oli vuonna 1549 kolme tilaa (Kallio 2002, s. 24). Kiikalan vanhin kartta on vuodelta 1777 (MH B17 9/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa: Junni ja Breda. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H56. Karjalohja Mustlahti (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015578)

Kartta: Mustlahti vuonna 1774 (Kansallisarkisto, MH B17a 8/1-3)

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6692197 ikoo: 3320862

Mustlahti mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1457 (FMU 3019). Kylässä oli vuonna 1549 kuusi tilaa (Kallio 2005, s. 27) ja vuonna 1559 neljä tilaa (SAY). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1774 (MH B17a 8/1-3). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa: Uusimies, Sorri, Haukka, Terävä ja Ylhäis. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H57. Salo Salmi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015615)

Kartta: Salmen kylä vuonna 1771 (Kansallisarkisto, MH A99 8/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6694017 ikoo: 3318346

Salmen kylässä oli 1560-luvulla kolme tilaa (SA). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1771 (MH A99 8/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa: Ylhäis ja Junni. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajausta on tarkastettava maastossa.

H58. Salo Arpalahti (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015616)

Kartta: Arpalahden ratsutila Kuninkaankartastossa (KK 64).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6694437 ikoo: 3315412

Arpalahden kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1464 (Väärä 1998, s. 125). Kylässä oli kaksi tilaa vuonna 1540 ja yksi 1560-luvulla (SA; Väärä 1998, s. 125). Kansallisarkiston kokoelmien vanhin Arpalahden kyläkartta on vasta 1900-luvulta. Kyläpaikka on merkitty 1700-luvun lopun tilannetta kuvaavaan Kuninkaankartastoon (KK 64). Kylä on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H59. Salo Lemula (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015617)

Kartta: Lemulan kylä vuosina 1782–83 (Kansallisarkisto, MH A99 13/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6695305 ikoo: 3310366

Lemula mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1539 (Väärä 1998, s. 125). Lemulassa oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1782–83 (MH A99 13/1-3). Kylässä oli tuolloin kolme tilaa: Paakka, Liuko ja Yrjänä. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H60. Salo Sammalo (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015618)

Kartta: Sammalosta vuosina 1783 ja 1806 laadittu kartta (Kansallisarkisto, MH A38 28/1-7).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699006 ikoo: 3303776

Sammalo mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1530 (Väärä 1998, s. 125). Sammalossa oli vuonna 1540 kolme tilaa (SAY). Vanhin kyläkartta on laadittu vuosina 1783 ja 1806 (MH A38 28/1-7). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa: Pälli ja Pallus. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

Rataosuus M

Kiinteät muinaisjäännökset

H61. Nummi-Pusula Raati (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000000023)

Kartta: Nummi-Pusulan Raadin kylä vuonna 1772.

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6695390 ikoo: 3331170

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002, Timo Jussila 2003.

Nummi-Pusulan Raadin kylässä oli 1560-luvulla seitsemän tilaa (SA). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1772 (MH B27 28/2-3). Kylässä oli tuolloin kolme tilaa: Ratula, Sipilä ja Pakanen. Lisäksi kylässä oli kaksi torppaa omalla tonttimaallaan. Kohde on tarkastettu maastossa vuosina 2002 ja 2003 (Pesonen 2002; Jussila 2003). Kyläkeskus on sijainnut nykyisen Sipilän talon luona. Kylän luoteinen osa (torpanpaikat) on autioitunut. Raadin kylä on maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisemakokonaisuus

H62. Nummi-Pusula Tervakorpi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000001472)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: työ- ja valmistuspaikat

Tyypin tarkenne: tervahaudat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6695680 ikoo: 3330220

Tutkimukset: Petro Pesonen 2002

Tervakorven alueelta löytyi Vt-1 inventoinnissa vuonna 2002 yksi tervahauta (Pesonen 2002). Tervahaudan halkaisija on noin seitsemän metriä. Alueella voi olla useampiakin tervahautoja.

H63. Salo Rusko (2) (muinaisjäännösrekisterinumero 252010041)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Tyypin tarkenne: latomukset

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700889 ikoo: 3305640

Tutkimukset: Matti Huurre 1965, Esa Laukkanen 2001

Maansekainen, pyöreä kiviröykkiö sijaitsee 500 metriä Hirsijärven koillispäästä koilliseen Ruskon talon pihamaan ja peltojen välillä. Röykkiön halkaisija on noin 15 metriä ja korkeus noin metri.

H64. Salo Töykkälä E (muinaisjäännösrekisterinumero 252010040)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: kivrakenteet

Tyypin tarkenne: latomukset

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700766 ikoo: 3304393

Tutkimukset: Hans-Peter Schulz 1992, Esa Laukkanen 2001.

Kiviröykkiö sijaitsee noin 140 metriä länteen Hirsijärven pohjoispäästä, pienen mäen laella peltojen ympäröivän viljelemättömän saarekkeen etelälaidalla. Röykkiön korkeus noin 1,5 metriä, pohja-ala noin 10 x 3 metriä. Röykkiön muoto on epäsäännöllinen.

H65. Salo Silmälähde (muinaisjäännösrekisterinumero 252010036)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: kultti- ja tarinapaikat

Tyypin tarkenne: lähteet

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700712 ikoo: 3304250

Tutkimukset: Matti Huurre 1965, Esa Laukkanen 2001

Kirkasvetinen lähde sijaitsee kallion jyrkän pohjoislaidan juurella noin 300 metriä länteen Hirsijärven koillispäästä. Lähteessä näkyy sementtinen kaivonrengas. Vuoden 1965 inventoinnin yhteydessä Matti Huurre havaitsi lähteellä olleen koilliseen johtavan lasku-uoman.

H66. Salo Hermolan Vahakivi (muinaisjäännösrekisterinumero 252010045)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: kultti- ja tarinapaikat

Tyypin tarkenne: tarinapaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6702403 ikoo: 3311038

Tutkimukset: Ville Luho 1945, Matti Huurre 1965, Esa Laukkanen 2001

Kohde on iso siirtolohkare Salo-Helsinki-maantien varrella, joka on samalla rajamerkki ja tarinapaikka lähellä Aneriojärven pohjoispäätä. Rajamerkki sijaitsee Kiikalan ja Suomensjärven rajakulmauksessa, peltoaukean keskellä olevassa viljelemättömässä saarekkeessa.

Hermolan vahakivi on mukana monissa tarinoissa, joista eräs kertoo kiveä heittävästä jättiläisestä. Paikallinen perinne tuntee myös tarinan jättiläisimmästä, joka kanteli kiveä, ja pudotti kiven esiliinan revetessä. Toisaalta kerrotaan myös mm. paholaisen ja Hermolan-Taatan asuvan Hermolan vahakivessä.

Mahdolliset muinaisjäännökset

H67. Nummi-Pusula Oittila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015582)

Kartta: Oittilan kylä vuonna 1772 (Kansallisarkisto, MH B27 15/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6695207 ikoo: 3333742

Nummi-Pusulan Oittilan kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli kolme tilaa 1560-luvulla (SA). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1772 (MH B27 15/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa, Jakola ja Råberg. Lisäksi kylässä oli kaksi torppaa. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H68. Nummi-Pusula Oittila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015648)

Kartta: Oittilan kylän torpat vuonna 1772 (Kansallisarkisto, MH B27 15/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6695851 ikoo: 3333312

Nummi-Pusulan Oittilan kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli kolme tilaa 1560-luvulla (SA). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1772 (MH B27 15/1-2). Kylässä oli tuolloin kaksi tilaa, Jakola ja Råberg. Lisäksi kylässä oli kaksi torppaa. Torppien paikat ovat edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H69. Nummi-Pusula Kovala (muinaisjäänösrekisterinumero 1000015581)

Kartta: Kovelan kartano vuonna 1706 (Kansallisarkisto, MH B26 7/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäänös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat

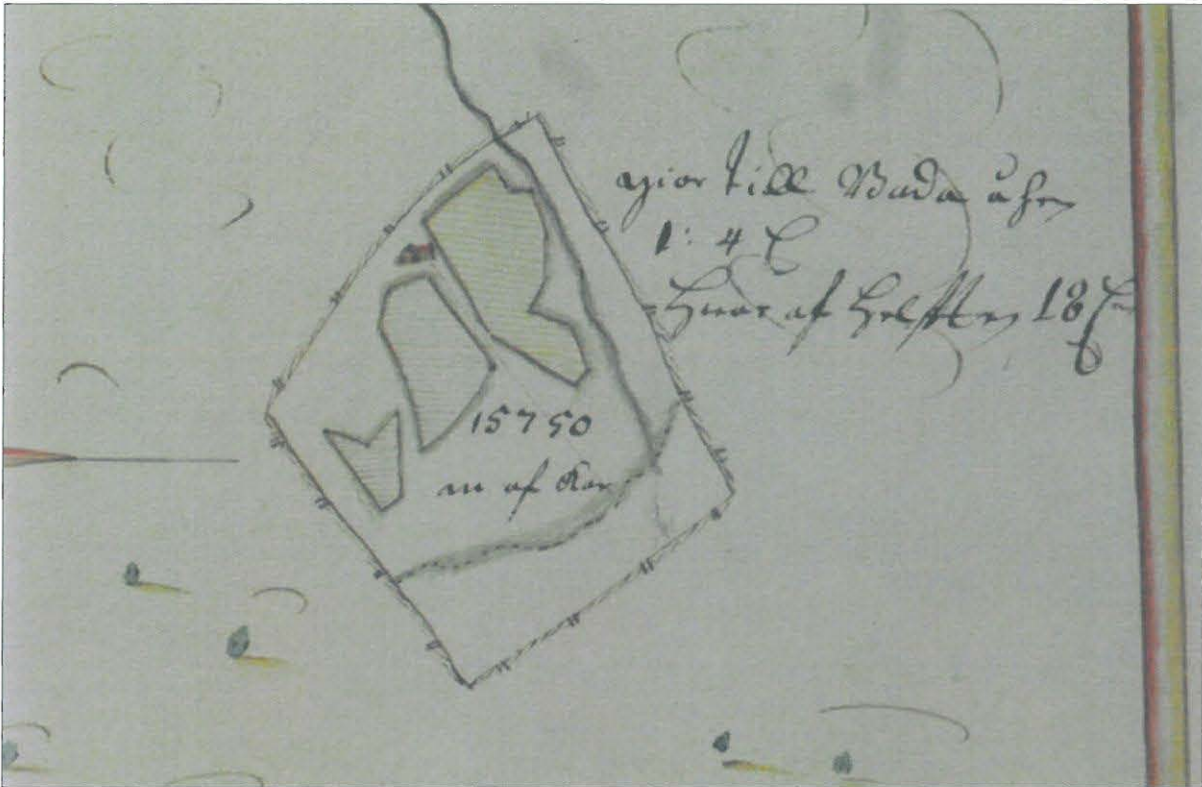
Tyypin tarkenne: kartanot

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702629 ikoo: 3326376

Nummi-Pusulan Kovala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli 1560-luvulla viisi tilaa (SA). Kovelan vanhin kartta on vuodelta 1706 (MH B26 7/1-3). Kylässä oli tuolloin kartano, autiotorppa ja krouvi. Kartanon paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-alue on tarkastettava maastossa.

H70. Nummi-Pusula Kovala torppa(muinaisjäännösrekisterinumero 1000015638)

Kartta: Kovalan autiotorppa vuonna 1706 (Kansallisarkisto, MH B26 7/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: torpat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701515 ikoo: 3326649

Nummi-Pusulan Kovala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli 1560-luvulla viisi tilaa (SA). Kovalan vanhin kartta on vuodelta 1706 (MH B26 7/1-3). Kylässä oli tuolloin kartano, autiotorppa ja krouvi. Torpan paikka on edelleen autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen rajaus on tarkastettava maastossa.

H71. Nummi-Pusula Kovala Krouvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015639)

Kartta: Kovelan krouvi vuonna 1706 (Kansallisarkisto, MH B26 7/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: ei määritelty

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701652 ikoo: 3325317

Nummi-Pusulan Kovala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli 1560-luvulla viisi tilaa (SA). Kovelan vanhin kartta on vuodelta 1706 (MH B26 7/1-3). Kylässä oli tuolloin kartano, autiotorppa ja krouvi. Krouvin paikka on edelleen rakennettuna. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohde ja sen raja-antava on tarkastettava maastossa.

H72. Nummi-Pusula Kovala (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015640)

Kartta: Mahdollinen kylänpaikka Samuel Broteruksen vuoden 1706 kartalla (Kansallisarkisto, MH B26 7/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppe: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702384 ikoo: 3326329

Nummi-Pusulan Kovala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 5708). Kylässä oli 1560-luvulla viisi tilaa (SA). Kovelan vanhin kartta on vuodelta 1706 (MH B26 7/1-3). Kylässä oli tuolloin kartano, autiotorppa ja krouvi. Kartanon paikka on syrjässä kylän peltojen keskuksesta. Talonpoikaikakylä on mahdollisesti sijainnut peltojen keskellä olevalla mäennyppylällä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H73. Salo Lahnajärvi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015584)

Kartta: Lahnajärvi vuonna 1827 (Kansallisarkisto, MH A99 9/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701578 ikoo: 3318590

Lahnajärven kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1530 (Väärä 1998, s. 125). Kylässä oli vuonna 1540 neljä tilaa, 1560-luvulla seitsemän (SA; SAY; Väärä 1998, s. 125). Lahnajärven ja Kettulan kylien välissä on sijainnut vuonna 1540 autiopyöli, Vareksenpyöli, joka mainitaan jo vuonna 1447 (FMU 1447; Oja 1955, s. 108). Lahnajärven vanhin kyläkartta on vuodelta 1827 (MH A99 9/1). Kylässä oli tuolloin kuusi taloa: Reukka, Suonikkala, Klemelä, Simola, Sipilä ja Kotko. Kyläpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H74. Salo Yltäkylä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015600)

Kartta: Yltäkylä vuosina 1777–1779 (Kansallisarkisto, MH A35 20/1-20).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritely

Koordinaatit: pkoo: 6703859 ikoo: 3311795

Yltäkylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1447 (FMU 2728). Kylässä oli vuonna 1540 seitsemän tilaa (SAY). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1777–1779 (MH A35 20/1-20). Kylässä oli tuolloin yhdeksän taloa: Östi (Thomas Thomasson), Johan Östi, Christer Läpä, Jacob Läpä, Eric Kripi, Jakob Kripi, Mats Antila, Johan Antila ja Kijo. Kylässä oli lisäksi viisi torppaa. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H75. Salo Kitula Kynsi, Mikkeli ja Kirju (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015586)

Kartta: Kitulan kylän tilat Kynsi, Mikkeli ja Kirju vuonna 1779 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 3/1-7).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700861 ikoo: 3311854

Kitulassa oli vuonna 1540 seitsemän (SAY), 1560-luvulla seitsemän tilaa (SA). Kitulan vanhin kartta on vuodelta 1779 (MH A99 3/1-7). Kitulassa oli tuolloin neljä tilaa kahdella eri tonttimaalla. Paavola oli erillään Kynnen, Mikkelin ja Kirjun muodostamasta keskustontista. Keskustontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H76. Salo Kitula Paavola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015587)

Kartta: Kitulan kylän tila Paavola vuonna 1779 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 3/1-7).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701187 ikoo: 3311849

Kitulassa oli vuonna 1540 seitsemän tilaa (SAY), 1560-luvulla seitsemän tilaa (SA). Kitulan vanhin kartta on vuodelta 1779 (MH A99 3/1-7). Kitulassa oli tuolloin neljä tilaa kahdella eri tonttimaalla. Paavola oli erillään Kynnen, Mikkelin ja Kirjun muodostamasta keskustontista. Paavolan tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H77. Salo Laperla 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015590)

Kartta: Laperlan kylä vuonna 1771 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 4/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700851 ikoo: 3310364

Laperla mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1442 (FMU 2494). Kylässä oli vuonna 1540 kuusi tilaa (SAY). Vuoden 1540 maakirjaan on merkitty Lapelan ja Häntälän väliin Härmälän autiopyöli (SAY; Oja 1955, s. 108), joka on keskiajalla autioitunut asutus. Laperlan vanhin kartta on vuodelta 1771 (MH A99 4/1-2). Laperlassa oli tuolloin seitsemän tilaa: Mattila, Snickari, Kevo, Lampi, Isoperhe (Eric Ericsson), Isoperhe (Henric Ericsson) ja Jakola. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H78. Salo Laperla 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015659)

Kartta: Mahdollinen tonttimaan paikka Laperlan kylästä vuonna 1771 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 4/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701295 ikoo: 3310426

Laperla mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1442 (FMU 2494). Kylässä oli vuonna 1540 kuusi tilaa (SAY). Laperlan vanhin kartta on vuodelta 1771 (MH A99 4/1-2). Laperlassa oli tuolloin seitsemän tilaa: Mattila, Snickari, Kevo, Lampi, Isoperhe (Eric Ericsson), Isoperhe (Henric Ericsson) ja Jakola. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kylän vanhimmalla kartalla on kylätontista jonkin matkaa pohjoiseen peltojen keskellä tyhjä aukko ja tienristeys. Paikalla saattaa olla vanha tonttimaa. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H79. Salo Pirilä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015599)

Kartta: Pirilän kylä vuosina 1783–91 (Kansallisarkisto, MH A35 11/1-4).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700893 ikoo: 3305611

Pirilän kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1530 (von Hertzen 1987, s. 72). Kylässä oli vuonna 1540 yksi tila (SAY). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1783–1791 (MH A35 11/1-4). Kylässä oli tuolloin kaksi taloa: Rusko ja Wähä. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H80. Salo Kruusila Sutars (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015595)

Kartta: Kruusilan kylän tila Sutars vuonna 1762 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A35 7/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700965 ikoo: 3304863

Kruusilan kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1478 (FMU 3774). Kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY). Kruusilan vanhin kartta on vuodelta 1762 (MH A35 7/1-2). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Jäppi, Sutars, Aro ja Pormestari) omilla tonteillaan. Sutars on luultavasti tuhoutunut tienrakennustöiden yhteydessä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H81. Salo Kruusila Jäppi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015596)

Kartta: Kruusilan kylän tila Jäppi vuonna 1762 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A35 7/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

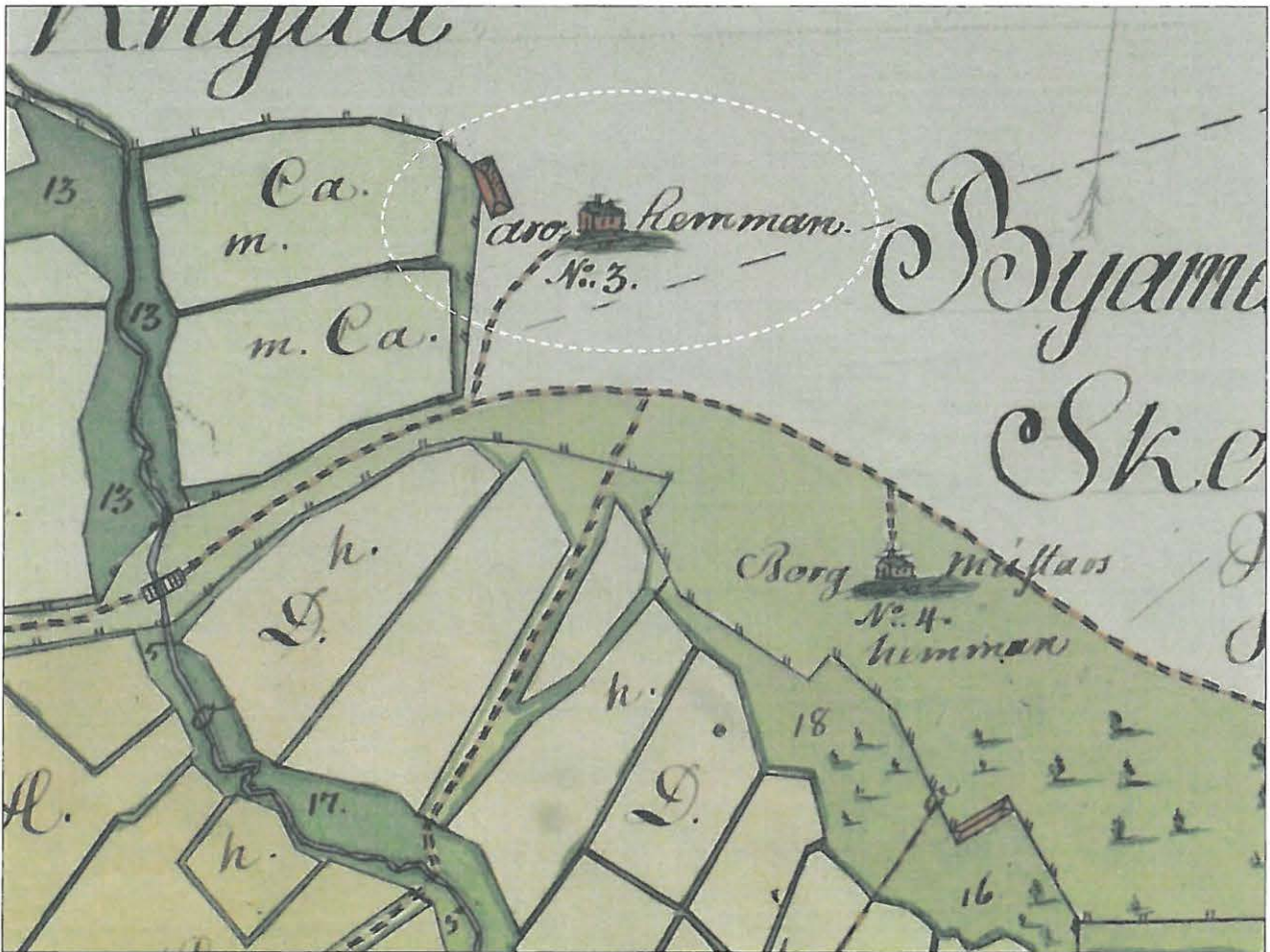
Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701224 ikoo: 3304786

Kruusilan kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1478 (FMU 3774). Kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY). Kruusilan vanhin kartta on vuodelta 1762 (MH A35 7/1-2). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Jäppi, Sutars, Aro ja Pormestari) omilla tonteillaan. Jäpin paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H82. Salo Kruusila Aro (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015597)

Kartta: Kruusilan kylän tila Aro vuonna 1762 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A35 7/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

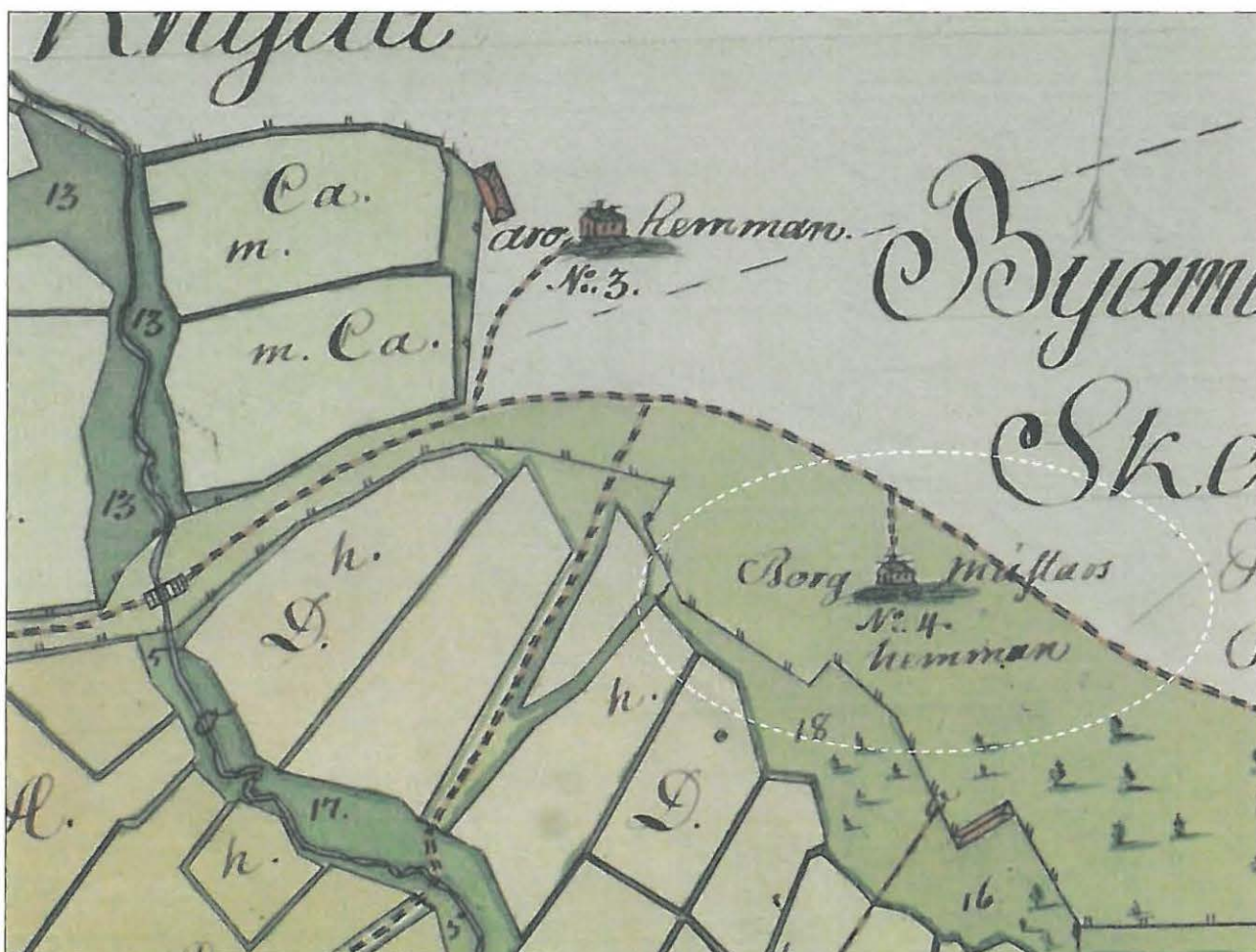
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701486 ikoo: 3304942

Kruusilan kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1478 (FMU 3774). Kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY). Kruusilan vanhin kartta on vuodelta 1762 (MH A35 7/1-2). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Jäppi, Sutars, Aro ja Pormestari) omilla tonteillaan. Aron tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H83. Salo Kruusila Pormestari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015598)

Kartta: Kruusilan kylän tila Pormestari vuonna 1762 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A35 7/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701388 ikoo: 3305008

Kruusilan kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1478 (FMU 3774). Kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY). Kruusilan vanhin kartta on vuodelta 1762 (MH A35 7/1-2). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Jäppi, Sutars, Aro ja Pormestari) omilla tonteillaan. Pormestarin tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H84. Salo Rasvala Ylhäis Johan (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015602)

Kartta: Rasvalan tila Ylhäis Johan vuonna 1783 (Kansallisarkisto, MH A35 12/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700978 ikoo: 3304151

Rasvala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1440 (FMU 2343). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (SA), 1560-luvulla kolme (SAY). Rasvalan vanhin kartta on vuodelta 1783 (MH A35 12/1-3). Kylässä oli tuolloin neljä taloa (Alhais, Topuli, Ylhäis Johan ja Ylhäis Elias) tietä seuraava raittikylänä. Ylhäis Johanin tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H85. Salo Rasvala Alhais (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015641)

Kartta: Rasvalan tila Alhais vuonna 1783 (Kansallisarkisto MH A35 12/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701091 ikoo: 3304341

Rasvala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1440 (FMU 2343). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (SA), 1560-luvulla kolme (SAY). Rasvalan vanhin kartta on vuodelta 1783 (MH A35 12/1-3). Kylässä oli tuolloin neljä taloa (Alhais, Topuli, Ylhäis Johan ja Ylhäis Elias) tietä seuraava raittikylänä. Alhais saattaa olla ainakin osittain autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H86. Salo Rasvala Ylhäis Elias (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015649)

Kartta: Rasvalan tila Ylhäis Elias vuonna 1783 (Kansallisarkisto, MH A35 12/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700983 ikoo: 3303918

Rasvala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1440 (FMU 2343). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (SA), 1560-luvulla kolme (SAY). Rasvalan vanhin kartta on vuodelta 1783 (MH A35 12/1-3). Kylässä oli tuolloin neljä taloa (Alhais, Topuli, Ylhäis Johan ja Ylhäis Elias) tietä seuraava raittikylänä. Ylhäis Elias on nykyään autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H87. Salo Rasvala Topuli (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015650)

Kartta: Rasvalan tila Topuli vuonna 1783 (Kansallisarkisto, MH A35 12/1-3).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6701010 ikoo: 3304299

Rasvala mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1440 (FMU 2343). Kylässä oli vuonna 1540 kaksi tilaa (SA), 1560-luvulla kolme (SAY). Rasvalan vanhin kartta on vuodelta 1783 (MH A35 12/1-3). Kylässä oli tuolloin neljä taloa (Alhais, Topuli, Ylhäis Johan ja Ylhäis Elias) tietä seuraava raittikylänä. Topuli on nykyään autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

Rataosuus Mp

Kiinteä muinaisjäännökset

H88. Salo Kaukelmaa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009595)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6701045 ikoo: 3297235

Kaukelmaassa oli keskiajalla rälssiä (Anthoni 1970, s. 330). Kaukelmaassa oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Kohde on Kaukelmaan kartanon vanha tontti, jolta talouskeskus on siirretty läheiselle uudelle tontille ilmeisesti isojaon yhteydessä 1700-luvun lopulla (ks. kohde H93, muinaisjäännösrekisterinumero 1000015623).

H89. Salo Hakola (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009598)

Laji: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: 2

Koordinaatit: pkoo: 6700738 ikoo: 3297151

Hakolassa oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1793 (MH A67 7/1-10). Hakolan vanhalla kylätontilla on ollut isojaon aikaan hieman toisistaan erillään Ylitalon ja Alitalon talouskeskukset (ks. kohteet H95-95, muinaisjäännösrekisterinumerot 1000015621-22.)

Mahdolliset muinaisjäännökset

H90. Salo Ruotsala 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015619)

Kartta: Ruotsalan kylä vuosina 1776–95 (Kansallisarkisto, MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702646 ikoo: 3296524

Ruotsalassa oli 1560-luvulla kuusi tilaa (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–95 (MH A67 7/1-10). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa ja neljä torppaa. Torpat olivat omalla tonttimaallaan kylän keskustontin pohjoispuolella. Keskustontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H91. Salo Ruotsala 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015620)

Kartta: Mahdollinen tonttimaan paikka Ruotsalan kylästä vuosina 1776–95 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6703054 ikoo: 3296360

Ruotsalassa oli 1560-luvulla kuusi tilaa (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–95 (MH A67 7/1-10). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa ja neljä torppaa. Torpat olivat omalla tonttimaallaan kylän keskustontin pohjoispuolella. Lisäksi torppien ja keskustontin välissä on peltojen rajaama tonttimaaksi sopiva kohta. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H92. Salo Ruotsala 3 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015654)

Kartta: Ruotsalan torpat vuosina 1776–95 laaditulla kyläkartalla (Kansallisarkisto, MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702955 ikoo: 3296699

Ruotsalassa oli 1560-luvulla kuusi tilaa (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–95 (MH A67 7/1-10). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa ja neljä torppaa. Torpat olivat omalla tonttimaallaan kylän keskustontin pohjoispuolella. Paikka on ainakin osittain edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H93. Salo Kaukelmaa (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015623)

Kartta: Kaukelmaan rälssitila vuonna 1793 laaditulla kartalla (Kansallaisarkisto MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700847 ikoo: 3297209

Kaukelmaassa oli keskiajalla rälssiä (Anthoni 1970, s. 330). Kaukelmaassa oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Kaukelmaan rälssitila on merkitty vuonna 1793 laaditulle kartalle (MH A67 7/1-10). Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H94. Salo Hakola 1 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015621)

Kartta: Hakolan läntisempi talo vuonna 1793 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700411 ikoo: 3296974

Hakolassa oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1793 (MH A67 7/1-10). Hakolassa oli tuolloin kaksi tilaa omilla erillisillä tonttimaillaan. Läntisempi tonttimaa on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H95. Salo Hakola 2 (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015622)

Kartta: Hakolan itäisempi talo vuonna 1793 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 7/1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700426 ikoo: 3297199

Hakolassa oli kaksi tilaa 1560-luvulla (SA). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1793 (MH A67 7/1-10). Hakolassa oli tuolloin kaksi tilaa omilla erillisillä tonttimaillaan. Itäisempi tonttimaa saattaa olla autiona. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H96. Salo Koski (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015603)

Kartta: Kosken kylä vuosina 1776–93 (Kansallisarkisto, MH A67 1-10).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritely

Koordinaatit: pkoo: 6702354 ikoo: 3295801

Kosken kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1472 (FMU 3514). Kylässä oli 1560-luvulla neljä tilaa (SA). Kosken kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1776–79 (MH A67 1-10). Kylässä oli tuolloin Kosken säteri ja yksi talo. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H97. Salo Järvi (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015631)

Kartta: Järvi vuosina 1780 ja 1782 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A67 5/1-5, 5/5a).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6702850 ikoo: 3295418

Järvi mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1514 (FMU 1514). Kylässä oli neljä tilaa 1560-luvulla (SA). Järven ja Suolopin välisellä alueella on sijainnut vuonna 1540 ulkoveroniitty, joka on mahdollisesti 1700-luvun lopun Höytiönpyöli (Oja 1955, s. 107). Kyseessä voi olla keskiajalla autioitunut asutus. Järven vanhin kyläkartta on laadittu vuosina 1780 ja 1782 (MH A67 5/1-5, 5/5a). Kylässä oli tuolloin neljä tilaa (Manni, Tapani, Pajari ja Mölkäri) ja kolme torppaa. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

**H98. Salo Pöytiö Räimä, Kurki, Veräjänkorva
(muinaisjäännösrekisterinumero 1000015604)**

Kartta: Pöytiön tilat Räimä, Kurki ja Veräjänkorva vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 3/4-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6704367 ikoo: 3297610

Pöytiö mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli vuonna 1540 viisi taloa (Oja 1958, s. 71). Pöytiön vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 3/4-28). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa kahdelle tonttimaalle jakaantuneena. Keskustontilla olivat Räimä, Kurki ja Veräjänkorva. Keskustontista erillään joen toisella puolella oli Kaila. Lisäksi kylän läheisyydessä oli vesisaha. Keskustontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H99. Salo Pöytiö Kaila (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015643)

Kartta: Pöytiön tila Kaila vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 ¾-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6704082 ikoo: 3297728

Lisähuomio: Kohteeseen H99 sisältyy muinaisjäännösrekisterin kohde Pöytiö (muinaisjäännösrekisterinumero 1000009614).

Pöytiö mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli vuonna 1540 viisi taloa (Oja 1958, s. 71). Pöytiön vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 ¾-28). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa kahdelle tonttimaalle jakaantuneena. Keskustontilla olivat Räimä, Kurki ja Väräjänkorva. Keskustontista erillään joen toisella puolella oli Kaila. Lisäksi kylän läheisyydessä oli saha. Kailan paikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H100. Salo Pöytiö saha (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015644)

Kartta: Pöytiön saha vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 3/4-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyypit: teollisuuskohteet

Tyypin tarkenne: vesisahat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6704576 ikoo: 3298419

Pöytiö mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli vuonna 1540 viisi taloa (Oja 1958, s. 71). Pöytiön vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 3/4-28). Kylässä oli tuolloin viisi tilaa kahdelle tonttimaalle jakaantuneena. Keskustontilla olivat Räimä, Kurki ja Väräjänkorva. Keskustontista erillään joen toisella puolella oli Kaila. Lisäksi kylän läheisyydessä oli saha. Sahan paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H101. Salo Romsila Ruti, Niku, Suutari (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015605)

Kartta: Romsilan kylän keskustontti vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 ¾-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6705907 ikoo: 3298044

Romsila mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli viisi taloa vuonna 1540 (Oja 1958, s. 71). Romsilan vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 ¾-28). Kylässä oli tuolloin viisi taloa kolmella eri tonttimaalla. Keskustontilla olivat Rudi, Niku ja Suutari. Keskustontista erillään omilla tonteillaan seisoivat Lemo ja Rinta. Keskustontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H102. Salo Romsila Lemu (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015606)

Kartta: Romsilan kylän tila Lemu vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 ¾-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6706201 ikoo: 3297817

Romsila mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli viisi taloa vuonna 1540 (Oja 1958, s. 71). Romsilan vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 ¾-28). Kylässä oli tuolloin viisi taloa kolmella eri tonttimaalla. Keskustontilla olivat Rudi, Niku ja Suutari. Keskustontista erillään omilla tonteillaan seisoivat Lemu ja Rinta. Lemun tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H103. Salo Romsila Rinta (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015651)

Kartta: Romsilan kylän tila Rinta vuosina 1780–1813 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A81 ¾-28).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6704731 ikoo: 3297970

Pöytiö mainitaan ensimmäisen kerran vuosiin 1386–98 ajoittuvassa asiakirjassa (FMU 1146; asiakirjan ajoitus Oja 1958, s. 34–35). Kylässä oli viisi taloa vuonna 1540 (Oja 1958, s. 71). Romsilan vanhin kartta on laadittu vuosina 1780–1813 (MH A81 ¾-28). Kylässä oli tuolloin viisi taloa kolmella eri tonttimaalla. Keskustontilla olivat Rudi, Niku ja Suutari. Keskustontista erillään omilla tonteillaan seisoivat Lemo ja Rinta. Rinnan tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

Rataosuus Mk

Mahdolliset muinaisjäännökset

H104. Salo Suomusjärvi (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015585)

Kartta: Suomusjärven kylä vuonna 1778 (MH A99 17/3-19).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698592 ikoo: 3315334

Suomusjärven kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1532 (Väärä 1998, s. 125). Kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY; Väärä 1998, s. 125). Kylän vanhin kartta on vuodelta 1778 (MH A99 17/3-19). Kylässä oli tuolloin kaksi ratsutilaa. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H105. Salo Hintsala Hinka (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015588)

Kartta: Hintsalan tila Hinka vuonna 1779 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 3/1-7).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699890 ikoo: 3311643

Hintsala ilmaantuu verolähteisiin vasta vuonna 1600. Se on kuitenkin ollut olemassa Järvenpää-nimisenä jo ennen 1550-luvun puoliväliä. (Väärä 1998, s. 135.) Hintsala on merkitty vuodelta 1779 (KA MH A99 3/1-7) peräisin olevalle kartalle. Kylässä oli tuolloin kolme erillistä tonttimaata: Hinka, Sipuli ja Tärka. Hinkan tontti on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H106. Salo Hintsala Sipuli, Tärka (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015589)

Kartta: Hintsalan tilat Sipuli ja Tärka vuonna 1779 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 3/1-7).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

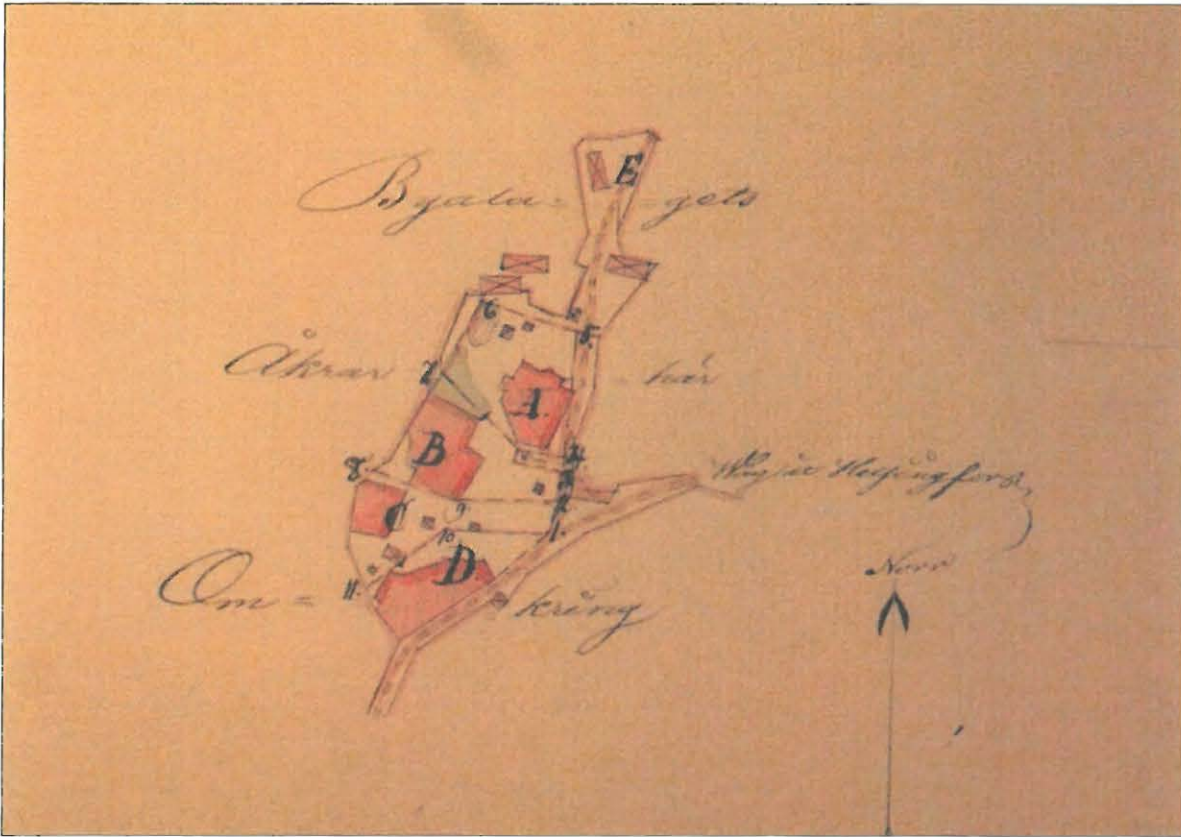
Tyypin tarkenne: kyläpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699923 ikoo: 3311883

Hintsala ilmaantuu verolähteisiin vasta vuonna 1600. Se on kuitenkin ollut olemassa Järvenpää-nimisenä jo ennen 1550-luvun puoliväliä. (Väärä 1998, s. 135.) Hintsala on merkitty vuodelta 1779 (KA MH A99 3/1-7) peräisin olevalle kartalle. Kylässä oli tuolloin kolme erillistä tonttimaata: Hinka, Sipuli ja Tärka. Sipulin ja Tärkan paikat ovat edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H107. Salo Rautsuo (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015594)

Kartta: Rautsuon kylän tontit vuonna 1841 (Kansallisarkisto, MH A99 14/1).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

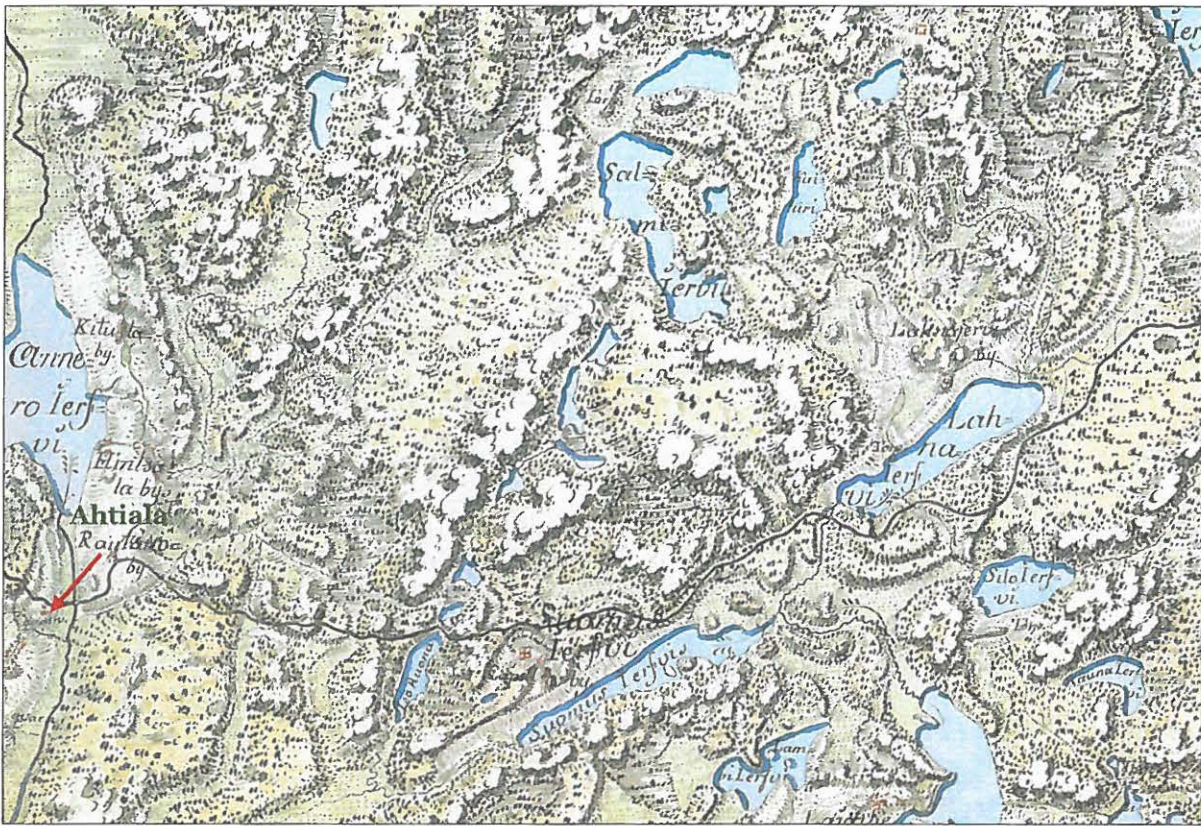
Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6699113 ikoo: 3311842

Rautsuon kylä mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1467 (FMU 3328). Kylässä oli tuolloin vähintään kolme tilaa. Rautsuohon kuului vuonna 1540 neljä tilaa (Väärä 1998, s. 125), 1560-luvulla viisi (SA). Kansallisarkiston kokoelmien vanhin Rautsuon kyläkartta on vasta vuodelta 1841 (MH A99 14/1). Kylä on kuvattu 1700-luvun lopun Kuninkaankartastolle (KK 82). Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H108. Salo Ahtiala pohjoinen (muinaisjäännösrekisterinnumero 1000015583)

Kartta: Ahtiala 1700-luvun lopun Kuninkaankartastossa (KK 82).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

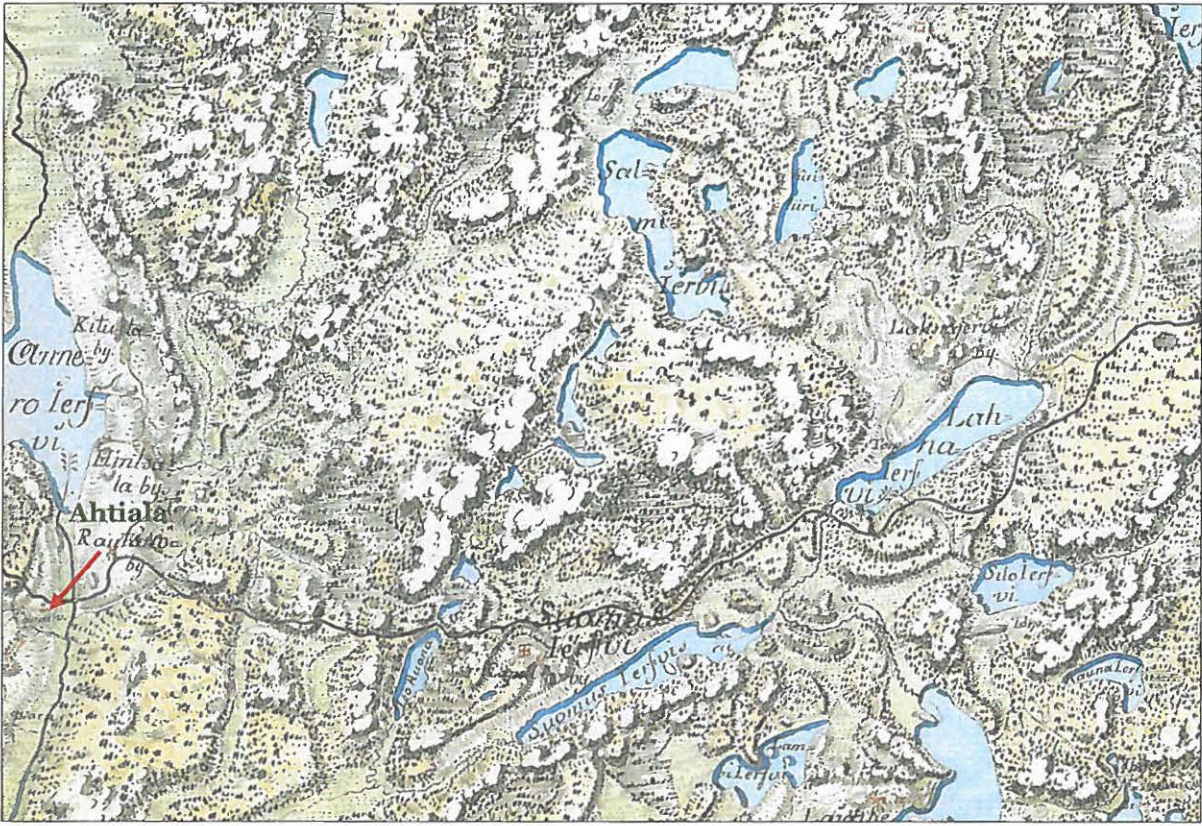
Tyyppin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698432 ikoo: 3311090

Ahtialassa oli vuonna 1540 kuusi tilaa (Väärä 1998, s. 125). Ahtialan kylän alueella on vuonna 1540 mainittu Lehtiniemen autiopyöli (Oja 1955, s. 108), joka voi olla keskiajalla autioitunut asutus. Kansallisarkiston kokoelmien ensimmäinen tarkka kyläkartta Ahtialasta on vasta 1800-luvun lopulta. Kylä on merkitty 1700-luvun lopun tilannetta kuvaavaan Kuninkaankartastoon (KK 81–82). Kylän talot ovat jakaantuneet raitiksi tien varrelle. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H109. Salo Ahtiala eteläinen (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015645)

Kartta: Ahtiala 1700-luvun lopun Kuninkaankartastossa (KK 82).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6698212 ikoo: 3311041

Ahtialassa oli vuonna 1540 kuusi tilaa (Väärä 1998, s. 125). Kansallisarkiston kokoelmien ensimmäinen tarkka kyläkartta Ahtialasta on vasta 1800-luvun lopulla. Kylä on merkitty 1700-luvun lopun tilannetta kuvaavaan Kuninkaankartastoon (KK 81–82). Kylän talot ovat jakaantuneet raitiksi tien varrelle. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H110. Salo Koorla (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015592)

Kartta: Koorlan kylä vuosina 1762–66 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 8/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6696181 ikoo: 3310424

Koorlan kylässä oli kolme tilaa vuonna 1540 (SAY; Väärä 1998, s. 125). Kylän vanhin kartta on laadittu vuosina 1762–67 (MH A99 8/1-2). Kylässä oli kartan laatimisen aikana neljä tilaa (Äijänpoika, Suomies, Hiiri ja Heikka) tien varrelle jakaantuneena raittikylänä. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

H111. Salo Häntälä (muinaisjäännösrekisterinumero 1000015591)

Kartta: Häntälän kylä vuonna 1771 laaditulla kartalla (Kansallisarkisto, MH A99 4/1-2).

Laji: mahdollinen muinaisjäännös

Ajoitus: historiallinen

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Tyypin tarkenne: kylänpaikat

Rauhoitusluokka: ei määritelty

Koordinaatit: pkoo: 6700229 ikoo: 3310104

Häntälässä oli vuonna 1540 viisi tilaa (SAY; Väärä 1998, s. 125), 1560-luvulla kuusi tilaa (SA). Vuoden 1540 maakirjaan on merkitty Lapelan ja Häntälän väliin Härmälän autioityöli (SAY; Oja 1955, s. 108), joka on keskiajalla autioitunut asutus. Häntälän vanhin kartta on vuodelta 1771 (MH A99 4/1-2). Kylässä oli tuolloin kuusi tilaa: Junni, Rävä, Käsä, Säppä, Sakko ja Torkkeli. Kylänpaikka on edelleen käytössä. Kohteen paikannus perustuu vanhoihin karttoihin ja on suuntaa-antava. Kohteen luonne on tarkastettava maastossa.

Lähteet ja kirjallisuus

Arkistolähteet

Kansallisarkisto (KA)

Maanmittaushallituksen kartat (MH)

Anninen, Karjaskylä, Mäköinen ja Pahkavuori: Carl Grönlund 1779–82: Charta Delen öfver Kariaskylä Samfällighets ägor i Åbo Län Halicko Härad och Uskela Sockn afmätt enligt Högvederbörligt förornande af underskrefven landmätare Åren 1779, 1781 och 1782 Carl Grönlund. MH A108 10/3-11.

Hakola, Kaukelmaa, Koski, Ranta ja Ruotsala: Carl Grönlund 1793: I-II Charta Delen öfver Randa, Kåskis och Ruotsala Byars samt Kaukelmaa och Hakola Frällse Hemmans Ägor Belägne uti Åbo Län, Haliko Härad och Uskela Sockn, Till inäger af afledne Landmätaren Timeen år 1776 och öfrige ägora affattade af undertecknad commissions Landmätare 1793 Carl Grönlund. MH A67 7/1-10.

Hintsala ja Kitula: Carl Björkbom 1779: Charta öfver Kittula och Hintsala byars ägor belägne uti Åbo Höfdinge Döme Haliko Härad och Kisko Sochn författad år 1779 af C. Björkbom. MH A99 3/1-7.

Hämmäinen: Johan A. Wetterwik 1712: Hämmäis By i Åbo Lähn Halliko Härad och Uskela Sochen. MH A108 8/1-2.

Häntälä ja Laperla: Hinric Widenius 1771: Charta öfver Laperla och Häntälä byars Bolåker uti Kisko Sokn, Halicå Härad och Åbo Län, affattade år 1771 af Hinric Widenius. MH A99 4/1-2.

Iloa ja Suotoppi: Jakob Stålström 1768: Geometrisk Charta öfver Tvistige Rågängen emellan Murla By å ena och Suoloppi eller Träsviks Rusthålls och dels med interssenter å andra sidan, uti Uskela Sokn, Haliko Härad och Åbo Län, författad enligt kong majjts. Befallnings Hafvande Förordnande, under den 9 sidstledne julii, af underskrifven Landmätare, å sätt Beskifningen de närmare utreder åhr 1768 Jacob Stålström. MH A67 9/1.

Järvi: Carl Grönlund 1780–82: Första delen af Chartan öfver Jerfwis Byss Ägor i Åbo Län, Haliko Härad och Uskela Sockn. afmätt af undertecknad Landmätare åren 1780 och 1782: Carl Grönlund. MH A67 5/1-5, 5/5a.

Kaijola: Adam Giöken 1729: Geometrisk Charta uppå Kaijola Byes ägor uthii Loijo Sochn Nylande Lähn och Rasborgs Östra Härad, hwilka ägor afmätte äro in Junii 1729 efter högwäborne Herr Bären och Landhöfvingens Petter Stiernecrantz ordne af den 22 september 1724 af undertagandhe. MH B25 12/1.

Karnainen: Samuel Broterus 1699: Carta Uppå Karnaisby i Lojo sochen och Raseborgs Östra Härads Belägit Affattade Åhr 1699. MH B25 15/1.

Karstu: Hans Fattenborg 1764: Geometrisk Charta öfver Karsko byssens Ägor uti Nyland Raseborgs Västra Härad och Karislojo sochen uprättad år 1764 af Hans Fattenborg. MH B25 16/1-4.

Kaukola: Hans Fattenborg 1779: Karta öfver Kaukola bys ägor i Karislojo Socken Raseborgs Westra Härad och Nylands Län, afmätt efter ordinarie skalan År 1779 af Hans Fattenborg. MH B17 8/1-2.

Kiikala: Hans Fattenborg 1777: Geometrisk Charta Kiikala bys Nyland Raseborgs Västra Härad och Karislojo sochn, Uprättad år 1777 af Hans Fattenborg igenom And. Hammar. MH B17 9/1-2.

Kistola: Sam. Laurén 1839: Karta öfver Kistola bys tomter, svinvall och soldate Åkrar uti Uskela Socken, Halicko Härad och Åbo län. Författad uti 1839 af Sam. Laurén. MH A67 9/2-3.

Koorla: Jakob Hålström 1766: Geometrisk Charta öfwer Kårla Bys Åkrar uti Åbo Landshöfdinge Döme och Lähn, Haliko Härad och Kisko Sokn belägne, Hvilka i anledning af Kongl. Majst: Befallningshafvandes förordnande under 11 september 1762 af underskrifven Landmätare blifvit författade och i Storskifte fördelt på sätt Beskrifningen närmare utviisar Åhr 1766: Jakob Hålström genom Thom. Wibreen. MH A99 8/1-2.

Kovela: Samuel Broterus 1706: Geometrisk Carta och Afritning uppå Kåwala gård belegit i Storloio Sochn Numis Capel och Rassborg Östra Härad åhr 1706. MH B26 7/1-3.

Kruusila: Jakob Hålström 1762: Geometrisk Charta öfwer Krusila Byamåls Bol Åkrarbelägne uti Åbo Lähne Haliko Härad och Kikala Pastorat, som i följe af konungens Höga Befallninska tvanges förordnande under den 14 augusti innehavande år, af undertecknad Landmätare, Till Storskifte blifvit författad, å fått den här hos följande beskifning utvisar åhr 1762 Jacob Hålström. MH A35 7/1-2.

Kurjenpahna: Johan Wetterwik 1711: Kurjenpahna Hemman i Åbo Lähn, Hallicko Härad och Uskela Sochn. Författad Anno 1711 af Johan Wetterwik. MH a108: 14/1.

Lahnjärvi: Sim. Grönlund 1827: Karta öfver Lahnjärvi bys tomter och svinwallsmark samt endel åker och ängs täppor, hvilka vid förut verk ställdt storskifte icke blifvit delta, belägne i Kisko socken Haliko Härad och Åbo län. upprättad af underskriefen Commissions Landmätare År 1827. Sim. Grönlund. MH A99 9/1.

Lehmijärvi: Hans Fattenborg 1774: Geometrisk Charta öfver Lemjärvi by i Nyland Raseborgs Östra Härad och Lojo Sochn, uprättad år 1774 af Hans Fattenborg igenom And. Hammar. MH B26 14/1-2.

Lemula: Carl Björkbom 1776–79: Karta Lemula Byss Ägor Kisko Sokn Haliko Härad Åbo Lähn, arfmätte åren 1776 och 1779 af Carl Björkbom. MH A99 13/1-3.

Lohilampi: Hans Fattenborg 1781: Karta öfver Lohilampi Rusthåll Ägor i Karis Lojo Socken Raseborgs Västra Härad och Nylands Län, författad År 1781 af Hans Fattenborg. MH 17a 2/1-2.

Muijala: Broterus, Samuel 1699: Cartha Uppå Muijala och Paunio byar utj Loijo Sochn och Rassborgs Östre härads, belägit affmätt Åhr 1699. MH B20 20/1-2.

Mustlahti: Joh. Astreen 1774: Karta öfver Mustlaks bys ägor i Karislojo Socken Raseborgs Västra Härad och Nylands Län, afmätt År 1774 af Joh. Astreen. MH B17a 8/1-3.

Muurla: Carl Grönlund 1776–77: Geometrisk Charta öfver Murla Byss Ägor belägne i Åbo Län, Halicko Härad och Uskela sockn, afmätte och i Storskifte lagde åren 1776 och 1777 af Commissions Landmätaren Carl J. I. Timeen samt ytterligare til andel storskiftade undertecknad år 1780. MH A67 11/1-2.

Myllykylä: Hans Fattenborg 1770: Geometrisk Charta öfver Myllykylä By i Nyland Raseborgs Västra Härad och Karislojo sochn uprättad år 1770 af Hans Fattenborg. MH B17a 9/1-2.

Oittila: Hans Fattenborg 1772: Geometrisk Charta öfver Oittila Bys Nyland Raseborgs Östra Härad och Lojo Sochn, uprättad år 1772 af Hans Fattenborg igenom And. Hammar. MH B27 15/1-2.

Paloniemi ja Humppila: Geometrisk Charta öfver Paloniemi Rustholds och Humpila Hemmans Utmarck Belägen i Lojo Sochn Raseborgs Östra Härad och Nylands Län, fötfattad År 1788 af E. J. Lindgren. MH B27 19/1-3.

Pirilä: Joh. Grönlund 1783–91: Första Charta deln af Birilä Bys Ägor i Åbo Län, Haliko Härad och Kikala Socken författad år 1783 och storskiftad åren 1790 och 1791 af undertecknad Commissions Landmätare Joh. Grönlund. MH A35 11/1-4.

Pyöli: Carl Grönlund & Carl J.S. Timeen 1779: Charta öfwer Böhle ägor Belägne i Åbo Län, Haliko Härad och Uskela Socken, författad af underskrefven commissions Landmätare år 1779: Carl J. S. Timeen per Carl Grönlund. MH A67 15/1-6.

Pöytiö ja Romsila: C. Timeen, Z. Ezelius, C. Grönlund & S. Grönlund 1780-1813: Första Charta delen öfver Ingeris Samfällighets Ägor innehållan de Ingeris, Romsila och Pöytis byar, Kajala Boställe samt Sårämäki och Patala hemman i Uskela socken, Haliko härad och Åbo Län. MH A81 ¾-28.

Raati: Hans Fattenborg 1772: Geometrisk Charta öfver Ratis Bys i Nyland Raseborgs Östra Härad och Lojo Sochn uprättad år 1772 af Hans Fattenborg igenom And. Hammar. MH B27 28/2-3.

Rasvala: Carl Grönlund 1783: Geometrisk Charta öfver Rasvala Byss Ägor i Åbo Län, Haliko Härad och Kiikala Sochn, författad af undertecknad commissions Landmätare år 1783 Carl Grönlund. MH A35 12/1-3.

Rautsuo: Meller, J. 1841: Charta öfver Rautsuo Bys Tomter. MH A99 14/1.

Salmi: Hans Fattenborg 1781: Karta öfver Salmis Bys Ägor belägne i Kisko Socken Raseborgs Westra Härad, Forfattad efter Ordinarie Skalan år 1781 af Hans Fattenborg. MH A99 8/1-2.

Salo, Hakostaro, Kaukvuori ja Kälpö: Johan Wetterwik 1691: Geometrisk Afmätning Delination Öfver Sahlo By Åbo lähn Halliko Härad och Uskila Sochn belägin. MH A108 4/1-15.

Salo, Hakostaro, Kaukvuori ja Kälpö: Sim Grönlund 1810-11: Geometriske Chartan öfver Kynnys och Märikorpi Samfälligheters ägor i Åbo Län, Haliko Härad samt Uskela och Haliko Socknar, författad åren 1777, 78, 79 och 1780 af famlidne Commissions Landmätare Carl Timeen genom dåvorne Adjutanten Abraham Lignell, samt Renoverat af underskrifven vice Landmätaren åren 1810 och 1811. MH A108 4/1-15

Sammalo: Carl Grönlund 1783: Första delen af Chartan öfver Willikala och Sammalo byars ägor i Åbo Län, Haliko Härad och Kisko Sockn, författad år 1783 af då warande Commissions Landmätaren Eric Löthman genom ämneswennen P Ekblad, samt renoverat 1807 af Carl Grönlund. MH A38 28/1-7.

Suomusjärvi: Carl Björkbom 1778: Karta öfver Suomusjärvi Rusthåll Laidike och Taipale byars Enskilda som Samfälta Ägor uti Kisko Sockn Haliko Härad Åbo Lähn, Afmätt År 1778 af C. Björkbom. MH A99 17/3-19.

Talpela: Hans Fattenborg 1775: Geometrisk Charta öfver Talpela By i Nyland Raseborgs Östra Härad och Lojo Sochn, Uprättad år 1775 af Hans Fattenborg igenom And. Hammar. MH B27 a 11/1-2.

Yltäkylä: Carl J.S. Timeen 1777-79: Charta Delen öfver Yldäkylä Byss Ägor i Åbo län, Haliko Härad och Kikala Socken afmätte åren 1777, 1778 och 1779 af Carl. J. S. Timeen. MH A35 20/1-20.

Valkjärvi: Carl Grönlund 1794: I Charta Delen öfver Martila och Walkierfwi Capitaine Boställe ägor i Åbo Län, Haliko Härad, Kisko och Uskela socknar, författad enligt Högwederbörligt förordnande af underskrefven Commissions Landmätare å 1794, Carl Grönlund. MH A38 16/1-5.

SAY = Suomen asutuksen yleisluettelo, Kansallisarkisto, digitaaliarkisto: <http://digi.narc.fi/digi/>

Museovirasto

Jussila, Timo 2003: Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavainventointi 2003. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.

Lahti, Eeva-Kristiina 2004: Salo, Kiikala Kruusila ja Yltäkylä kaava-alueiden inventointi 2004. Museoviraston arkeologian osasto.

Laukkanen, Esa 2001: Kiikala, perusinventointi 2001. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.

Luho, Ville 1945: Suomusjärven inventointi. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.

Pesonen, Petro 2002: VT 1 Moottoritelinjauksen inventointi, Oittila-Lempola (Lohja). Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.

Pesonen, Petro 2003: Lohja, Roution sisääntulotie, Rautakautisen löytöpaikan lähiympäristön koekaivaus 2003 Museovirasto, arkeologian osaston arkisto.

Pesonen, Petro 2004: Lohja Karnaisten kylätontti, Setola. Historiallisen ajan muinaisjäänneksen kaivaus. Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto.

Schulz, Hans-Peter 1992: VT 1, Muurla-Suomusjärvi, inventointi. Museovirasto arkeologian osasto.

Seppälä, Sirkka-Liisa 2006: Lohja, Paloniemen, Nummenkylän ja Gunnarlan osayleis- ja asemakaava-alueiden inventointi.

Painetut lähteet

FMU = Finlands medeltidsurkunder I. – VIII. Samlade och i tryck utgifna af Finlands Statsarkiv genom Reinh. Hausen. Helsingfors 1910-1935.

REA = Registrum Ecclesine Aboensins eller Åbo Domkyrkans Svartbok. Facsimile version with additions to the 1890 edition. Published by the state archives of Finland. Jyväskylä 1996.

KK = Kuninkaankartasto Suomesta 1776–1805. Toimittajat Timo Alanen ja Saulo Kepsu. Suomen kirjallisuuden seuran toimituksia 505. Tampere 1989.

SA = Suomen asutus 1560-luvulla, kyläluettelot. Helsingin yliopiston historian laitoksen julkaisuja N:o 4. Helsinki 1973.

Kirjallisuus

Anthoni, Eric 1970: Finlands medeltida frälse och 1500-tals adel. Skrifterna utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland. Nr 442. Helsingfors.

Hiekkanen, Markus 1994: The stone churches of the medieval diocese Turku. Suomen muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirja 101. Helsinki.

Kallio, Veikko (toim.) 2002: Sammatti, Elias Lönnrotin kotipitäjä. Helsinki.

Kallio, Veikko (toim.) 2005: Karjalohja, itsenäisen väen pitävä. Karjalohja.

Niukkanen, Marianna 2009: Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäänneet, tunnistaminen ja suojele. Museoviraston rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3. Helsinki.

Oja, Aulis 1955: Keskiaikaisen ”Etelä-Suomen” asutus ja aluejaot. Historiallisia tutkimuksia XLIV. Helsinki 1955.

Oja, Aulis 1958: Perttelin historia. Salo.

Sarvas, Anja & Väärä, Seija 1998: Kiskon ja Suomusjärven historia I. Kiskon kunta.

Sarvas, Anja & von Hertzen, Erik 1987: Kiikalan historia. Kiikalan kunta.

Pylkkänen, Ali 2006: Joki yhdisti ihmiset – Salon ja Uskelan historia n. 1150–1868. Salon kaupunki.

Ylikangas, Heikki & Siiriäinen, Ari 1973: Lohjalaisten historia 1. Lohja.